

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY POPIELÓW – EDYCJA 2017**
(projekt zmiany studium)

Załącznik nr 1 do uchwały nr
Rady Gminy Popielów z dnia
w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów – edycja 2017

luty 2017 r.

SPIS TREŚCI:**Część tekstowa:****DZIAŁ I: Część archiwalna – UWARUNKOWANIA - 2015 r.**

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU	5
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY	6
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH	8
3.1. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO	8
3.2. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	9
3.3. WNIOSKI ZŁOŻONE DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW	10
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA	11
4.1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU	11
4.2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU	11
4.2.1. Tereny mieszkaniowe	11
4.2.2. TERENY USŁUGOWE	11
4.2.3. TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO-PRZEMYSŁOWEJ	12
4.2.4. TERENY CMENTARZY	13
4.2.5. TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH	13
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	14
5.1. STAN ŚRODOWISKA	14
5.1.1. RZEŻBA TERENU	14
5.1.2. BUDOWA GEOLOGICZNA	14
5.1.3. GLEBY	15
5.1.4. WODY	16
5.1.5. WARUNKI KLIMATYCZNE	18
5.1.6. FLORA	19
5.1.7. FAUNA	20
5.1.8. STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	21
5.1.10. SUROWCE NATURALNE	21
5.2. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	22
5.2.1. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	22
5.2.2. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	23
5.3. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	24
5.3.1. OCHRONA ŚRODOWISKA	24
5.3.2. OCHRONA PRZYRODY	25
5.3.3. ELEMENTY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	33
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	34
6.1. OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ, WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW ORAZ BĘDĄCE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW	34
6.2. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ	51
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	52
7.1. DEMOGRAFIA	52
7.2. STRUKTURA GOSPODARCZA, BEZROBOCIE	56
7.3. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I OCHRONA ICH ZDROWIA	59
7.4. OŚWIATA	62
7.5. KULTURA	64
KOŚCIÓŁ RZYMSKO-KATOLICKI P.W. NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY CZĘSTOCHOWSKIEJ	66
7.6. SPORT I REKREACJA	66

7.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	70
8.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	73
9.1.	POTRZEBY ROZWOJU.....	73
9.2.	MOŻLIWOŚCI.....	73
10.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.....	75
11.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	76
11.1.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	76
11.2.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. PRAWO GÓRNICZE I GEOLOGICZNE.....	76
11.3.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 3 LUTEGO 1995 R. O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH	76
11.4.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 28 WRZEŚNIA 1991 R. O LASACH.....	76
11.5.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI.....	76
11.6.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 18 LIPCA 2001R. PRAWO WODNE	77
12.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	78
13.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŻŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	79
14.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	80
15.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	81
15.1	STAN SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO	81
15.1.1.	KOMUNIKACJA DROGOWA	81
15.1.2.	KOMUNIKACJA KOLEJOWA.....	82
15.1.3.	KOMUNIKACJA LOTNICZA	82
15.2.	STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	83
15.2.1.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWEJ.....	83
15.2.2.	UJĘCIA WODY.....	83
15.2.3.	SIEĆ WODOCIĄGOWA.....	83
15.2.4.	SIEĆ KANALIZACYJNA.....	83
15.2.5.	ZAOPATRZENIE W ENERGIE ELEKTRYCZNĄ.....	84
15.2.6.	ZAOPATRZENIE W GAZ.....	84
15.2.7.	ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ	84
15.2.8.	TELEKOMUNIKACJA	85
15.2.9.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	85
16.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	87
17.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	88
18.	SYNTEZA UWARUNKOWAŃ	89

WPROWADZENIE – ZMIANA STUDIUM – 2017	91
Aktualizacja uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego - edycja 2017.....	92
ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE:.....	103

DZIAŁ II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Rozdział 1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.....	104
Rozdział 3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.....	107
Rozdział 4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	109
Rozdział 5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	111
Rozdział 6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	112
Rozdział 7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.....	113
Rozdział 8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej.....	113
Rozdział 9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.....	114
Rozdział 10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	114
Rozdział 11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.....	114
Rozdział 12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	115
Rozdział 13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).....	115
Rozdział 14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.....	115
Rozdział 15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	115
Rozdział 16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.....	116

DZIAŁ III. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Rozdział 1. Uzasadnienie podjęcia opracowania zmiany studium i przyjętych rozwiązań.....	117
Rozdział 2. Synteza ustaleń projektu studium.....	118

Część graficzna:

rysunek: KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, skala 1:20000

część archiwalna – **UWARUNKOWANIA - 2015 r.**

Opracowanie wykonano w roku 2015 na zlecenie
Gminy Popielów
przez
SoftGIS s.c.
51-315 Wrocław, ul. Mulicka 6/14
tel. (071) 345-92-51;
NIP 898-20-01-760, REGON 932815350

Zespół autorski:

mgr inż. Radosław Jończak – główny projektant (członek ZOIU - Z- 417)

mgr inż. Emilia Boksa

mgr Emilia Berska

mgr Malwina Popkiewicz

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina Popielów położona jest w województwie opolskim, w północno-zachodniej części powiatu opolskiego. Gmina graniczy od południowego-wschodu z gminą Dobrzeń Wielki, od zachodu z gminami powiatu brzeskiego: Lewinem Brzeskim, Skarbimierzem, Lubszą, a od północy z gminami powiatu namysłowskiego: Świerczowem i Pokojem.

Popielów posiada dobre połączenie drogowe drogami wojewódzkimi nr 457, 458 i 462. Droga nr 457 przebiega przez Stare Siołkowice, Popielów, Stare Kolnie, Stobrawę i łączy Brzeg z Opolem, z kolei droga nr 458 Popielów-Obórki zapewnia połączenie z drogą krajową nr 94 łączącą Wrocław z Opolem. Gmina znajduje się w bardzo korzystnej lokalizacji względem autostrady A4. Droga 462 to droga wojewódzka o długości 18 km, leżąca na obszarze województwa opolskiego. Trasa ta łączy Krzyżowice z miejscowością Stobrawa. Drogę tę zalicza się do dróg strategicznych do przeprawy przez Odrę. Od węzła autostradowego Prądy Popielów dzieli ok. 30 km. Gmina Popielów leży ok. 70 km od Wrocławia i niewiele ponad 25 km od Opola. Przez teren gminy przebiega czynna linia kolejowa Opole Groszowice – Wrocław Brochów o istotnym znaczeniu przede wszystkim dla transportu towarowego. Najbliższe lotnisko międzynarodowe znajduje się we Wrocławiu.

Gmina Popielów jest gminą wiejską, zajmuje powierzchnię 175,57 km², co stanowi 11,12% powierzchni powiatu opolskiego. W 2011 roku gminę zamieszkiwało 8183 osób (UG Popielów, październik 2013), w tym 8040 mieszkańców jest zameldowanych na pobyt stały. Gmina utworzona jest z 12 sołectw: Kaniów, Karłowice, Kurznie, Kuźnica Katowska, Lubienia, Nowe Siołkowice, Popielowska Kolonia, Popielów, Rybna, Stare Kolnie, Stare Siołkowice, Stobrawa. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Popielów.

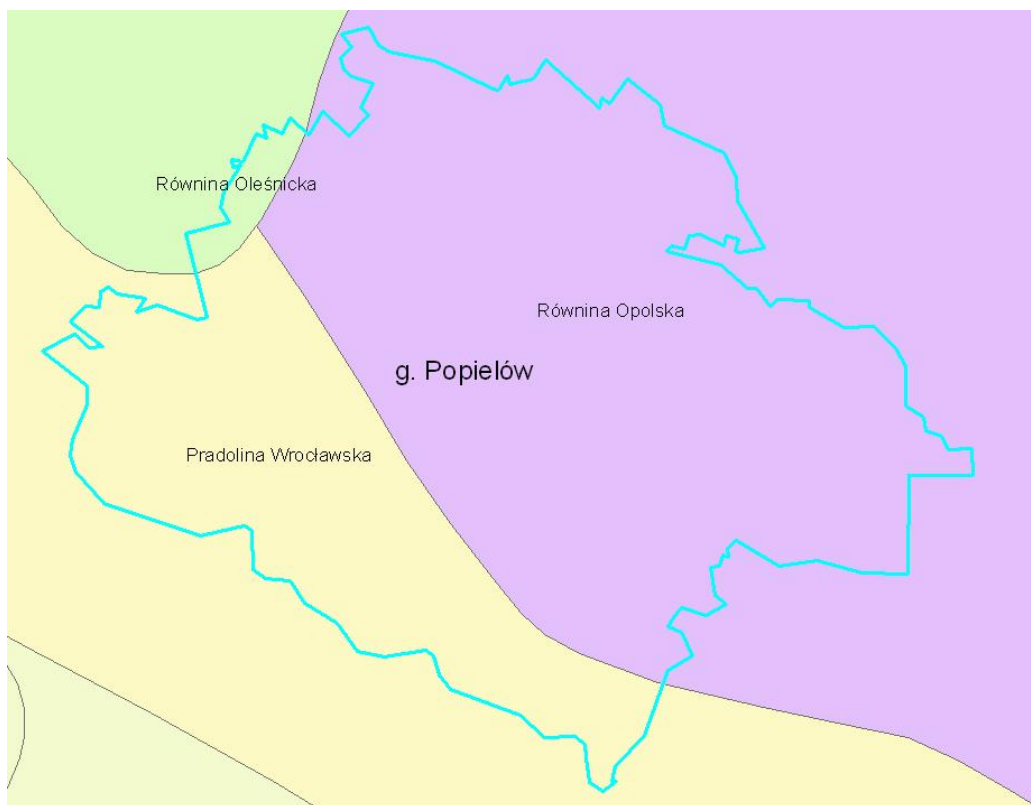
Tab.1. Sołectwa gminy Popielów

Źródło: UG Popielów, październik 2013

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba ludności
1.	Kaniów	324
2.	Karłowice	1304
3.	Kurznie	511
4.	Kuźnica Katowska	127
5.	Lubienia	391
6.	Nowe Siołkowice	409
7.	Popielowska Kolonia	142
8.	Popielów	2079
9.	Rybna	283
10.	Stare Kolnie	232
11.	Stare Siołkowice	1919
12.	Stobrawa	462

Największym sołectwem pod względem liczby ludności jest oczywiście siedziba administracji gminnej, czyli sołectwo Popielów, w którym mieszka ponad 2 tys. mieszkańców. Do większych pod względem liczby ludności sołectw należą również Stare Siołkowice i Karłowice. Pozostałe sołectwa są wyraźnie mniejsze, gdzie liczba ludności waha się w przedziale 500 – 200 mieszkańców. Najmniejsze sołectwo – Kuźnicę Katowską – zamieszkuje 127 mieszkańców.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego gmina Popielów jest częścią prowincji Nizina Środkowoeuropejska (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionu Nizina Śląska (318.5). Wyróżnia się trzy jednostki niższego rzędu - mezoregiony: Pradolina Wrocławska (318.52), Równina Oleśnicka (318.56) oraz Równina Opolska (318.51).

Ryc.1. Mezoregiony wg Kondrackiego na terenie gminy Popielów
(Źródło: opracowanie własne na podstawie regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego)

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH

3.1. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa opolskiego

W dniu 28 września 2010 r. Sejmik Województwa Opolskiego uchwałą Nr XLVIII /505/2010 uchwalił *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego*, który 18 listopada 2010 r. został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego Nr 132/2010 poz. 1509.

W myśl uwarunkowań rozwoju wskazanych w ww. dokumencie gmina Popielów to obszar o określonej specyfice zagospodarowania przestrzennego wynikającej z cech fizycznogeograficznych rozległej jednostki strukturalnej. Dolina Odry jest obszarem nakładania się konfliktów pomiędzy:

- zagrożeniem powodziowym,
- terenami zurbanizowanymi,
- funkcjami przyrodniczymi doliny (obszary Natura 2000).

Ponadto Odra stanowi istotną barierę komunikacyjną, czego przejawem jest mała liczba przepraw mostowych na Odrze. Obszar wymagający szczególnej polityki przestrzennej, w tym zapewnienia maksymalnej ochrony ludzi i mienia przed zagrożeniami powodziowymi, ochrony i kształtowania lokalnego systemu ekologicznego doliny Odry oraz kształtowania struktury przestrzennej z uwzględnieniem potrzeb rozwoju aktywności społeczno-gospodarczych.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* zawarta jest klasyfikacja ze względu na historyczny ogólny układ przestrzenny. Wartości wysokie ma wieś Stare Siołkowice.

W zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej na terenie gminy Popielów planuje się przebudowę istniejącej jednotorowej linii 400 kV w relacji Pasikurów – Dobrzeń na linię dwutorową oraz modernizację napowietrznej linii 110 kV relacji Dobrzeń Borki Pokój Namysłów.

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy Popielów planuje się budowę polderu Chróścice.

W zakresie infrastruktury kolejowej na terenie gminy planuje się modernizację linii kolejowej nr 277 relacji Opole Groszowice – Jelcz Miłoszyce – Wrocław Brochów, a w zakresie transportu wodnego planuje się budowę jazu ujścia Nysy oraz modernizację śluz odrzańskich na odcinku będącym z zarządzie RZGW Wrocław.

W zakresie ochrony przyrody na terenie gminy Popielów planuje się utworzenie rezerwatu przyrody „Czapliniec”. Ponadto istnieje wiele obszarów predysponowanych do objęcia różnymi formami ochrony przyrody, m.in. Siołkowickie Łąki czy Wydmy koło Karłowic.

W Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. zdefiniowano wizję województwa, jako swoisty drogowskaz dla kształtowania polityki przestrzennej na niższych szczeblach:

„Województwo opolskie przyjazne mieszkańcom i przedsiębiorcom”.

Do celów strategicznych województwa w tym zakresie należą:

- CEL STRATEGICZNY 1. Konkurencyjny i stabilny rynek pracy
- CEL STRATEGICZNY 2. Aktywna społeczność regionalna
- CEL STRATEGICZNY 3. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka
- CEL STRATEGICZNY 4. Dynamiczne przedsiębiorstwa
- CEL STRATEGICZNY 5. Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna
- CEL STRATEGICZNY 6. Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług
- CEL STRATEGICZNY 7. Wysoka jakość środowiska
- CEL STRATEGICZNY 8. Konkurencyjna aglomeracja opolska
- CEL STRATEGICZNY 9. Ośrodki miejskie biegunami wzrostu
- CEL STRATEGICZNY 10. Wielofunkcyjne obszary wiejskie

Dnia 28.06.2012 roku została utworzona Aglomeracja Opolska. Aglomerację stworzyły: Opole, Chrząstowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Gogolin, Izbicko, Komprachcice, Krapkowice, Lewin Brzeski, Łubniany, Murów, Niemodlin, Ozimek, Popielów, Prószków, Strzeleczyki, Tarnów Opolski, Tułowice, Turawa, Walce i Zdieszowice. W tekście podpisanego przez samorządowców porozumienia wśród płaszczyzn współpracy wymieniono m.in.:

- działania przeciwpowodziowe,
- transport zbiorowy,
- rozwój gospodarczy i pozyskiwanie inwestorów,
- transfer nowoczesnych technologii,
- kulturę, oświatę,
- sport i ochronę środowiska.

Ponadto na podstawie krajowych dokumentów programowych: *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013*, *Program dla Odry – 2006*, w PZPWO ustalono rozmieszczenie poniższych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadregionalnym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej: Ochrona przeciwpowodziowa – Zbiorniki i poldery w dorzeczu Odry na terenie gminy Popielów i Chróścice.

3.2. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy

Niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Popielów, zmienia dokument opracowany w 2005 r., przyjęty Uchwałą Nr XV/210/2005 Rady Gminy Popielów z dnia 28 kwietnia 2005 r.

Gmina Popielów posiada obowiązujące, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich terenów zabudowanych w gminie. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego to:

- o Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Popielów zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Popielowie Nr XXXI/258/06 z dnia 03 lutego 2006 r.;
- o Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Stare Siołkowice zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Popielowie Nr XXXI/259/06 z dnia 03 lutego 2006 r.;
- o Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Karłowice zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Popielowie Nr XXXI/260/06 z dnia 03 lutego 2006 r.;
- o Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Nowe Siołkowice zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Popielowie Nr XVI/106/2008 z dnia 21 lutego 2008 r.
- o Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kaniów, Kurznie, Kuźnica Katowska, Lubienia, Popielowska Kolonia, Rybna, Stare Kolnie, Stobrawa zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Popielowie Nr XXXIII/220/2009 z dnia 11 września 2009 r.;

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Popielów wprowadzają cały szereg ustaleń, które stanowią cenną wskazówkę przy wyznaczaniu kierunków rozwoju w studium.

Ponadto gmina Popielów dysponuje Strategią Rozwoju Gminy uchwalona w dniu 23 stycznia 2002 r. uchwałą Nr XXVIII/245/2002, która wyznacza strategiczne cele główne w rozwoju gminy. Są to:

- a) Kształtowanie pożądaných warunków życia mieszkańców;
- b) Wielofunkcyjny rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem turystyki, rolnictwa i przemysłu rolno – spożywczego;
- c) Modernizacja i rozwój infrastruktury, komunalnej, technicznej i komunikacyjnej
- d) Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego i dóbr kultury;
- e) Promocja możliwości gospodarczych oraz walorów turystycznych i osiągnięć kulturalnych gminy.

Gmina Popielów posiada Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Popielów na lata 2004-2006 oraz założenia rozwojowe na lata 2007-2013, gdzie również zostały ujęte potrzeby rozwojowe.

Rada Gminy Popielów przyjęła także Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, który reguluje kwestie środowiskowe. W gminie Popielów obowiązuje również Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017, który zakłada zintegrowanie gospodarki odpadami w sposób zapewniający ochronę środowiska oraz uwzględniający uwarunkowania ekonomiczne.

Procesy inwestycyjne na terenie gminy Popielów cechuje stosunkowo nieduży dynamizm. Od początku 2006 roku do dnia rozpoczęcia procedury planistycznej wpłynęło zaledwie 119 wniosków o zmianę przeznaczenia terenu, głównie pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe lub letniskowe.

3.3. Wnioski złożone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Popielów

W trakcie procedury planistycznej do studium wpłynęły 44 wnioski. Większość dotyczyła zmiany przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową lub letniskową. Ponadto kilka wniosków dotyczyło rozbudowy infrastruktury turystycznej oraz przebudowy układu drogowego. Pojawiły się również wnioski dotyczące zmiany przeznaczenia pod zabudowę przemysłową, a jeden wniosek dotyczył budowy elektrowni wodnej na rzece Odrze.

Przeważały wnioski dotyczące działek zlokalizowanych w miejscowości Stare Siołkowice (21), dla działek zlokalizowanych w miejscowości Popielów złożono 9 wniosków, dla działek w Kurzniach 7 wniosków, a dla Karłowic 3 wnioski. Dla miejscowości Kaniów, Stobrawa, Nowe Siołkowice i Rybna złożono po jednym wniosku. W terminie nie wpłynęły żadne wnioski dla miejscowości Stare Kolnie, Kolonia Popielowska i Lubienia.

Większą część wniosków uwzględniono lub uwzględniono częściowo – odpowiednio 12 i 13 wniosków. Dziewięć wniosków nie zostało uwzględnionych, dotyczyły one głównie zmiany przeznaczenia terenów pod zabudowę przemysłową i mieszkaniową jednorodzinną.

Wpłynęło również 10 wniosków dotyczących zmiany przebiegu dróg wewnętrznych i lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które nie zostały rozpatrzone na etapie sporządzania studium. Studium określa politykę przestrzenną gminy i ze względu na skalę opracowania nie rozstrzyga o przebiegu dróg dojazdowych i wewnętrznych. Studium dopuszcza natomiast zmianę przebiegu tych dróg, a ich szczegółowe rozwiązania będą ujmowane i doprecyzowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto w trakcie sporządzania projektu Studium przeanalizowano wnioski złożone przed przystąpieniem do sporządzenia Studium.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

4.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu

Gmina Popielów jest gminą rolniczą ze znacznym udziałem terenów leśnych, która coraz silniej ukierunkowuje się na rozwój turystyki, aktywności gospodarczej oraz zabudowy mieszkaniowej. Takie też funkcje ustalają obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego gmina Popielów należy do obszaru rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej, o przewadze lasów, predysponowanej do pełnienia wiodącej funkcji rekreacyjnej z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska i gospodarki leśnej.

4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Popielów zajmuje powierzchnię 17 557 ha, z czego ponad 47 % stanowią lasy i grunty leśne, a użytki rolne ok. 46,9% ogólnej powierzchni gminy. Pozostałe formy użytkowania stanowią mniej niż 6% powierzchni gminy. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, które stanowią ponad 70,7% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Łąki i pastwiska stanowią ok. 26,5%. Szczegółowe zestawienie przedstawia Tab.2. –najbardziej aktualne dostępne dane dla całego obszaru gminy dotyczą 2005 roku, co nie pozwala na dokładne zobrazowanie obecnej sytuacji.

Tab.2. Użytkowanie terenu w gminie Popielów

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, 2005

Sposób użytkowania gruntów	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
użytki rolne	8237	46,9%
grunty orne	5829	70,7%
łąki trwałe i pastwiska	2408	26,5%
las i grunty leśne	8294	47,2%
sady	10	0,1%
pozostałe grunty	1016	5,8%

4.2.1. Tereny mieszkaniowe

Rozmieszczenie terenów mieszkaniowych w gminie jest stosunkowo równomierne, choć w dużej mierze ich lokalizacja uwarunkowana jest przebiegiem granicy borów stobrawskich. Centralny ośrodek stanowią miejscowości Popielów i Stare Siołkowice, z których rozchodzą się drogi biegnące do okolicznych wsi. Ważną rolę w strukturze rozmieszczenia ludności pełni także miejscowość Karłowice, znajdująca się w północno-zachodniej części gminy, która jest trzecią co do wielkości miejscowością w gminie Popielów. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wszystkie wsie posiadają charakter typowo wiejski. Przeważa zabudowa zagrodowa w formie klasycy czworoboków, która tworzy zwarte układy ulicowe o różnej długości.

4.2.2. Tereny usługowe

Usługi administracji gminnej, usługi oświaty, zdrowia, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, kultury, usługi sakralne oraz usługi handlu i rzemiosła są zlokalizowane przede wszystkim w miejscowościach Popielów, Stare Siołkowice oraz Karłowice.

Usługi administracji na terenie gminy świadczy tylko Urząd Gminy Popielów. Inne podmioty świadczące usługi z zakresu usług publicznych to: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popielowie, urząd pocztowy w Popielowie, Punkt Przyjęć Interesantów Rewiru Dzielnicowych Komisariatu Policji w Dobrzyniu Wielkim, Samorządowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Popielowie oraz Gminna Biblioteka Publiczna z filiami w Popielowie, Starych Siołkowicach, Karłowicach i Stobrawie.

Na terenie gminy działa pięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Ważną grupę ośrodków usługowych stanowią publiczne przedszkola oraz szkoły: trzy przedszkola, trzy szkoły podstawowe w Popielowie, Karłowicach i Starych Siołkowicach, gimnazjum w Starych Siołkowicach.

Usługi zdrowia świadczą różne placówki, zarówno prywatne praktyki jak i zakłady opieki zdrowotnej, m.in.: „ARSMED”, „ASMED”, „REMEDIUM” Centrum Opieki Paliatywnej - Caritas Diecezji Opolskiej oraz prywatny gabinet rehabilitacyjny w Popielowie. Na terenie gminy działają trzy apteki.

W 2012 roku w gminie Popielów było 542 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowanie przeważały wśród nich osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (497 podmiotów). Ponadto na terenie gminy funkcjonowało 18 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 4 spółdzielnie oraz 27 spółek handlowych spośród których 9 posiadały udział kapitału zagranicznego. W gminie Popielów najwięcej podmiotów, niemal 25%, prowadzi działalność w sekcji G (według PKD 2007), czyli handel i naprawy. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowią podmioty działające w sekcji F (budownictwo) – 22,75% i w sekcji D (wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę) – prawie 12%.

Na terenie gminy Popielów najważniejszą instytucją kulturalną jest Samorządowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Popielowie, w ramach której działa Dom Kultury. Samorządowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Popielowie prowadzi m.in. pokazy teatralne, warsztaty teatralne, naukę gry na instrumentach muzycznych, kółka zainteresowań (kółka plastyczne, rękodzieła, hafciarstwa oraz ginących zawodów – wyplatanie koszyków, rzeźbiarstwo, garncarstwo), kursy tańca towarzyskiego, hip-hopu. Oferta kulturalna przedstawiona jest zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Ponadto na terenie gminy działają liczne stowarzyszenia promujące region i regionalną kulturę.

W zakresie placówek kultu religijnego na terenie gminy działa pięć parafii rzymskokatolickich, oraz jedna parafia ewangelicko-augsburska.

4.2.3. Tereny zabudowy produkcyjno-przemysłowej

Tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej na terenie gminy stanowią niewielki odsetek. Największa koncentracja obiektów uciążliwych znajduje się w miejscowościach Popielów i Karłowice. Uciążliwość obiektów produkcyjnych wiąże się przede wszystkim z presją, jaką obiekty te wywierają na środowisko oraz na tereny zabudowy mieszkaniowej. Do uciążliwości tych należą m.in.: hałas, niepożądane zapachy czy możliwe zanieczyszczenie wód powierzchniowych i gruntowych.

Na obszarze gminy Popielów zlokalizowane są liczne zakłady produkcyjno-usługowe, produkujące oraz oferujące usługi zarówno na rynek miejscowy jak i zamiejscowy. Do najistotniejszych zakładów produkcyjno-usługowych należą:

- GNIOTPOL – Kurznie,
- Tartak Popielów s.c. – Popielów,
- Tartak Karłowice,
- Produkcja, handel materiałami budowlanymi Rafał Kobienia - Nowe Siołkowice,
- Zakład przetwórstwa drzewnego, Nowe Siołkowice,
- Zakład stolarski Roman Pierzyna – Stare Siołkowice,
- Zakład stolarski produkcyjno-usługowo-handlowy Gandyra – Stare Siołkowice,
- Przedsiębiorstwo ROL-MAX – Popielów
- „Figoda” firma stolarsko-budowlana – Nowe Siołkowice,
- Stolarstwo usługowo-produkcyjno-handlowe Marian Krawiec – Popielów,
- Usługi Stolarskie Robert Glatki – Popielów,
- Zakład stolarsko-budowlany „RAK-POL” – Stobrawa,
- Usługi stolarskie Bernard Kubis – Stare Siołkowice,
- Stolarstwo Marek Zieńczyk – Popielów,
- MEBELMAX usługi stolarskie – Stare Siołkowice,
- Stolarstwo budowlano-mebelowe Andrzej Rambau – Popielów,

4.2.4. Tereny cmentarzy

Na terenie gminy znajduje się czternaście cmentarzy, spośród których osiem to cmentarze grzebalne, a sześć to cmentarze zamknięte dla nowych pochówków. Wśród cmentarzy grzebalnych jest siedem cmentarzy rzymskokatolickich, które znajdują się w miejscowościach: Popielów, Stare Siołkowice, Karłowice, Kurznie, Stobrawa, Stare Kolnie, Rybna. Na terenie gminy znajduje się jeden cmentarz ewangelicko-augsburski, który znajduje się w miejscowości Lubienia. Ponadto znajdują się cmentarze zamknięte dla nowych pochówków w miejscowościach: Popielów (tzw. cmentarz żydowski), Kolonia Popielowska (cmentarz ewangelicki), Stare Siołkowice (przy kościele) oraz trzy cmentarze w Karłowicach (1. dawny katolicki ul. Pokojowa/Kościelna, 2. ewangelicki ul. Kościelna, 3. staroluterański Karłowiczki). Jako cmentarze zabytkowe wpisano do Gminnej Ewidencji Zabytków następujące obiekty: cmentarz ewangelicki w Karłowicach ul. Kościelna, cmentarz ewangelicki w Lubieni, cmentarz ewangelicki w Kolonii Popielowskiej oraz cmentarz wokół kościoła parafialnego w Starych Siołkowicach.

4.2.5. Tereny usług turystycznych

Gmina Popielów kładzie nacisk na rozwój turystyki, czemu sprzyja fakt, iż należy do ciekawszych zakątków województwa opolskiego. Region ten posiada ciekawe zabytki kultury oraz stanowi doskonałą bazę wypadową do uprawiania różnych form turystyki wypoczynkowej i kwalifikowanej – turystyki pieszej, rowerowej i kajakowej. Najważniejsza jest jednak duża powierzchnia terenów zielonych i brak uciążliwego przemysłu, który sprawia, że jest to region o czystym nieskażonym powietrzu i możliwości rozwoju agroturystyki i ekologicznego rolnictwa. Wzdłuż rzek i na leśnych traktach panują doskonałe warunki do spacerów, joggingu, obserwacji przyrody czy organizacji plenerów artystycznych.

W chwili obecnej na obszarze gminy Popielów zlokalizowane są cztery gospodarstwa oferujące usługi agroturystyczne – w Kaniowie, Lubieni, Popielowie oraz Starych Kolniach. Gospodarstwa agroturystyczne prowadzą w ramach swojej działalności hodowlę zwierząt gospodarskich, naukę jazdy konnej, naukę powożenia bryczki, zajęcia hipoterapii, jak również wyrób ekologicznych produktów spożywczych m.in. serów. Ponadto miejsca noclegowe znajdują się w restauracjach w Starych Siołkowicach i Popielowie.

Infrastruktura służąca do obsługi ruchu turystycznego jest jednak słabo rozwinięta.

Na terenach poeksploatacyjnych, przede wszystkim w Nowych Siołkowicach, w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wskazany jest kierunek rekultywacji: zabudowa letniskowa, usługi sportu i rekreacji, wody powierzchniowe oraz rola. Taka rekultywacja wpisuje się w politykę przestrzenną gminy – przyczyni się do zwiększenia oferty turystycznej przy jednoczesnym uporządkowaniu terenu i kreowaniu ładu przestrzennego.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Stan środowiska

5.1.1. Rzeźba terenu

Obszar gminy Popielów należy do jednego z najniższych i najmniej zróżnicowanych hipsometrycznie obszarów w województwie opolskim. Większość terenu leży na wysokości 150–170 m n.p.m. Badany obszar ma charakter typowo nizinny. Wysokości względne osiągają tu lokalnie maksymalne wartości rzędu 30–40 m, przeważają jednak deniwelacje 5–15 m, a w dnach dolin rzek (szczególnie Odry i Stobrawy) dochodzą one jedynie do 3 m. Teren charakteryzuje się spadkami poniżej 3°.

Hipsometria obszaru gminy wskazuje, że generalną tendencją jest dla niej łagodny spadek terenu w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim. Średni spadek kształtują się w granicach 0,13%. Kierunek spadku terenu jest zgodny z kierunkiem biegu rzek - Odry, Budkowiczanki, Brynicy i Stobrawy (w jej środkowym odcinku).

Na badanym obszarze można wyróżnić 4 rodzaje struktury rzeźby:

- holoceńskie dna dolin rzecznych – występują wzdłuż rzek, które od czasu ostatniego zlodowacenia posiadają potencjał akumulacyjny i erozyjny wykształcenia własnej doliny. Na obszarze gminy Popielów przykładem są: Odra, Stobrawa i Budkowiczanka. Doliny charakteryzujące się tym rodzajem rzeźby mają różną szerokość. Dla Odry jest to 10–12 km, dla Stobrawy do 3–5 km (powyżej ujścia Budkowiczanki), dla Budkowiczanki do 3,5 km. Geomorfologię holoceńskich dolin rzecznych cechują niewielkie zróżnicowania wysokościowe oraz znikome deniwelacje dochodzące do 10–20 m jedynie na wyraźniej zaznaczonych krawędziach dolin. Na pozostałym obszarze dolin deniwelacje nie przekraczają w większości 1–3 m, a najsilniej zaznaczającymi się elementami rzeźby są dzieła człowieka. Niewielkimi naturalnymi elementami różnicującymi są starorzecza – liczne w dolinie Odry i ujściowym odcinku Stobrawy oraz nieliczne wydmy. Elementami pochodzenia antropogenicznego wyraźnie zaznaczającymi się w płaskim krajobrazie są ciągi wałów przeciwpowodziowych w dolinie Odry i Stobrawy.
- wysoczyzny morenowe oraz akumulacji wodnolodowcowej zdenudowane – występują w północno-zachodniej części gminy. Rzeźba tego terenu jest łagodnie pagórkowata. Dodatkowe lokalne urozmaicenie rzeźby powodują wydmy w gminie Popielów zaznaczające się najsilniej na południe od Karłowic. Osiągają one wysokości względne do 10 m, przy dosyć znacznych lokalnych spadkach.
- równiny teras akumulacyjnych i erozyjno-denudacyjnych – występują pomiędzy równoległe położonymi dolinami rzek Stobrawa, Budkowiczanka, Brynica stanowiąc ich wododziały. Rzeźba tych terenów jest równinna lub łagodnie falista. Urozmaiceniem są występujące głównie w lasach liczne pola piasków eolicznych z dobrze wykształconymi wydmami. Posiadają one znaczne rozmiary i deniwelacje dochodzące do 15–18 m.
- równiny teras niskich, miejscami w pradolinach plejstocenijskich – występują w gminie Popielów na południe i północ od Brynicy w jej końcowym biegu oraz w gminie Pokój na południe od holoceńskiej doliny Stobrawy. Pod względem morfologicznym są niemal płaskie lub lekko faliste. Wykazują się dużym podobieństwem do holoceńskich dolin rzecznych. Spośród form geomorfologicznych najsilniej zaznaczają się elementy pochodzenia antropogenicznego.

5.1.2. Budowa geologiczna

W budowie geologicznej biorą udział osady triasu i permu. Trias górny reprezentowany jest przez utwory retyku i karniku. Karnik budują głównie mułowce i piaskowce, a retyk ility, ilowce i mułowce pstry z wkładkami piaskowców. Są to utwory związane z sedymentacją lądową w płytkim zbiorniku. Występują one na głębokości ok. 35–209 m ppt. Występują tu też utwory kredy (turonu), których niewielka wychodnia znajduje się w lesie przy drodze Karłowice – Nowe Kolnie.

Kompleks triasowy nachylony jest pod kątem kilku stopni ku północy lub północnemu wschodowi. Rzeźba podłoża podczwartorzędowego jest nieskomplikowana, występuje tu tylko kilka kulminacji i obniżeń.

Powyższe utwory przykryte są w całości osadami kenozoicznymi. Kenozoik na terenie gminy Popielów budują utwory trzeciorzędowe oraz czwartorzędowe. Najważniejszą formacją decydującą o budowie geologicznej większości terenu gminy są osady czwartorzędowe, reprezentowane przez kompleks utworów plejstocenijskich i holocenijskich.

Okres trzeciorzędowy reprezentowany jest przez utwory neogenu. W trzeciorzędzie większość starszych utworów została przykryta osadami prawdopodobnie należącymi do górnego miocenu, południowej zatoki basenu serii poznańskiej, o niewielkiej miąższości (do kilkunastu metrów). Utwory trzeciorzędowe występują przeciętnie na głębokości ok. 3–30 m w postaci ilów, mułków ilastych, mułków piaszczystych, mułków lub piasków.

Na całym obszarze gminy występują utwory czwartorzędowe. Ich miąższość jest przeważnie niewielka i wynosi od kilku do kilkunastu metrów. W obrębie osadów czwartorzędowych występują: gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe, piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych, piaski eoliczne tworzące płaskie pokrywy piaszczyste oraz wyniesione wydmy (głównie tereny leśne). Najmłodszymi utworami geologicznymi terenu gminy są osady holocenijskie. Największe powierzchnie spośród osadów holocenu zajmują mady rzeczne terenów zalewowych (namuły organiczne ilaste, gliny piaszczyste ciężkie, gliny średnie i lekkie) na terasie zalewowej doliny Odry, Stobrawy, Budkowiczanki i Brynicy.

5.1.3. Gleby

W gminie Popielów pomimo dużej lesistości znaczący udział mają gleby przydatne do intensywnej produkcji rolnej. Użytki rolne zajmują tu powierzchnię 8 469 ha (46,20% powierzchni ogólnej gminy), z czego grunty orne stanowią ok. 71,48%. Jest to skutek stosunkowo wysokiej żyzności gleb. Walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie są jednak średnio dobre. Struktura użytkowania gruntów rolnych przedstawia się następująco: grunty orne – 5 829 ha, sady - 10 ha, łąki - 2 183 ha, pastwiska - 225 ha (stan wg GUS, 2005) – najbardziej aktualne dostępne dane dla całego obszaru gminy dotyczą 2005 roku, co nie pozwala na dokładne zobrazowanie obecnej sytuacji.

Warunki glebowe są tu bardzo urozmaicone. Najlepsze gleby (II klasy bonitacyjnej) występują głównie w dolinie Odry. Największe obszarowo kompleksy gleb dobrych i średnich występują w sołectwach: Rybna, Stobrawa, Kurznie, Popielów i Stare Siołkowice. Sołectwami gdzie występują najsłabsze gleby są: Kuźnica Katowska, Kaniów, Lubienie i Nowe Siołkowice. Procentowy udział poszczególnych klas bonitacyjnych w ogólnej powierzchni użytków rolnych przedstawia Tab.3.

Tab.3. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych w ogólnej powierzchni użytków rolnych

Źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Popielów, 2012 r.

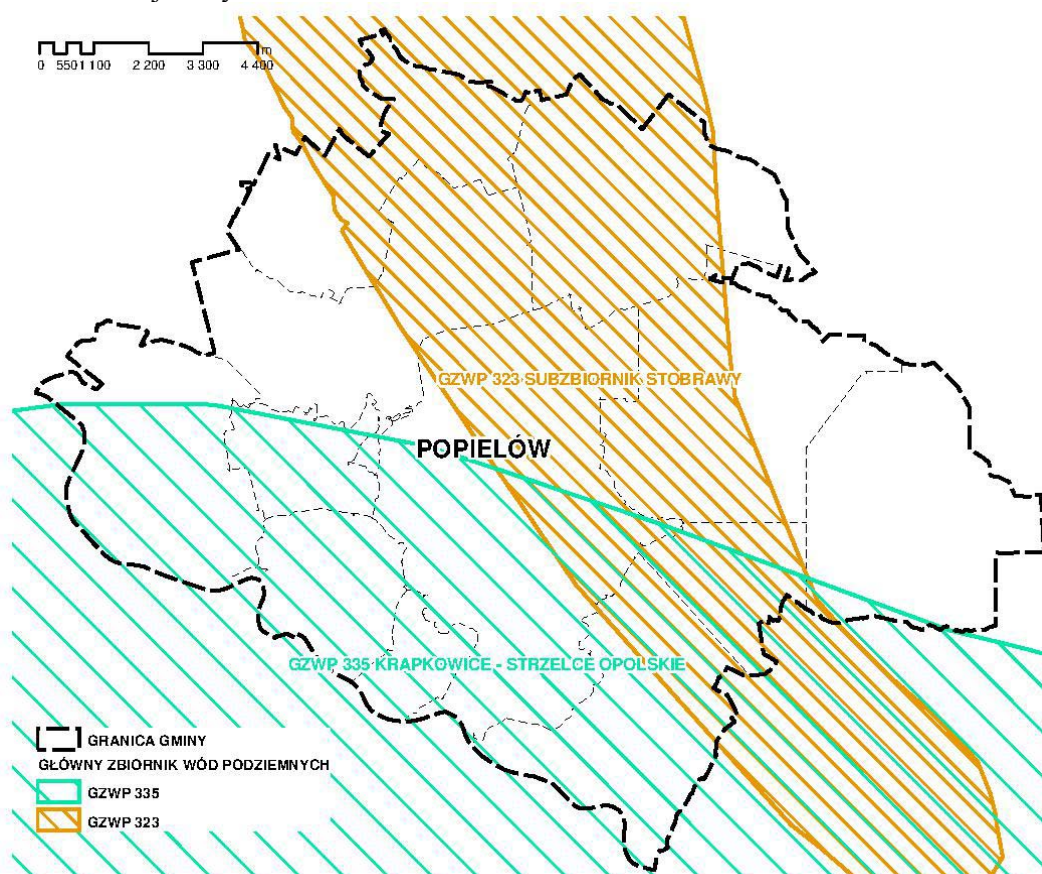
Klasa bonitacyjna gleby	Udział w ogólnej powierzchni użytków rolnych
I	-
II	0,5%
III	25,6%
IV	23,9%
V	20,4%
VI	29,6%

W pokrywie glebowej na terenie gminy dominują gleby VI klasy bonitacyjnej (najsłabsze). Wśród użytków zielonych dominuje IV klasa (44% ich powierzchni) oraz klasa V (35%). Kompleksy trwałych użytków zielonych koncentrują się nad większymi ciekami wodnymi. Gleby madowe, przeważnie gliniaste, często podścielone piaskami zalegają w dolinie Odry, a w pozostałej części gminy dominują gleby bielcowe, rzadziej brunatne. Ich skład mechaniczny to zwykle piaski, niekiedy podścielone gliną. W części północno-wschodniej przeważają gleby lżejsze, w południowej gleby średnie.

5.1.4. Wody

Wody podziemne

Na obszarze gminy Popielów wody podziemne o większym znaczeniu występują w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych, kredy i triasu (triasu środkowego i dolnego). W ujęciu stratygraficznym (pionowym) utwory wodonośne reprezentują poszczególne piętra i poziomy wodonośne, natomiast w ujęciu przestrzennym tworzą szereg zbiorników wód podziemnych. Czwartorzędowy poziom wodonośny stanowią piaski i żwiry pochodzenia rzeczno- i występują one praktycznie na całym obszarze opracowania. Spągami tej warstwy są trzeciorzędowe osady neogenu. Poziom ten jest zasilany wodami opadowymi co wpływa bezpośrednio na skład chemiczny wód w tej warstwie. Zwierciadło wody ma charakter swobodny. Funkcję drenującą spełnia przede wszystkim rzeka Odra i Stobrawa. Występowanie wód w utworach trzeciorzędowych związane jest z przewarstwieniami piaszczystymi tkwiącymi w kompleksach ilastych. Podstawowe znaczenie posiadają poziomy piaszczyste serii poznańskiej. Obszar gminy Popielów znajduje się również w zasięgu wodonośnej kredy i triasu.

Ryc.2. Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSH)

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

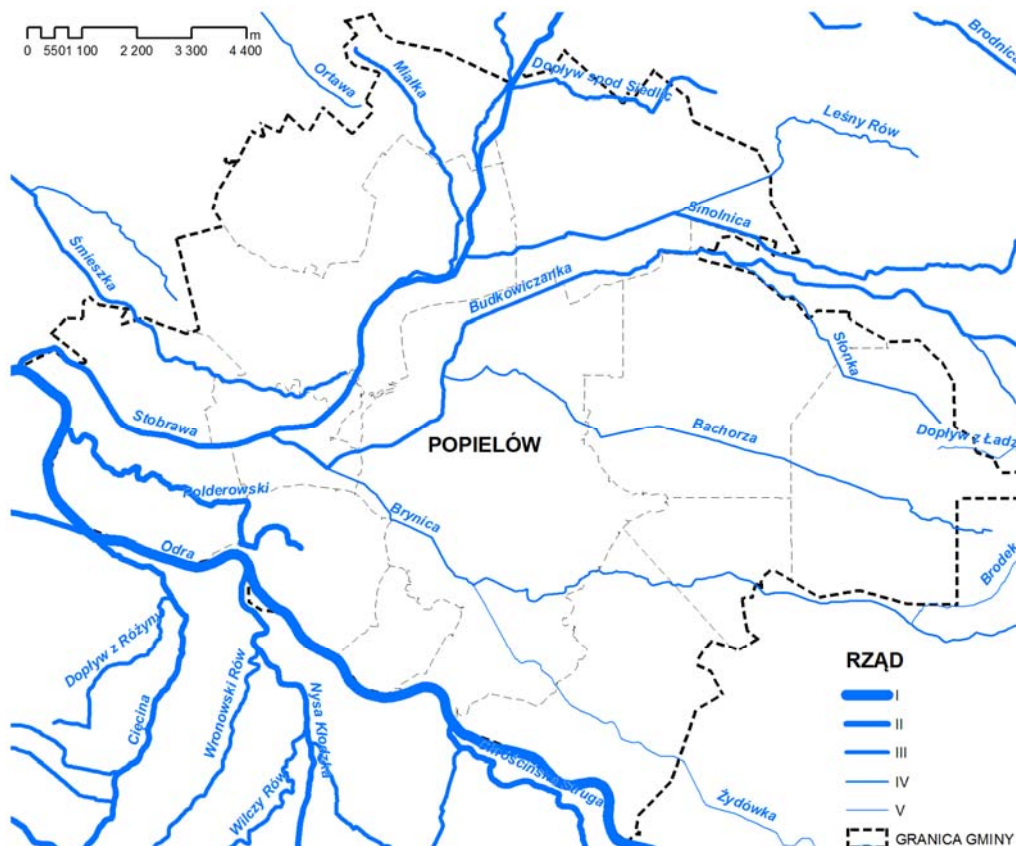
Na obszarze gminy Popielów występują dwa główne zbiorniki wód podziemnych według klasyfikacji A. Kleczkowskiego [1990] (Ryc.2.):

GZWP 323 Subzbiornik Stobrawy – obszar podlegający najwyższej ochronie (ONO). Jest to trzeciorzędowy zbiornik zajmujący ogółem 180 km² powierzchni. Jego fragment przebiega z południowo-wschodu na północny-zachód przez środkową część gminy. Piaszczysto-żwirowe osady trzeciorzędowe występujące w obrębie zbiornika izolowane są utworami słabo przepuszczalnymi o miąższości ok. 30 m. W związku z ponadnormatywną zawartością żelaza i manganu jakość wód jest średnia. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 27 tys. m³/d; GZWP 335 Krapkowice – Strzelce Opolskie – obszar podlegający wysokiej ochronie (OWO). Jest to triasowy zbiornik wodonośny o średniej głębokości ujęć 100-600 m, jego fragment obejmuje południową część gminy. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą ok. 50 tys. m³/d.

Wody powierzchniowe

Gmina Popielów posiada dobrze rozwiniętą sieć wód powierzchniowych – obszar gminy należy do dorzecza Odry. Na obszarze gminy przeważają cieki o charakterze stałym. Głównym ciekiem odwadniającym teren gminy jest rzeka Odra, która dla południowej części gminy stanowi zlewnię bezpośrednią. Natomiast centralna i północna część gminy odwadniana jest za pośrednictwem zlewni cząstkowych rzeki Stobrawy, zasilanej w wodę przez Potok Smolnica i Budkowiczankę z lewostronnymi jej dopływami: Brynicą i Słonką.

Sieć hydrograficzną obszaru gminy uzupełniają mniejsze cieki oraz niewielkie zbiorniki wodne – starorzecza oraz oczka powyrobowiskowe. Na dużej części terenu gminy, ze względu na wysoki poziom wód gruntowych, znajduje się także sieć rowów melioracyjnych (Ryc.3.).

Ryc.3. Cieki wodne na obszarze gminy Popielów

(Źródło: opracowanie własne)

Na terenie Gminy znajduje się 293 km rowów melioracyjnych, utrzymaniem oraz konserwacją rowów melioracyjnych zajmuje się Gminna Spółka Wodna w Popielowie. Zmeliorowany obszar to 3 986 ha w tym grunty orne 2316 ha, oraz trwałe użytki zielone 1670 ha.

W roku 2011 zostało objętych konserwacją 139,2 km rowów melioracyjnych z podziałem na miejscowości: Stare Siołkowice 23 km, Lubienia 10 km, Nowe Siołkowice 8 km, Popielowska Kolonia 7 km, Popielów 40 km, Kurznie 7,75 km, Karłowice 11,53 km, Stobrawa 7,27 km, Rybna 14,70 km, Stare Kolnie 9,95 km.

W dolinach Odry i Stobrawy występują zachowane starorzecza i małe oczka wodne, zadrzewienia łęgowe i wilgotne łąki, co sprawia, że tereny te stanowią ostoję chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Wartość przyrodniczą dolin rzecznych w gminie Popielów wyróżniono przez poddanie większej części dolin ochronie prawnej w formie parku krajobrazowego.

Pomimo iż gmina posiada spore zasoby rzek, to ich bilans jest niekorzystnie rozłożony w czasie i przestrzeni – deficyt wód występuje w okresie największego zapotrzebowania na wodę (w okresie wegetacyjnym), a okresy nadmiaru wód, prowadzące do wezbrań i powodzi występują wczesną wiosną lub w lecie.

Na terenie gminy Popielów znajduje się ponadto polder „Rybna” o powierzchni 825 ha i pojemności 12 mln m³. Dodatkowo w zakresie ochrony przeciwpowodziowej projektowany jest polder „Chróście”.

Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych

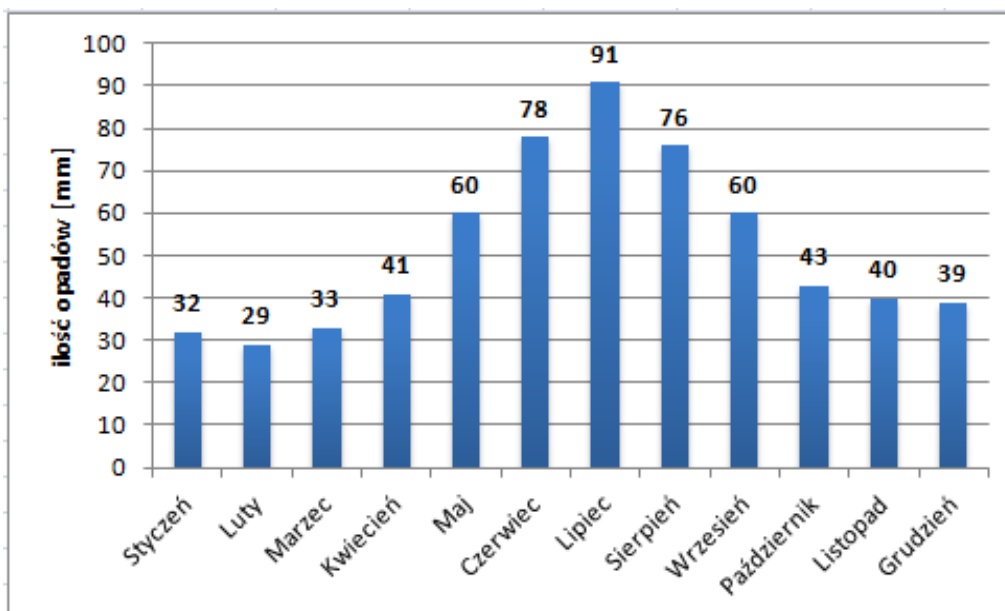
Ze względu na stopień przekształcenia antropogenicznego terenu gminy, wszystkie wody powierzchniowe narażone są na zanieczyszczenia związane z wprowadzaniem do rzeki ścieków komunalnych, zanieczyszczenia obszarowe spływające z wodami opadowymi z terenów użytkowanych rolniczo, utwardzonych terenów komunikacyjnych. Ochronie środowiska służą jednak oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w Karłowicach i na granicy miejscowości Stare Siołkowice oraz Popielów. Gmina Popielów jest skanalizowana w 63 % - wg sprawozdań na 2012 r., a obszar gminy Popielów jest w całości (100%) zwodociągowany.

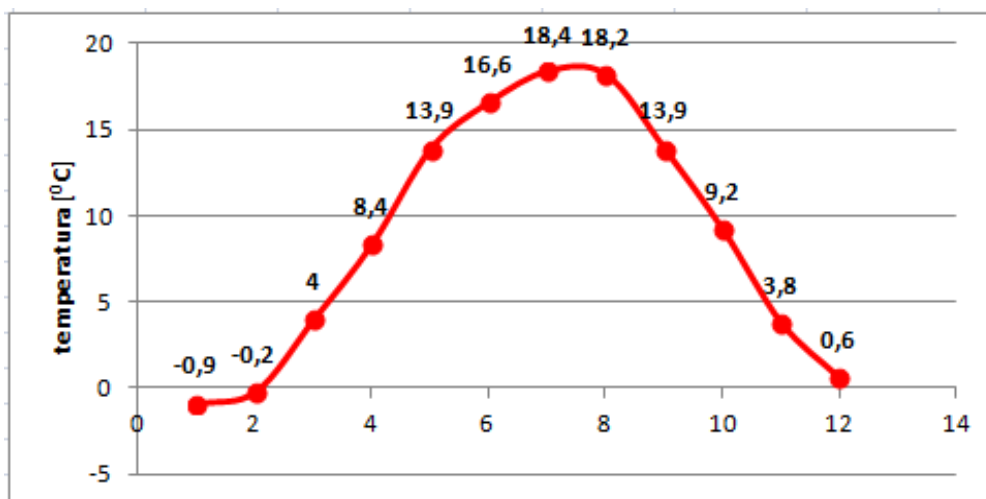
5.1.5. Warunki klimatyczne

Gmina Popielów leży w obrębie doliny Odry i końcowym odcinku doliny Stobrawy. Jest to obszar o najłagodniejszych warunkach klimatycznych w województwie opolskim, jak również w Polsce. Średnia temperatura roczna wynosi 8,5°C (Ryc.4.). Region ten charakteryzuje się wszystkimi cechami typowymi dla przejściowej, oceaniczno-kontynentalnej odmiany klimatu umiarkowanego i odznacza się małym zróżnicowaniem termicznym.

Lato w gminie Popielów trwa ponad 90 dni, a bezzimie powyżej 290 dni. Liczba dni w roku z temperaturą poniżej 0°C mieści się w przedziale od 60 do 75.

Pod względem opadów teren gminy nie należy do najzasobniejszych. Suma opadów rocznych waha się między 600 a 700 mm, z czego na półrocze ciepłe (kwiecień – wrzesień) przypada około 400–420 mm natomiast na półrocze chłodne (październik – marzec) około 200–250 mm. Liczba dni z opadem śnieżnym należy do najniższych w Polsce. W styczniu notuje się od 8 do 12 dni z opadem, a w miesiącach następnych liczba ta spada, zbliżając się w maju do zera. Średnia długość zalegania pokrywy śnieżnej wynosi około 50 dni, a jej grubość średnio waha się od 10 do 15 cm – maksymalnie osiągając 50 cm. Zjawiska lodowe pojawiają się na Odrze w połowie stycznia i utrzymują się najdłużej około 25 dni, jednak średnioroczny czas trwania zjawisk lodowych jest bardzo zmienny i trudny do oszacowania. Średnia długość okresu bezprzymrozkowego wynosi poniżej 170 dni.

Ryc.4. Roczny rozkład temperatur i opadów w Opolu

(Źródło: <http://www.kzgw.gov.pl>, 2012)

Przeważają wiatry z kierunków południowo - zachodniego (29,4%), zachodniego (23,5%), południowego (17,1%) i północno-zachodniego (10,1%). Udział wiatrów północnych, północno-wschodnich, wschodnich i południowo-wschodnich wynosi łącznie 11,8% dni w roku. Średnia, roczna prędkość wiatru na wysokości 10 m nad powierzchnią gruntu wynosi 2,5–3 m/s. Dni bez wiatru stanowią 8,1% roku.

Korzystne warunki klimatyczne przejawiają się długością trwania sezonu wegetacyjnego. Należy on do najdłuższych w Polsce i trwa około 240 dni, co stwarza bardzo korzystne warunki rozwojowe dla form roślinnych i zwierząt. Szybsze rozpoczęcie sezonu wegetacyjnego i opóźnienie jego zakończenia sprawiają, że teren jest korzystnym miejscem przystankowym dla migrujących ptaków.

Warunki klimatyczne na obszarze gminy Popielów są korzystne i średnio korzystne dla osadnictwa (na terenach o wysokim poziomie wody gruntowej). Położenie wewnątrz dużego kompleksu leśnego dodatkowo determinuje specyficzny mikroklimat, a wyróżniają go łagodniejsze zimy oraz cieplejsze lata, w porównaniu do sąsiednich terenów otwartych.

5.1.6. Flora

Szata roślinna gminy Popielów na tle innych obszarów województwa opolskiego charakteryzuje się dużymi walorami florystycznymi. Bogactwo florystyczne gminy związane jest z różnorodnością siedlisk oraz ze znaczącym udziałem ekosystemów naturalnych i półnaturalnych w ogólnej strukturze użytkowania gruntów. Na obszarze gminy występuje szereg gatunków i zbiorowisk rzadko spotykanych w województwie.

W gminie występują 24 gatunki roślin chronionych, w tym 14 gatunków to rośliny chronione ściśle. Występowanie roślin chronionych i rzadkich związane jest w szczególności z obecnością odpowiednich ekosystemów, przede wszystkim obszarów wodno-błotnych i bogatych gatunkowo lasów liściastych.

Lesistość Popielowa wynosi 47,2% (ok. 8294 ha), co stawia tę gminę wśród najbardziej zalesionych gmin w województwie opolskim. Co więcej gmina Popielów ma jeden z najwyższych w województwie wskaźników powierzchni gruntów leśnych przypadających na 1 mieszkańca. Rozmieszczenie lasów w gminie jest nierównomierne – w dolinie Odry lasy zajmują niewielkie, izolowane powierzchnie; natomiast w północnej części gminy tworzą duże, zwarte kompleksy leśne. Lasy te stanowią część rozległego kompleksu Borów Stobrawsko-Turawskich – jednego z najcenniejszych elementów różnorodności biologicznej w gminie. Dominują tu stosunkowo żyzne siedliska leśne – bór mieszany i las mieszany, a także drzewostany sosnowe. W wiekowej strukturze lasu dominują drzewostany stosunkowo młode I–III klasy wieku (do 60 lat). Zaledwie kilkoprocentowy udział mają tu starodrzewia mające ponad 120 lat.

Roślinność potencjalną gminy tworzą głównie zbiorowiska leśne reprezentowane przede wszystkim przez lasy liściaste:

- grądy środkowoeuropejskie *Galio silvatici - Carpinetum*, odmiana śląsko-wielkopolska, seria żyzna i uboga (terasy zalewowe wyższe i nadzalewowe doliny Odry);

- łągi jesionowo-wiązowe *Ficario - Ulmetum Typicum* w strefie zalewów epizodycznych, forma nizinna, seria żyzna (terasy zalewowe doliny Odry oraz w dolinie Stobrawy);
- łągi olszowe i jesionowo-olszowe *Circaeo-Alnetum* (w dolinie Brynicy i Budkowiczanki oraz w innych miejscach okresowo zabagnionych);
- suboceaniczne bory sosnowe *Leucobryo - Pinetum* oraz niżowa dąbrowa acidofilna typu środkowoeuropejskiego *Calamagrostio-Quercetum petraeae* (północna i północno-wschodnia część gminy).

Zbiorowiska synantropijne, w tym segetalne na obszarze gminy Popielów nie przedstawiają większej wartości przyrodniczej. Znaczne powierzchnie, w szczególności w dolinie Odry, Stobrawy i Budkowiczanki są zajmowane przez seminaturalne i antropogeniczne zbiorowiska żyznych łąk kośnych z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. Z kolei łąki świeże z rzędu *Arrhenatheretalia* są często spotykanymi zbiorowiskami łąkowymi głównie poza dolinami rzek. Występują one jednak w rozproszeniu i użytkowane są jako łąki kośne lub kośno-pastwiskowe, przez co są bardzo ubogie florystycznie.

Płaty łąk wyczyńcowych *Alopecuretum pratensis* i owsicowych *Lolio-Cynosuretum* należą do najczęściej spotykanych. Służą one najczęściej jako pastwiska. Na terenie gminy stosunkowo często występują cenne przyrodniczo łąki wilgotne z rzędu *Molinietalia* – głównie w dolinach rzek (Odry, Stobrawy i Budkowiczanki) na siedliskach łągów i grądów niskich. Często charakteryzuje je występowanie mozaikowe ze zbiorowiskami turzycowymi i szuwarowymi. W związku ze zmieniającym się sposobem zagospodarowania w szybkim tempie ograniczają swą powierzchnię nienawożone fragmenty trzęślicowych łąk zmiennowilgotnych do niewielkich, często zubożonych i kadłubowych płątów. Znaczne koncentracje zbiorowisk łąkowych zanotowano w końcowym fragmencie doliny Stobrawy (przy ujściu w międzywalu), w międzywalu Odry na południe i zachód od Popielowskiej Kolonii, w dolinie Budkowiczanki na wschód od Kuźnicy Katowskiej oraz w okolicy Karłowic.

Większość zbiorowisk łąkowych, przede wszystkim wrażliwych na zmiany wilgotnościowe, należy do potencjalnie zagrożonych. Zmiana sposobu użytkowania lub zaprzestanie ich wykaszania jest również przyczyną zarastania wielu łąk łanami trzcinnika piaskowego *Calamagrostis epigejos*, różnymi gatunkami nawłoci *Solidago sp.*, oraz wrotyczem pospolitym *Tanacetum vulgare*.

5.1.7. Fauna

Fauna gminy Popielów mimo znaczących przekształceń jest bardzo bogata. Jej bogactwo przejawia się zarówno w różnorodności grup taksonomicznych jak i ekologicznych. Obecne na obszarze gminy występują zespoły faunistyczne zasiedlające różnorodne i skrajnie odmienne ekosystemy, jak np. ekosystemy leśne, łąkowe, wodne, wydmore, szuwarowe, namuliskowe, agrocenozy, urbicenozy.

Najciekawsze i najcenniejsze gatunki zwierząt występujące na obszarze gminy zagrożone w skali świata to przede wszystkim: czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), kumak nizinny (*Bombina bombina*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), bielik (*Haliaeetus albicilla*), modraszek nausitous (*Maculmea nausithous*), derkacz (*Crex crex*), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), bóbr europejski (*Castor fiber*), orzesznica (*Muscardinus avellanarius*), wydra (*Lutra lutra*).

Awifauna łągowa na terenie gminy wyróżnia się dużym bogactwem gatunkowym oraz znaczną liczbą gatunków rzadkich i zagrożonych – na obszarze opracowania stwierdzono 154 gatunki ptaków łągowych. Przedstawiciele awifauny spotykane na terenie gminy to przede wszystkim: bielik, kania czarna, kania rdzawa, gęgawa, perkoz rdzawoszyi, dzięcioł średni, dzięcioł średni, muchołówka białoszyja, świerszczak czy strumieniówka. Duża ranga walorów faunistycznych, w szczególności w zakresie ptactwa doprowadziła do wyróżnienia ostoi fauny o randze międzynarodowej w dolinie Odry.

Na terenie gminy Popielów walory faunistyczne koncentrują się w określonych miejscach, ostoje fauny to przede wszystkim: dolina rzeki Odry na całym przebiegu w granicach gminy (w szczególności kompleksy lasów liściastych na południe od Popielowa, na południowy-zachód od Rybnej, między Stobrawą, Starymi Kolniami a rzeką Odra; kompleksy starorzeczy, pastwisk, podmokłych łąk: w dolinie Odry i rzeki Stobrawy na południe od wsi Stobrawa i Stare Kolnie), dolina rzeki Budkowiczanki w okolicy Kuźnicy Katowskiej, dolina rzeki Stobrawy .

Wśród zwierząt zamieszkujących obszar gminy najwięcej zagrożonych gatunków związanych jest z obszarami wodno-błotnymi: stawami, trzcinowiskami, turzycowiskami, podmokłymi łąkami, starorzeczami i innymi ekosystemami dolin rzecznych. Wykorzystują one tereny wodno-błotne jako miejsce odbywania łągów, godów bądź jako żerowisko. Drugą równie liczną grupę zagrożonych

gatunków stanowią te związane z obszarami leśnymi i zadrzewionymi. Narażone na niebezpieczeństwo są również gatunki związane z agrocenozami (polami uprawnymi).

5.1.8. Stan powietrza atmosferycznego

Jak wynika z raportu Stan Środowiska w województwie opolskim w 2011 r., opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, podstawowym źródłem zanieczyszczeń na terenie województwa jest emisja antropogeniczna pochodząca głównie z działalności przemysłowej (emisja punktowa), z sektora bytowego (emisja powierzchniowa) oraz komunikacji (emisja liniowa). Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego wywierać mogą również zanieczyszczenia pochodzenia naturalnego. W strukturze emisji zanieczyszczeń do powietrza województwa opolskiego zdecydowanie przeważa emisja gazów (96%) nad emisją pyłów (4%). Analizując rozkład wielkości emisji poszczególnych powiatów dominujący wpływ na poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego mają powiaty opolski, krapkowicki i kędzierzyńsko-kozielski. Dla powiatu opolskiego emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2011 roku 23,7% całkowitej wojewódzkiej emisji pyłów oraz 32,6% całkowitej emisji gazów, jest to pierwsza najwyższa wartość na tle pozostałych powiatów dla emisji pyłów i druga dla emisji gazów. Największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna związana z przebiegiem dróg wojewódzkich.

Ocenę jakości powietrza w zakresie dwutlenku siarki i dwutlenku azotu w województwie opolskim, obejmującą 2011 rok, przeprowadzono w oparciu o wyniki badań ze 47 stacji tła miejskiego, z których 3 to stacje automatyczne, a na pozostałych prowadzony jest pomiar metodą pasywną. Natomiast badania w zakresie benzenu oparto o wyniki z 14 stacji pomiarowych, z których 2 to stacje automatyczne, a pozostałe to stacje pasywne.

Tendencję do przekraczania poziomów dopuszczalnych średniorocznych, wykazuje przede wszystkim pył zawieszony PM10 (53-83 przekroczeń rocznie przy dopuszczalnych 35). Znacznie większe stężenia obserwowane są w okresie od października do marca, czyli w sezonie grzewczym. W porównaniu do sezonu letniego, w sezonie zimowym zwiększa się prawie dwukrotnie liczba przekroczeń 24-godzinnych stężeń pyłu PM10 i PM2,5, a od dwu do ponad pięciokrotnie stężenia benzo(a)pirenu. Świadczy to o istotnym wpływie procesów związanych z tzw. niską emisją na poziomy stężenie pyłu. Na wysokie poziomy stężenie w 2011 roku niewątpliwie miały wpływ warunki meteorologiczne np. bezwietrzne dni, które sprzyjały tworzeniu się smogu. Wyniki uzyskiwane w latach wcześniejszych potwierdzają problemy związane z tym zanieczyszczeniem i utwierdzają w obowiązku wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza.

Stężenia arsenu, kadmu i niklu oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 utrzymywały się w 2011 r. poniżej wartości docelowych. Podobnie badania stężeń ołowiu wykazały, że znajdują się one na bardzo niskim poziomie. W przypadku benzo(a)pirenu wszystkie otrzymane stężenia średnioroczne w znacznym stopniu przekraczają poziom docelowy tego zanieczyszczenia wynoszący 1 ng/m^3 .

5.1.10. Surowce naturalne

Na obszarze gminy Popielów występuje 5 złóż surowców mineralnych, w tym dwa są eksploatowane. Są to złoża kruszywa naturalnego „Chróścice Siołkowice” i „Siołkowice 2”. Złoża te są udokumentowane i posiadają numer ewidencyjny MIDAS.

W gminie Popielów ilość zasobów geologicznych w złożach kruszywa naturalnego wynosi 21 552 tys. ton., a zasobów przemysłowych 1 325 tys. ton. Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej w Popielowie o zasobach geologicznych 48 tys. ton było wykorzystywane na potrzeby sąsiedniej cegielni.

Grunty zdegradowane i zdewastowane na skutek eksploatacji surowców zajmują w gminie 44,41 ha, w tym aż 37,32 ha to grunty zdewastowane.

Według ewidencji użytkowania gruntów [UG w Popielowie, 2012] użytki kopalne zajmują:

- Kurznie - 0,47 ha,
- Nowe Siołkowice – 5,66 ha,
- Popielów - 1,49 ha.

5.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

5.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Popielów pomimo dużej lesistości posiada znaczące zasoby gleb przydatnych do intensywnej produkcji rolnej. Użytki rolne zajmują 46,9% powierzchni ogólnej gminy, z czego grunty orne zajmują ok. 70,7% powierzchni użytków rolnych. Jest to skutek stosunkowo wysokiej żyzności gleb. Walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Popielów są jednak średnio dobre. Wśród gruntów ornyczych dominują gleby VI klasy bonitacyjnej, a następnie III i II klasy.

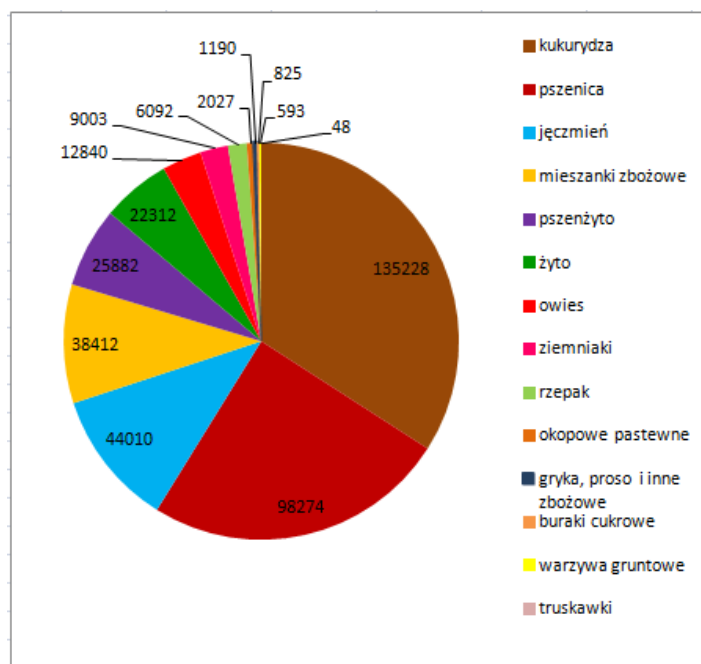
W gminie Popielów występuje następujący udział gruntów przydatnych pod uprawy okopowe (48,8% użytków rolnych), w tym na glebach mocnych 1,6%, na glebach średnich 16,7%, na glebach lekkich 15,8% i na glebach luźnych 14,7%.

Użytki zbożowo-pastewne zajmują 19,7% użytków rolnych w gminie Popielów, z tego 12,5% na glebach ciężkich, a 7,2% to gleby lekkie. Na terenie gminy gleby pochodzenia organicznego, objęte ochroną prawną (tj. gleby torfowe i murszowo-torfowe), występują w tylko zwartym kompleksie na terenie łąk śródleśnych na gruntach wsi Popielów.

Najlepsze warunki glebowe do uprawy i intensywnego rolnictwa w gminie Popielów znajdują się w dolinie Odry. Tereny te są maksymalnie eksploatowane przez produkcję rolniczą, co rodzi szereg konfliktów pomiędzy wymogami ochrony środowiska a infrastrukturą niezbędną przy produkcji rolniczej. Ponadto tak intensywne użytkowanie gruntów ornyczych, niemalże do linii brzegowej Odry, wiąże się z potencjalnym zagrożeniem powodziowym, lokalnymi podtopieniami i zniszczeniem upraw. Koncepcje ochrony przeciwpowodziowej sugerują na terenach zalewowych przekształcanie gruntów ornyczych w użytki zielone.

W strukturze własnościowej występują jedynie gospodarstwa prywatne. Średnia wielkość gospodarstwa w województwie opolskim wynosi 13,3 ha, a ponad 63% wszystkich gospodarstw stanowią gospodarstwa większe od 1 ha, z czego gospodarstwa od 1 do 5 ha, to niemal 46%, natomiast gospodarstwa o powierzchni ponad 15 ha stanowią 23%.

W produkcji roślinnej znacząco przeważa uprawa pszenicy ozimej (Ryc.5.). Słabo rozwinięta jest produkcja roślin strączkowych, warzyw gruntowych i buraka cukrowego. Stosunkowo wysoki jest udział użytków zielonych, łąk i pastwisk, które razem stanowią niemal 30% użytków rolnych. W produkcji zwierzęcej przeważa bydło i drób, głównie bydło mleczne. W ostatnich latach w Popielowie i Starych Siołkowicach powstało kilka przedsiębiorstw produkujących na lokalny rynek. Przedsiębiorstwa te gospodarują kilkusethektarowe powierzchnie gruntów ornyczych. Mniejsze znaczenie ma trzoda chlewna, natomiast konie hodowane są w 31 gospodarstwach na terenie gminy.

Ryc.5. Struktura upraw w gminie Popielów

Źródło: GUS, 2002

5.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń środowiska przez gospodarke człowieka. Duża część lasów została zastąpiona przez użytki rolne i tereny zabudowane ze specyficzną roślinnością synantropijną i obcego pochodzenia, a tereny podmokłe i bagienne w dużej części odwodniono. Także dolina Odry w znaczącym stopniu ulega przekształceniom różnego typu, głównie wskutek prowadzenia intensywnego użytkowania rolniczego i regulacji rzeki. Mimo to, w znacznej części gminy Popielów zachowały się zbiorowiska i krajobrazy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym o wysokiej wartości przyrodniczej.

Ze względu na obszarowe formy ochrony przyrody cały powiat opolski charakteryzuje się lesistością wyższą niż średnia krajowa (ok. 30%) i średnia wojewódzka (ok. 27%), co stawia gminę Popielów wśród najbardziej zalesionych gmin w województwie opolskim, o jednym z najwyższych wskaźników powierzchni gruntów leśnych przypadających na 1 mieszkańca. W 2011 r. roku lesistość według GUS wyniosła w gminie Popielów 46,9% a według pokrycia terenu lasy i grunty leśne wyniosły 47,2% powierzchni gminy. Na tle pozostałych gmin powiatu opolskiego jest to współczynnik wysoki. Większą lesistość posiadają gminy, Murów (73%), Tułowice (69%), Ozimek (57%), Turawa (50%), Lubniany (47%). W strukturze własności przeważają lasy w zarządzie Lasów Państwowych, które stanowią własność Skarbu Państwa, lasy w gospodarstwach indywidualnych zajmują jedynie 148 ha. Większością lasów w gminie zarządzają Lasy Państwowe reprezentowane przez dwa nadleśnictwa: Kup i Brzeg (Ryc.6.).

W obrębie Popielów Nadleśnictwa Kup dominują stosunkowo żyzne siedliska leśne – boru mieszanego (53,6%) i lasu mieszanego (32,5%). W obrębie Popielów pomimo znacznej żyzności siedlisk dominują drzewostany sosnowe (83%). Na dużo mniejszych powierzchniach występują drzewostany dębowe (5,2%), brzozy (4,4%), świerka (3,7%) i olchy (2,1%). Część drzewostanów w obrębie Popielów wykazuje zawyżony udział gatunków iglastych. Około 23% drzewostanów nie odpowiada żyzności siedliska. W wiekowej strukturze lasu dominują (64%) drzewostany stosunkowo młode I-III klasy wieku (do 60 lat). Najmniej występuje starodrzewu (ponad 120-letnich drzew) – 2,9%. Przeciętna zasobność drzewostanów wynosi w obrębie Popielów 247 m³/ha, natomiast przeciętny przyrost odpowiednio 4,74 m³/ha.

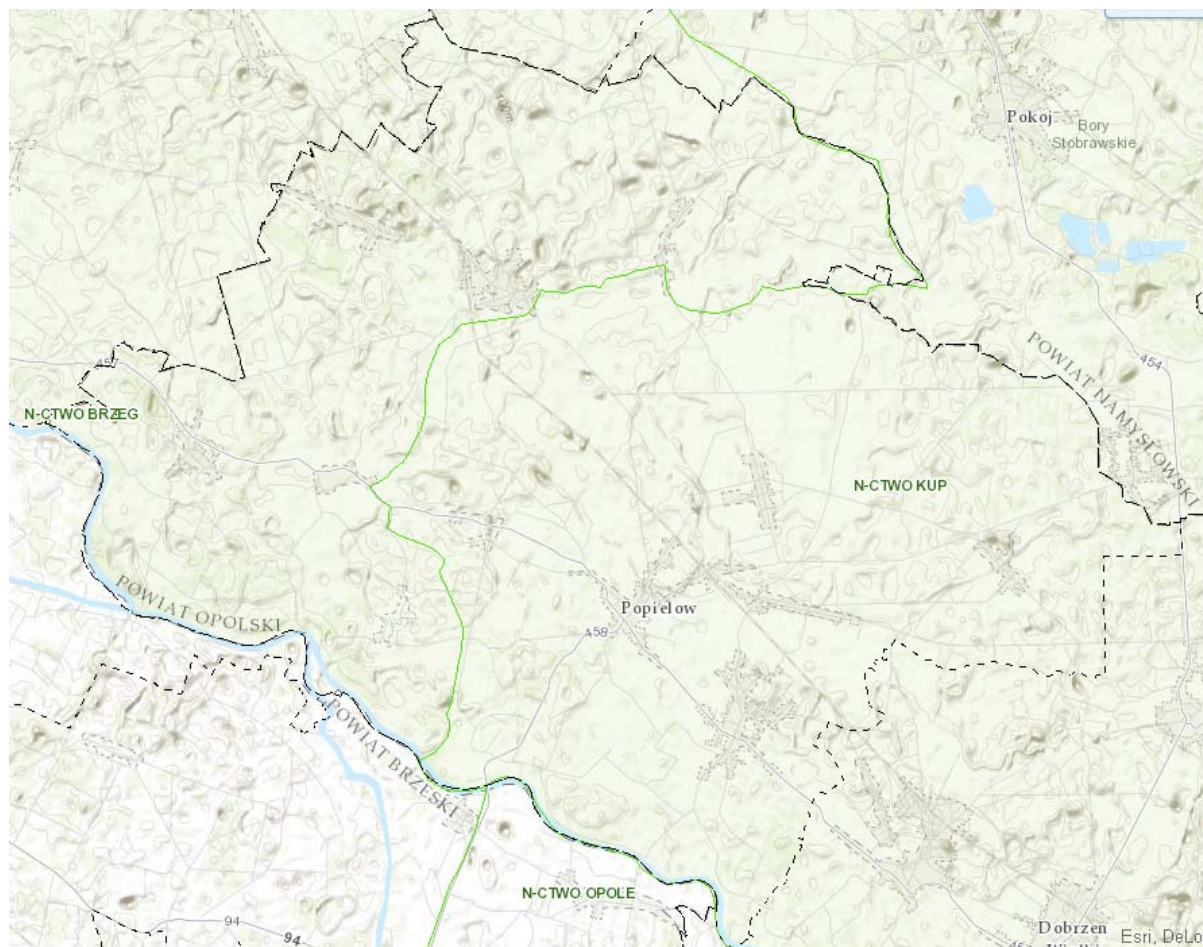
W obrębie Karłowice Nadleśnictwa Brzeg dominują stosunkowo żyzne siedliska leśne – boru mieszanego (34,5%) i lasu mieszanego (39,1%). W obrębie Karłowice dominują drzewostany sosnowe (57,9%). Na stosunkowo dużych powierzchniach występują drzewostany dębowe (19,4%) i olcha (7,4%). Na uwagę zasługują zwłaszcza dwa kompleksy drzewostanów dębowych o powierzchni ok. 350 ha zlokalizowane wzdłuż Odry, w sąsiedztwie wsi Rybna i Stobrawa. W wiekowej strukturze lasu dominują (54,9%) drzewostany stosunkowo młode I-III klasy wieku (do 60 lat). Stosunkowo duże powierzchnie zajmuje starodrzew ponad 120-letni – ok. 7%. Przeciętna zasobność drzewostanów wynosi w obrębie Karłowice 269 m³/ha, natomiast przeciętny przyrost odpowiednio 7,9 m³/ha.

Mimo, iż Nadleśnictwo Brzeg i Kup znajdują się pod stałą presją zanieczyszczeń powietrza, charakteryzują się niewielkimi uszkodzeniami drzewostanów przez emisje przemysłowe, w stosunku do lasów w powiecie i województwie opolskim. Wszystkie lasy w Nadleśnictwie Kup zaliczono do I strefy uszkodzeń (uszkodzenia słabe) przez oddziaływanie gazów i pyłów przemysłowych, a tylko 556 ha w Nadleśnictwie Brzeg zaliczono do II strefy uszkodzeń (uszkodzenia średnie).

Pozyskanie drewna jest procesem związanym ze ścinką drzew, wyrobem konkretnych sortymentów drzewnych oraz ich transportem, a także pracami przygotowawczymi i kończącymi cały ten proces. Dokumentem regulującym ten cykl działań jest Plan Urządzania Lasu, sporządzany dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat. Rozmiar pozyskania wynika ze stosowania cięć pielęgnacyjnych (w drzewostanach młodszych), cięć rębnych (w drzewostanach dojrzałych do wycięcia) oraz cięć przygodnych będących następstwem nieprzewidzianych sytuacji (np. klęski żywiołowej).

Spora ilość drewna pochodzi z likwidacji szkód, spowodowanych niekorzystnym oddziaływaniem czynników atmosferycznych, tj. okiśc, wiatrołomów oraz w wyniku wydzielania się posuszu. Podczas sanitarnego porządkowania lasu pozyskuje się od 15-96% (średniorocznie na przestrzeni ostatnich 30 lat - 53%) całkowitej masy grubizny pozyskiwanej każdego roku w nadleśnictwie.

Drewno pozyskane trafia głównie do przedsiębiorstw zajmujących się dalszym przerobem tego surowca. Wysokiej klasy surowiec drzewny kupują tartaki, zakłady przemysłu celulozowo-papierniczego, fabryki mebli oraz mniejsze zakłady stolarskie. Ponadto drewno opałowe kupowane jest przez nabywców indywidualnych na potrzeby gospodarstw domowych.

Ryc.6. Przebieg granicy Nadleśnictwa Kup i Brzeg

Źródło: <http://www.bdl.info.pl>, 2012

5.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

5.3.1. Ochrona środowiska

Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm), opracowany na mocy tej ustawy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017, a także Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Popielów, 2009.

Podstawowymi obiektami służącymi ochronie środowiska na terenie gminy jest sieć kanalizacyjna, którą objęte są miejscowości Popielów, Nowe Siołkowice, Stare Siołkowice, Karłowice, Kurznie. W trakcie realizacji są roboty budowlane związane z budową tranzytu od wsi Karłowice do oczyszczalni ścieków w Starych Siołkowicach wraz z częściowym skanalizowaniem wsi Stare Kolnie. Ogólnie gmina Popielów skanalizowana jest w 63% według sprawozdań z 2012 r.

Ponadto ochronie środowiska służą oczyszczalnie ścieków zlokalizowane na granicy miejscowości Stare Siołkowice i Popielów (mechaniczno-biologiczno-chemiczna, wybudowana w 2002 r.) oraz w Karłowicach (mechaniczno-biologiczna, wybudowana w latach 1974–1976 r., przewidziana do likwidacji).

Działania inwestycyjne samorządu gminy Popielów z zakresu ochrony środowiska dotyczyły budowy wodociągu (w tej chwili cały obszar gminy jest zwodociągowany), oraz sieci kanalizacji sanitarnej, modernizacji stacji uzdatniania wody, jak również konserwacji sieci rowów melioracyjnych.

5.3.2. Ochrona przyrody

Według podziału geobotanicznego gmina Popielów leży w krainie Dolnośląskiej, w okręgu Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich oraz w okręgu Legnicko-Brzeskim (dolina Odry). Pomimo presji człowieka na środowisko, w gminie w znacznej części zachowały się zbiorowiska i krajobrazy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym o wysokiej wartości przyrodniczej. Większa część terenu gminy mieści się w krajowym systemie obszarów chronionych, ponadto cały jej obszar wchodzi w skład sieci ECONET, a także objęty jest ochroną jako obszar NATURA 2000.

Na terenie gminy wstępuje kilka form ochrony przyrody, określonych w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.), należą do nich: park krajobrazowy i jego otulina, obszar Natura 2000 oraz ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Ponadto ochronie podlegają lasy, uznane za lasy ochronne i inne walory środowiska przyrodniczego.

Stobrawski Park Krajobrazowy

Stobrawski Park Krajobrazowy został powołany rozporządzeniem Wojewody Opolskiego w 1999 roku na powierzchni 52 636,5 ha. Obejmuje teren dwunastu gmin: Dobrzecia Wielkiego, Dąbrowy, Kluczborka, Lasowic Wielkich, Lewina Brzeskiego, Lubszy, Łubnian, Murowa, Pokoju, Popielowa, Świerczowa i Wołczyzna. Położony jest w dorzeczu Stobrawy, Budkowiczanki, Bogacicy, Brynicy i Smortawy, i właśnie w dolinach rzek znajdują się najcenniejsze przyrodniczo fragmenty parku. Zaliczają się do nich położone wzdłuż Odry tereny lasów grądowych, łęgowych, podmokłych łąk oraz porośnięte roślinnością wodną i bagienną starorzecza. Cenne są także doliny pozostałych rzek będące mozaiką łąk, pól, zadrzewień, kęp krzewów oraz sieci kanałów melioracyjnych. Miejsca te wraz z kompleksami stawów hodowlanych są ostoją dla wielu rzadkich gatunków zwierząt (głównie ptaków) i roślin. W gminie Popielów Stobrawski Park Krajobrazowy obejmuje ok. 70% powierzchni gminy – wyłączona jest strefa zurbanizowana w południowo-wschodniej części oraz intensywnie użytkowane grunty orne w okolicy Kurzni.

Dominującym typem zbiorowisk roślinnych na terenie parku są zbiorowiska leśne, w których największy udział mają bory sosnowe. Na licznych wydmach występuje suboceaniczny bór świeży, natomiast wzdłuż cieków wodnych i na dawnych torfowiskach – niewielkie płyty wilgotnego boru trzęślicowego oraz kontynentalnego boru bagiennego. Występują tu również niewielkie fragmenty wiekowych, dochodzących do 200 lat starodrzewii. Lasy liściaste występują przede wszystkim w dolinie Odry, Stobrawy i Smortawy. Są to głównie grądy o charakterze przejściowym pomiędzy łąką środkowoeuropejskim a subkontynentalnym, jak również łągi: jesionowo-olszowe, jesionowo-wiązowe oraz bardzo rzadki i cenny przyrodniczo łąg wierzbowo-topolowy. Na podmokłych siedliskach dolin rzek, np. w okolicach Rybnej czy Popielowa występuje ols. Ciekawe są także zbiorowiska wodne Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, z których najbardziej warte zachowania i przyrodniczo najcenniejsze są zbiorowiska z kotewką orzechem wodnym i salwinią pływającą.

Na terenie parku występuje 49 gatunków roślin prawnie chronionych, 16 gatunków z Polskiej czerwonej listy oraz około 130 gatunków rzadkich. Do najciekawszych z nich należą: długosz królewski, rosiczka okrągłolistna, wawrzynek wilczełyko, lilia złotogłów, mysiorek małeńki, lindernia mułowa, 7 gatunków z rodziny storczykowatych (m. in. kukułka Fuchsa i kruszczyk siny) oraz rośliny wodne. W starorzeczach w dolinie Odry spotkać można kotewkę orzech wodny, której liście tworzą na powierzchni wody charakterystyczne rozety oraz wodną paproć – salwinię pływającą. Trzy gatunki gatunków znajduje się na „Liście roślin zagrożonych w Polsce”, a trzy z nich (salwinia pływająca, kotewka orzech wodny i lindernia mułowa) zostały umieszczone na liście roślin chronionych w Europie Konwencją Berneńską. Pięć gatunków znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin.

Także pod względem faunistycznym teren parku krajobrazowego zdecydowanie wyróżnia się spośród innych cennych przyrodniczo obszarów województwa opolskiego. Swoje siedlisko ma tu około 250 chronionych gatunków zwierząt (w tym 165 gatunków ptaków). Wśród nich jest 47 gatunków z krajowych czerwonych list oraz 18 gatunków bliskich zagrożenia w swoim globalnym zasięgu. Lasy liściaste położone na terenie doliny Odry i Nysy Kłodzkiej oraz w pobliżu stawów rybnych są miejscem występowania wielu gatunków zwierząt. Należą do nich kania czarna i ruda (symbol parku), orlik krzykliwy, dzięcioł średni, muchołówka białoszyja i mała oraz koszatka. Stawy rybne są schronieniem dla dużej grupy ptaków wodnych, wśród których znajduje się bąk i zielonka. Przez cały rok nad stawami oraz nad Odrą można obserwować polujące bieliki. W lasach parku gniazduje również bocian czarny, żuraw, samotnik oraz włochatka. Dużą wartość przyrodniczą, zarówno ze względu na występujące rośliny jak również zwierzęta, posiadają łąki w międzywałach Odry i Nysy Kłodzkiej. Występują tu rzadkie motyle – czerwończyk nieparek i modraszka nausitous.

W starorzeczach spotykać można także szczeżuję wielką, pijawkę lekarską oraz liczne płazy, w tym kumaka nizinnego. Doliny mniejszych rzek, takich jak Budkowiczanka, zamieszkała jest przez wydry, bobry i pliszki górskie.

Na terenie Stobrawskiego Parku Krajobrazowego znajdują się cztery rezerwy przyrody, 8 użytków ekologicznych, jeden zespół przyrodniczo-krajobrazowy oraz 53 pomniki przyrody. Wszystkie istniejące rezerwy przyrody znajdują się na terenie Nadleśnictwa Brzeg i gminy Lubsza. Na terenie gminy Popielów znajdują się 2 użytki ekologiczne, 19 pomników przyrody.

Park krajobrazowy to obszar bogaty w zabytki kultury materialnej. Na terenie gminy w miejscowości Karłowice możemy zobaczyć interesujący zespół zamkowy, w którego skład wchodzi średniowieczny, stopniowo przebudowywany zamek, park oraz okalająca całość fosa. Obiekt ten zbudowany został w XIV wieku przez szlachecką rodzinę Czamborów (von Tschammer), następnie rozbudowany przez rodzinę von Beess, a w 1565 roku przeszedł w ręce Piastów Brzeskich. W granicach Stobrawskiego Parku Krajobrazowego znajdują się również trudne do odnalezienia średniowieczne grodziska będące słowiańskimi warowniami, których środkową część stanowi stożek otoczony fosą i wałem obronnym. Na terenie Stobrawskiego Parku znanych jest kilka takich miejsc, między innymi w Murowie, na zachód od Krzywej Góry i na północ od Krogulnej.

Stobrawski Park Krajobrazowy obejmuje swoim obszarem ok. 70% gminy Popielów, co niesie ze sobą zarówno wiele korzyści, jak i nakłada na gminę znaczącą odpowiedzialność. Z jednej strony walory przyrodnicze oraz kulturowe występujące w granicach Stobrawskiego Parku Krajobrazowego wskazują na wyjątkowość obszaru gminy i mogą być wykorzystane jako promocja regionu, z drugiej zaś strony zagadnienia dotyczące ochrony tego krajobrazu spoczywają na barkach gminy oraz na samych mieszkańcach i niosą ze sobą pewne ograniczenia przede wszystkim w zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustalenia dotyczące ochrony Stobrawskiego Parku Krajobrazowego zostały zawarte w Rozporządzeniu Nr 0151/P/8/07 Wojewody Opolskiego z dnia 19 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Stobrawskiego Parku Krajobrazowego.

Zgodnie z wspomnianym Rozporządzeniem cele ochrony Stobrawskiego Parku Krajobrazowego realizuje się przez:

- 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w szczególności starorzeczy, wydmy, źródeł, torfowisk, krawędzi erozyjnych dolin rzecznych i naturalnych koryt rzecznych;
- 2) zachowanie georóżnorodności, w szczególności w zakresie charakterystycznych profili geologicznych i glebowych, skał i minerałów;
- 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
- 4) udostępnienie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej;
- 5) zachowanie naturalnej różnorodności biologicznej charakterystycznej dla Niziny Śląskiej;
- 6) zachowanie siedlisk gatunków chronionych, wymarłych, zagrożonych i rzadkich;
- 7) restytucja gatunków wymarłych;
- 8) zachowanie mozaikowości i różnorodności krajobrazu;
- 9) zachowanie wielkopowierzchniowych krajobrazów leśnych;
- 10) zachowanie kulturowych krajobrazów rolnych dolin rzecznych;
- 11) zachowanie krajobrazów z dominującymi ekosystemami wodno - błotnymi;
- 12) zachowanie krajobrazów wydmy śródlądowych;
- 13) zachowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego oraz naturalnego Niziny Śląskiej;
- 14) monitoring zachowania i zabezpieczenia przed zniszczeniem stanowisk archeologicznych, grodzisk i innych wartości zabytkowych;
- 15) inicjowanie prac nad rewaloryzacją obiektów zabytkowych;
- 16) zapewnienie właściwej ekspozycji zabytkowej substancji dla celów publicznych;
- 17) zachowanie kompozycji zabytkowych układów zieleni oraz ich powiązań z krajobrazem;
- 18) zachowanie i utrzymanie oryginalnych układów przestrzennych i tradycyjnej panoramy wsi.

Natura 2000

Obszary Natura 2000 obejmują obszary specjalnej ochrony ptaków, specjalne obszary ochrony siedlisk oraz obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej. W ramach tych obszarów w gminie Popielów wyznaczono Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Grądy Odrzańskie oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą.

OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 zajmuje teren o powierzchni 19 999,3 ha zlokalizowany w dolinie Odry i rozciągający się od Dobrzienia Małego po Wrocław. Został powołany w 2002 r. dla ochrony populacji rzadkich gatunków ptaków takich jak kania czarna i ruda, muchołówka białoszyja, dzięcioł średni i zielonosiwy czy derkacz (występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi), a także ich siedlisk, czyli występujących tu grądów, łągów, zalewowych łąk i starorzecza. Znaczna część tej ostoi znajduje się w granicach Stobrawskiego Parku Krajobrazowego.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą PLH160012 zajmuje teren o powierzchni 933,5 ha zlokalizowany w dolinie Stobrawy. Powołany został w 2004 r. dla zachowania populacji występujących tu chronionych 3 gatunków motyli: modraszka teleiusa, modraszka nausitosa i czerwonończyka nieparka. Stanowi on duży kompleks, kilkusethektarowy okresowo koszonych użytków zaliczanych do rzędu Molinietalia caeruleae. W czasie wezbrań wiosennych może być miejscami podtapiane przez Stobrawę.

Obszary Natura 2000 obejmują swoim zasięgiem spore tereny przede wszystkim w południowej części gminy, wzdłuż Stobrawy oraz w okolicach Karłowic i Kuźnicy Katowskiej. Ich ustanowienie w granicach gminy wskazują na niezwykle walory przyrodnicze występujące w granicach gminy Popielów oraz niosą ze sobą ograniczenia dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów wynikające z potrzeby ochrony rzadkich gatunków flory i fauny.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenie gminy Popielów objęto ochroną 19 obiektów przyrodniczych. Wśród pomników przyrody znajduje się: 6 grup drzew, 12 pojedynczych drzew pomnikowych i 1 głaz narzutowy (Tab.4.).

Tab.4. Pomniki przyrody na terenie gminy Popielów

Źródło: <http://opole.rdos.gov.pl>, 2012

Lp.	Nr rejestru wojew.	Określenie lokalizacji	Opis przedmiotu poddanego pod ochronę	Obwód	Wiek	Wysokość	Data utworzenia	Podstawa prawna
1	34	Lubienie - oddz. lasu 64 (30 m od skrzyżowania drogi Borkowskiej z Pokojowską przy linii oddziałowej 32 i 64)	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	380	370	30	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
2	35	Popielów - oddz. Lasu 43 (po prawej stronie drogi Popielów-Karłowice)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	470	470	32	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
3	36	W oddz. 252 g w kompleksie lasu między Wielopolem i Kolonią Popielowską, przy wale i starorzeczu	Dąb szypułkowy „Klara” <i>Quercus robur</i>	660	520	35	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
4	62	Lubienie - oddz. lasu 31	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	350	370	30	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
5	130	Przy drodze Karłowice - Stobrawa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - (w chwili obecnej 12 szt. - jeden z dębów	420 379 428 351 353 336 400 487 411	220 220 220 220 220 220 220 220 220	20 24 27 21 21 19 26 26 24	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

			został wycięty)	472 366 430 437	220 220 220 220	30 17 27 22		
6	235	Przy drodze Karłowice - Stobrawa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 4 szt.	344 344 597 328	320 320 320 320	20 21 32 24	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
7	260	Popielów – oddz. Lasu 19 (nad rzeką Budkowiczanka)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 2 szt.	497 562	370 370	30 25	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
8	282	Popielów – oddz. Lasu 20 (30 m na północ od rzeki Budkowiczanka)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 4 szt. Zrośnięte	134 82 103 42	140 14 140 140	17 17 17 17	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
9	328	Popielów dz. 807/140	Głaz narzutowy	-	-	-	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
10	332	Popielów – oddz. 1291	Lipa drobnolistna	-	-	-	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
11	352	Rybna – obok szkoły	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	342	320	26	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

12	361	Przy drodze Karłowice – Stobrawa	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> – 2 szt.	368 328	270 270	22 22	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
13	362	Po lewej stronie drogi Karłowice – Kuźnica Katowska	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 4 szt.	517 446 440 415	320 320 320 320	25 27 25 24	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
14	410	Kurznie – oddz. 33b	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	312	215	27	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
15	411	Kuźnica Katowska – oddz. Lasu 54c	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	470	270	29	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
16	412	Kuźnica Katowska – oddz. Lasu 64	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	492	320	29	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
17	414	W kompleksie leśnym (oddz. 245 f), przy wale przeciwpowodziowym po prawej stronie idącym z wałem z Odłogów do Nowych Kolni	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	442	220	26	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231

18	438	Kurznie – dz. 135	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	-	-	-	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231
19	439	Kurznie – dz. 28	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	-	-	-	21.11.2005 r.	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 7 listopada 2005 r. Nr 72, poz. 2231

Użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, należą do nich: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Użytek ekologiczny „Gęsi Staw” powołany został Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego nr P/2/97 z dnia 3 lutego 1997 r. w sprawie wprowadzenia indywidualnych form ochrony przyrody [Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 4, poz. 28]. Na powierzchni 3,14 ha pod prawną ochroną znajduje się malownicze starorzecze położone w nadodrzańskim lesie na południe od przysiółka „Wielopole”. Występują tu takie gatunki florystyczne i faunistyczne jak m.in. kotewka orzech wodny *Trapa natans*, grązel żółty *Nuphar lutea* i grzybienie białe *Nymphaea alba L.*, szczeżuja *Anodonta sp.* czy zaskroniec *Natrix natrix*.

Użytek ekologiczny „Puchacz” powołany został na mocy uchwały nr XII/104/2004 r. Rady Gminy w Popielowie z dnia 26 lutego 2004 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny łąki z pozostawionym naturalnej sukcesji płatem nieużytkowanej roślinności [Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 4, poz. 28]. Na powierzchni 6,55 ha objęto ochroną łąkę z pozostawionym naturalnej sukcesji płatem nieużytkowanej roślinności. Obszar ten jest usytuowany w sołectwie Kuźnica Katowska, w dolinie rzeki Budkowiczanki. Jest to miejsce regularnego przebywania zwierzyny płowej, drobniejszych ssaków i ptaków.

Obszar cenny przyrodniczo Ujście Nysy i Stobrawy

Fragment niezeglownego zakola rzeki Odry wraz z ujściowym odcinkiem Stobrawy położony na zachód od wsi Stobrawa (gm. Popielów i Lubsza). Jest to mozaika typowych dla dolin rzecznych ekosystemów leśnych, wodnych, łąkowych i zadrzewieniowych. Na obszarze zachowały się jedne z najlepiej wykształconych starorzeczy. Bogactwo siedlisk i nisz ekologicznych sprzyja dużej bioróżnorodności tego obszaru

Obszar chronionego krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie

Gmina Popielów od wschodu graniczy z Obszarem Chronionego Krajobrazu "Lasy Stobrawsko-Turawskie", który został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/14/2000 z dnia 17 maja 2000 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego z 2000 r., Nr 33, poz. 173), zastąpionym Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego z 2006 r., Nr 33, poz. 1133). Obszar ten zajmuje ogółem 118,4 tys. ha i obejmuje rozległy, pocięty przez tereny rolne, sieć komunikacyjną i osadniczą kompleks leśny, który jest pozostałością Puszczy Śląskiej. Jest to największy obszar chronionego krajobrazu w województwie opolskim. W 1999 r. duża część Obszaru przekształcona została w Stobrawski Park Krajobrazowy. Po powołaniu Stobrawskiego Parku Krajobrazowego w granicach gminy Popielów pozostał fragment Obszaru we wschodniej części gminy.

Lasy Stobrowsko-Turawskie zostały objęte ochroną ze względu na znaczące walory przyrodnicze i krajobrazowe, atrakcyjność turystyczna czy słabe zurbanizowanie. Główną cechą tego rozczłonkowanego obszaru, są dość dobrze zachowane, zróżnicowane gatunkowo i siedliskowo lasy. Występują tu siedliska boru mieszanego wilgotnego i świeżego, z dominacją drzewostanu sosnowego, natomiast w dolinach rzecznych, gdzie znajdują się ich najcenniejsze fragmenty, których unikatowość związana jest z okresowymi zalewami, zalegają grądy, łęgi i olsy, a poza nimi buczyny, dąbrowy i liściaste lasy mieszane.

Walory te podkreślają: niezliczona ilość bogatych w ekosystemy łąkowe cieków, obfitość terenów zabagnionych i podmokłych, starorzecza, źródła i stawy, a także polodowcowe moreny i wydmy (głównie w dolinach Bogacicy, Budkowiczanki i Stobrawy). Wszystko to stanowi o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych tego terenu, uznawanego za jeden z najcenniejszych obszarów Śląska Opolskiego

W granicach gminy istnieją obszary predysponowane do objęcia różnymi formami ochrony. Obszary te przedstawia Tab.5.

Tab.5. Obszary predysponowane do objęcia różnymi formami ochrony przyrody.

Źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Popielów na lata 2004–2007 z perspektywą do roku 2011.

Nazwa obszaru	Położenie	Przedmiot ochrony
Czapliniec nad Stobrawą	Kompleks leśny na wschód od wsi Stobrawa, na północnym brzegu rzeki Stobrawa	Kolonia czapli siwej <i>Ardea cinerea</i> położona w starym grądzie nad rz. Stobrawą. Przy samym korycie rzeki las ma charakter łągu. Kompleks leśny otoczony jest obszarem łąkowym z licznymi oczkami wody, będącymi pozostałościami starorzeczy Stobrawy. Jest to jedno z dwóch istniejących kolonijnych stanowisk tego gatunku w województwie opolskim
Siołkowskie Łąki	Fragment doliny Budkowiczanki od Kuźnicy Katowskiej do Krzywej Góry (część zachodnia należy do gminy Popielów, wschodnia do gminy Pokój)	Typowy dla naturalnych dolin rzecznych wieloprzestrzenny pas wilgotnych łąk z niewielkimi zadrzewieniami, zakrzaczeniami, fragmentami turzycowisk oraz jednym z największych w województwie kompleksów stawów hodowlanych. Występują tu miejsca, w których rzeka Budkowiczanka zachowała zbliżony do naturalnego charakter. Teren jest szczególnie cenny pod względem faunistycznym
Starorzecza nad Stobrawą	Obszar położony nad rzeką Stobrawą, na południe od miejscowości Stobrawa	Liczne duże i małe Starorzecza, wraz z przyległymi do nich i do Stobrawy podmokłymi łąkami i gęstymi zakrzewieniami o charakterze zbliżonym do łągowych. Typowe dla dolin rzecznych ekosystemy tworzą na tym terenie silną mozaikę krajobrazową, zwłaszcza w południowej części. Łącznik pomiędzy dużymi, jak na wylesione doliny rzek kompleksami lasów. Występują tu rzadkimi i chronionymi gatunki zwierząt i roślin
Wydmy koło Karłowic	Oddział 50am obrębu Popielów (Nadleśnictwo Kup). Około 2 km na południowy zachód od Karłowic	Ostatnie na terenie Stobrowskiego Parku Krajobrazowego niezalesione wydmy białe charakteryzujące się prawie całkowitym brakiem roślinności. W późniejszych stadiach sukcesji powstaną siedliska dogodne dla występowania rzadkich gatunków roślin pod warunkiem, że wydmy te nie zostaną zalesione

Wydmy koło Popielowa	Obszar położony na terenach leśnych koło Popielowa	Zespół niewysokich (do 7 m) wydm całkowicie odsłoniętych podczas prowadzenia prac leśnych. Na terenie obserwuje się wtórne procesy eoliczne. Na małym obszarze wydmy są odsłonięte w niewielkiej piaskowni. Można tu obserwować profil warstwowanych piasków eolicznych
----------------------	--	---

5.3.3. Elementy krajobrazu kulturowego

Krajobraz kulturowy można rozumieć, jako antropogenicznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, objawiającą się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoistą fizjonomię (Myga-Piątek, 2001, Nita, Myga-Piątek, 2006). W grupie krajobrazów kulturowych (antropogenicznych) można wyróżnić podtypy związane z dominującym rodzajem działalności człowieka i stopniem przeobrażenia środowiska geograficznego. Najczęściej wyróżnia się podtypy krajobrazów: rolniczy, miejski, przemysłowy, górniczy, turystyczny i sztuczny.

Do najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy Popielów należą ukształtowane w okresie średniowiecza genetyczne układy przestrzenne wsi wraz z historyczną siecią dróg i zabudową pochodzącą z XIX w. W gminie Popielów ustanowiono trzynaście stref „B” ochrony konserwatorskiej (w miejscowościach: Stare Siołkowice, Popielów, Popielowska Kolonia, Rybna, Stare Kolnie, Stobrawa, Kurznie, Lubienia, Kaniów) oraz jedną strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej (we wsi Kurznie).

W miejscowości Karłowice wyznaczono granicę układu ruralistycznego o wartościach kulturowych. Jest to strefa ochrony krajobrazu, obejmującej obszar krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym, a jej wprowadzenie ma na celu zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i ich publiczną dostępność z zagospodarowaniem nie powodującym zewnętrznych zagrożeń.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. Obiekty objęte ochroną konserwatorską, wpisane do rejestru zabytków oraz będące w gminnej ewidencji zabytków

Zgodnie z art. 18 i 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmina w szczególności:

- uwzględnia krajowy program ochrony i opieki nad zabytkami,
- określa rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu,
- ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami,
- uwzględnia się ochronę zabytków wpisanych do rejestru i ich otoczenie, innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz parków kulturowych,
- ustala się (w zależności od potrzeb) strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Dzięki bogatej historii na terenie gminy Popielów znajduje się wiele zabytków stanowiących niezwykle cenne dziedzictwo kulturowe budujące tożsamość regionu i jego mieszkańców. Na terenie gminy Popielów znajduje się 306 obiektów zabytkowych (Tab.7.), w tym dziesięć obiektów i zespołów obiektów wpisanych do rejestru zabytków (Tab.6.), a także 21 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz 178 pozostałych stanowisk archeologicznych. Obiekty zabytkowe nie występują we wszystkich wsiach gminy. Dominująca ich część znajduje się:

- we wsi Popielów, gdzie ochronie podlegają 3 obiekty rejestrowe, 5 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków i 92 obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- w Karłowicach, gdzie chronione są 4 obiekty rejestrowe, 4 stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków i 28 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- w Starych Siołkowicach, gdzie ochronie podlegają 4 obiekty rejestrowe, 3 stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków i 57 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- w Kurzniach, gdzie chroniony jest 1 obiekt rejestrowy i 17 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.

Większość obiektów gminy zrealizowanych zostało przed 1945 rokiem, w tym ok. 30% stanowią budynki zrealizowane przed 1918 rokiem. Wśród obiektów zabytkowych najliczniejszą grupę stanowią budynki mieszkalne oraz zabytki przemysłowe i gospodarcze, licznie reprezentowane są także obiekty sakralne (kościół, kapliczki, kaplice, dawne klasztory). Praktycznie nie występują zabytkowe obiekty użyteczności publicznej (z wyjątkiem szkoły i remizy strażackiej w Popielowie).

Założenia obronne – zamkowe znajdują się tylko we wsi Karłowice, rzadko też występują założenia folwarczne, które znajdują się we wsi Karłowice, Kurznie i Rybna. Do dziś przetrwały one w znacznym stopniu przekształcone. Ochronie podlega tylko jeden teren zieleni – park przy zamku w Karłowicach.

Tab.6. Obiekty zabytkowe nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

(Źródło: UG Popielów)

LP	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT I ADRES OBECNY	ADRES DAWNY (Z DECYZJI O WPISIE DO REJESTRU)	DATA POWSTANIA	NR DECYZJI O WPISIE DO REJESTRU
1	Karłowice	kościół ewangelicki, obecnie rzymsko-katolicki p.w. Michała Archaniola	kościół ewangelicki	ok. 1892	658/60 z 23.01.1960
2	Karłowice	zamek wraz z założeniem parkowym (niewielką część zamkowych pamiątek oglądać można w Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu)		1 poł. XIV, XVI-XX	685/63 z 16.10.1963 657/60 z 23.01.1960r
3	Karłowice	park			657/60 z 23.01.1960 r. 54/81 z 09.06.1981
4	Karłowice	dom ks. Jana Dzierżona, ul. Kościelna 7		1864	2049/80 z 23.05.1980
5	Kurznie	kościół fil. p.w. św. Judy Tadeusza, dawniej ewangelicki	kościół filialny	XIX	1075/66 z 21.01.1966
6	Popielów	kościół cmentarny p.w. Matki Boskiej i św. Andrzeja	kościół cmentarny św. Andrzeja	1654, 1889	110/54 z 10.06.1954
7	Popielów	dom, ul. Opolska 14		XIX	1804/66 z 15.10.1966
8	Popielów (Stary)	spichlerz, ul. Kościuszki 13	spichlerz, ul. Kościuszki 32	1840	1803/66 z 15.10.1966
9	Stare Siołkowice	młyn wodny, ul. Młyńska 21 (obecnie przeniesiony do Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu Bierkowicach)		XIX	1808/66 z 17.10.1966
10	Stare Siołkowice	Kościół parafialny p.w. św. Michała Archaniola w Starych Siołkowicach		1830, 1933	145/2011 z 10.02.2011

Tab.7. Obiekty zabytkowe nieruchome wpisane do gminnej ewidencji

(Źródło: UG Popielów)

Lp.	Obiekt	Miejscowość	Adres
1.	kapliczka-dzwonnica	Kaniów	ul. Wiejska/Szkolna
2.	kapliczka	Kaniów	ul. Wiejska 49
3.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 3
4.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 7
5.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 10
6.	stodoła	Kaniów	ul. Wiejska 29
7.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 30
8.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 39
9.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 40
10.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 53
11.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 54
12.	dom	Kaniów	ul. Wiejska 66
13.	kościół parafialny pw. św. Michała Archaniola	Karłowice	ul. Kościelna
14.	cmentarz ewangelicki	Karłowice	ul. Kościelna
15.	plebania	Karłowice	ul. Pokojowa 1

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

16.	zamek	Karłowice	ul. Młyńska 7
17.	park wokół zamku	Karłowice	ul. Młyńska 7
18.	budynek dawnej szkoły	Karłowice	ul. Młyńska 1
19.	dom	Karłowice	ul. Brzeska 13
20.	stodoła	Karłowice	ul. Brzeska 19
21.	stodoła	Karłowice	ul. Brzeska 22
22.	dom	Karłowice	ul. Brzeska 27
23.	nastawnia kolejowa	Karłowice	ul. Brzeska
24.	dom w zespole stacji kolejowej	Karłowice	ul. Dworcowa 1
25.	dom w zespole stacji kolejowej	Karłowice	ul. Dworcowa 2
26.	dom w zespole stacji kolejowej	Karłowice	ul. Dworcowa 3
27.	dom w zespole stacji kolejowej	Karłowice	ul. Dworcowa 4
28.	wieża ciśnień w zespole stacji kolejowej	Karłowice	ul. Dworcowa
29.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Karłowice	ul. Karłowiczki
30.	dom dróżnika, ul. Kolejowa	Karłowice	ul. Kolejowa
31.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Karłowice	ul. Kościelna 1
32.	dom ks. Dzierżonia	Karłowice	ul. Kościelna 7
33.	stodoła	Karłowice	ul. Kościelna 7
34.	dom	Karłowice	ul. Kościelna 9
35.	dawna karczma	Karłowice	ul. Kościelna 11
36.	dom w zespole młyna wodnego	Karłowice	ul. Młyńska
37.	spichlerz w zespole młyna wodnego	Karłowice	ul. Młyńska
38.	wozownia w zespole młyna wodnego	Karłowice	ul. Młyńska 5
39.	młyn wodny	Karłowice	ul. Młyńska 9
40.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Karłowice	ul. Młyńska 16
41.	obora	Karłowice	ul. Młyńska 16
42.	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki pw. św. Judy Tadeusza	Kurznie	ul. Mickiewicza
43.	dawna szkoła, ul. Mickiewicza 25	Kurznie	ul. Mickiewicza 25
44.	dom, ul. Mickiewicza 2	Kurznie	ul. Mickiewicza 2
45.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Kurznie	ul. Mickiewicza 17
46.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Kurznie	ul. Mickiewicza 20
47.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Kurznie	ul. Mickiewicza 43
48.	dom	Kurznie	ul. Mickiewicza 45
49.	obora	Kurznie	ul. Mickiewicza 45
50.	dom	Kurznie	ul. Mickiewicza 53
51.	dom	Kurznie	ul. Mickiewicza 64

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

52.	dawna karczma	Kurznie	ul. Reymonta 1
53.	budynek gospodarczy w zespole dawnej karczmy	Kurznie	ul. Reymonta 1
54.	stodoła w zespole dawnej karczmy	Kurznie	ul. Reymonta 1
55.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Kurznie	ul. Szkolna 5
56.	dom	Kurznie	ul. Szkolna 9
57.	dom	Kurznie	ul. Szkolna 9
58.	dom	Kuźnica Katowska	ul. Leśna 4
59.	dom	Kuźnica Katowska	ul. Leśna 8
60.	dom	Kuźnica Katowska	ul. Leśna 12
61.	dom	Kuźnica Katowska	ul. Leśna 14
62.	trafostacja	Kuźnica Katowska	ul. Leśna
63.	kościół ewangelicki	Lubienie	ul. Wiejska 34
64.	pastorówka	Lubienie	ul. Wiejska 32
65.	cmentarz ewangelicki	Lubienie	ul. Wiejska
66.	pomnik poległych w wojnach światowych przy kościele	Lubienie	ul. Wiejska
67.	szkoła	Lubienie	ul. Wiejska 38
68.	dom w zespole szkoły	Lubienie	ul. Wiejska 36
69.	Budynek gospodarczy w zespole szkoły	Lubienie	ul. Wiejska 36
70.	leśniczówka	Lubienie	ul. Wiejska 41
71.	stodoła przy leśniczówce	Lubienie	ul. Wiejska 41
72.	remiza strażacka	Lubienie	ul. Wiejska 51
73.	dawna karczma	Lubienie	ul. Popielowska 2
74.	dom	Lubienie	ul. Wiejska 6
75.	dom	Lubienie	ul. Wiejska 7
76.	dom	Lubienie	ul. Wiejska 21
77.	karczma	Lubienie	ul. Wiejska 53
78.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Lubienie	ul. Wiejska 58
79.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Lubienie	ul. Wiejska 60
80.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Lubienie	ul. Wiejska 61
81.	trafostacja	Lubienie	ul. Popielowska
82.	kapliczka	Nowe Siołkowice	ul. Wiejska 18
83.	kapliczka słupowa	Nowe Siołkowice	ul. Wiejska 35
84.	kapliczka dzwonnica	Nowe Siołkowice	ul. Wiejska 3
85.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Nowe Siołkowice	ul. Kupska 19
86.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Nowe Siołkowice	ul. Kupska 21
87.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Nowe Siołkowice	ul. Kupska 23

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

88.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Nowe Siołkowice	ul. Kupska 25
89.	dom	Nowe Siołkowice	ul. Pokojska 1
90.	dawna karczma	Nowe Siołkowice	ul. Pokojska 3
91.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Nowe Siołkowice	ul. Wiejska 18
92.	trafostacja	Nowe Siołkowice	ul. Wiejska
93.	cmentarz ewangelicki	Popielowska Kolonia	
94.	dawna szkoła	Popielowska Kolonia	ul. Szkolna 12
95.	dawna remiza strażacka	Popielowska Kolonia	ul. Szkolna
96.	dawna karczma	Popielowska Kolonia	ul. Reymonta 1
97.	stodoła w zespole dawnej karczmy	Popielowska Kolonia	ul. Reymonta 1
98.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielowska Kolonia	ul. Szkolna 3
99.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielowska Kolonia	ul. Szkolna 5
100.	lamus	Popielowska Kolonia	ul. Szkolna 5
101.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielowska Kolonia	ul. Szkolna 10b
102.	dom	Popielowska Kolonia	ul. Wiejska 8
103.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielowska Kolonia	ul. Wiejska 11
104.	stodoła	Popielowska Kolonia	ul. Wiejska 11
105.	kościół parafialny p.w. Przenajświętszej MP Królowej Aniołów	Popielów	ul. Kościuszki
106.	kościół cmentarny p.w. św. Jana Chrzciciela	Popielów	ul. Dworcowa
107.	klasztor śś. Elżbietanek	Popielów	ul. Klasztorna 17
108.	kaplica (ogrójec) na cmentarzu	Popielów	
109.	kapliczka słupowa św. Jana Nepomucena na cmentarzu	Popielów	ul. Dworcowa
110.	kapliczka	Popielów	ul. Brzeska 8
111.	kapliczka	Popielów	ul. Odrzańska 10
112.	kapliczka	Popielów	ul. Opolska 7
113.	kapliczka	Popielów	ul. Powolnego 7
114.	kapliczka	Popielów	ul. Powolnego 11
115.	kapliczka	Popielów	ul. Zajęczka 1
116.	pomnik żołnierzy poległych w wojnach światowych	Popielów	przy kościele parafialnym
117.	szkoła	Popielów	ul. Powstańców 14
118.	Dom Nauczyciela w zespole szkoły	Popielów	ul. Powstańców 12
119.	budynek stacji PKP	Popielów	ul. Dworcowa 69
120.	dom w zespole stacji PKP	Popielów	ul. Dworcowa 65
121.	dom w zespole stacji PKP	Popielów	ul. Dworcowa 67

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

122.	szalet w zespole stacji PKP	Popielów	ul. Dworcowa
123.	remiza strażacka	Popielów	ul. Kościuszki 17
124.	poczta	Popielów	ul. Wolności 10
125.	dom	Popielów	ul. Błonie 11
126.	dom	Popielów	ul. Błonie 15
127.	dom	Popielów	ul. Brzeska 6
128.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Brzeska 8
129.	dom	Popielów	ul. Brzeska 27
130.	dom	Popielów	ul. Brzeska 62
131.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Brzeska 70
132.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Dworcowa 2
133.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Dworcowa 6
134.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Dworcowa 7
135.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Dworcowa 26
136.	dom	Popielów	ul. Dworcowa 31
137.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Dworcowa 33
138.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Dworcowa 34
139.	dom	Popielów	ul. Dworcowa 40
140.	dom	Popielów	ul. Dworcowa 64
141.	budynek administracyjny w zespole tartaku	Popielów	ul. Dworcowa 66
142.	dom	Popielów	ul. Dworcowa 69
143.	dom	Popielów	ul. Dworcowa 74
144.	dom	Popielów	ul. Dworcowa 84
145.	dom	Popielów	ul. Klasztorna 4
146.	dom	Popielów	ul. Klasztorna 5
147.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 3
148.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 8
149.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 12
150.	spichlerz	Popielów	ul. Kościuszki 13
151.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 22
152.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 25
153.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 27
154.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 28
155.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 29
156.	budynek gospodarczy	Popielów	ul. Kościuszki 41
157.	dom	Popielów	ul. Kościuszki 43
158.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Moniuszki 7

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

159.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Moniuszki 17
160.	oficyna w zespole cegielni	Popielów	ul. Odrzańska 10
161.	dom właściciela cegielni	Popielów	ul. Odrzańska
162.	stodoła w zespole cegielni	Popielów	ul. Odrzańska 12
163.	cegielnia	Popielów	ul. Odrzańska 14
164.	gołębnik	Popielów	ul. Opolska 2
165.	dom	Popielów	ul. Opolska 3
166.	dom	Popielów	ul. Opolska 7
167.	dom	Popielów	ul. Opolska 9
168.	dom	Popielów	ul. Opolska 9
169.	dom	Popielów	ul. Opolska 14
170.	dom	Popielów	ul. Opolska 30
171.	gołębnik	Popielów	ul. Opolska 30
172.	młyn wodny	Popielów	ul. Opolska 36
173.	obora w zespole młyna wodnego	Popielów	ul. Opolska 36
174.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Powolnego 5
175.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Powolnego 19
176.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Powolnego 21
177.	stodoła	Popielów	ul. Powolnego 21
178.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Powstańców 10
179.	dom, ob. budynek gospodarczy	Popielów	ul. Powstańców 15
180.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Powstańców 17
181.	budynek mieszkalno-usługowy	Popielów	ul. Powstańców 20
182.	dom	Popielów	ul. Powstańców 21
183.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Powstańców 25
184.	budynek mieszkalno-usługowy	Popielów	ul. Powstańców 28
185.	dom	Popielów	ul. Powstańców 32
186.	dom	Popielów	ul. Powstańców 36
187.	dom z kuźnią	Popielów	ul. Wolności 3
188.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Wolności 5
189.	dom	Popielów	ul. Wolności 7
190.	dom	Popielów	ul. Wolności 9
191.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Wolności 16
192.	dom (chałupa)	Popielów	ul. Wolności 23
193.	dom	Popielów	ul. Wolności 24
194.	dom	Popielów	ul. Wolności 25
195.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Popielów	ul. Wolności 58

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

196.	trafostacja	Popielów	ul. Wolności
197.	dom	Popielów	ul. Zajączka 10
198.	dom-spiczlerz w dawnym zespole folwarcznym	Rybna	ul. Kościelna 2
199.	obora w dawnym zespole folwarcznym	Rybna	ul. Kościelna 2
200.	dawna karczma	Rybna	ul. Odrzańska
201.	budynek mieszkalno-usługowy	Rybna	ul. Odrzańska 9
202.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Rybna	ul. Odrzańska 12
203.	dom	Rybna	ul. Odrzańska 14
204.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Rybna	ul. Odrzańska 31
205.	stodoła	Rybna	ul. Odrzańska 31
206.	stodoła	Rybna	ul. Odrzańska 46
207.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Rybna	ul. Odrzańska 48
208.	dom	Rybna	ul. Odrzańska 52
209.	relikty zamku Kolno	Stare Kolnie	u ujścia Budkowiczanki do Stobrawy
210.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Kolnie	ul. Partyzantów 6
211.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Kolnie	ul. Partyzantów 11
212.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Kolnie	ul. Partyzantów 12
213.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Kolnie	ul. Zawadzkiego 5
214.	budynek mieszkalno-gospodarczy tzw. wycug	Stare Kolnie	ul. Zawadzkiego 5a
215.	trafostacja	Stare Kolnie	ul. Zawadzkiego
216.	kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła	Stare Siołkowice	ul. Michała
217.	cmentarz wokół kościoła parafialnego	Stare Siołkowice	ul. Michała
218.	plebania	Stare Siołkowice	ul. Michała 1
219.	wozownia w zespole plebanii	Stare Siołkowice	ul. Michała 1
220.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Błonie 8
221.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Błonie 26
222.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Dolna 4
223.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 45
224.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Kopiec 9
225.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Michała 9
226.	kapliczka	Stare Siołkowice	ul. Michała 10
227.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Michała 35
228.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Michała 41
229.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Michała
230.	kapliczka	Stare Siołkowice	ul. Młyńska 14
231.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Piastowska
232.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Powstańców 21

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

233.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Zapłocie 26
234.	kapliczka słupowa	Stare Siołkowice	ul. Zapłocie 36
235.	szkoła	Stare Siołkowice	ul. Michała 2
236.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Błonie 6
237.	karczma	Stare Siołkowice	ul. Błonie 10
238.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Błonie 20
239.	dom	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 4
240.	dom	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 9
241.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 13
242.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 21
243.	karczma	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 23
244.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 39
245.	dom	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 54
246.	dom	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 57
247.	dom	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 71
248.	dom	Stare Siołkowice	ul. Klapacz 131
249.	nastawnia kolejowa	Stare Siołkowice	ul. Klapacz
250.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 5
251.	lamus	Stare Siołkowice	ul. Michała 9
252.	dom	Stare Siołkowice	ul. Michała 12
253.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 16
254.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 29
255.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 31
256.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 34
257.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 36
258.	dom	Stare Siołkowice	ul. Michała 40
259.	dom	Stare Siołkowice	ul. Michała 44
260.	stodoła	Stare Siołkowice	ul. Michała 44-46
261.	dom	Stare Siołkowice	ul. Michała 45
262.	karczma	Stare Siołkowice	ul. Michała 48
263.	dom	Stare Siołkowice	ul. Michała 53
264.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Michała 56
265.	trafostacja	Stare Siołkowice	ul. Michała
266.	młyn wodny	Stare Siołkowice	ul. Młyńska 14
267.	dom	Stare Siołkowice	ul. Piastowska 1
268.	stodoła	Stare Siołkowice	ul. Piastowska 2a
269.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Powstańców 2

270.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Powstańców 5
271.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Powstańców 7
272.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Powstańców 16
273.	komin cegielni	Stare Siołkowice	ul. Powstańców 34
274.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stare Siołkowice	ul. Piastowska 2
275.	szkoła	Stobrawa	ul. Witosa 30
276.	stodoła w zespole szkoły	Stobrawa	ul. Witosa 30
277.	remiza strażacka	Stobrawa	ul. Witosa
278.	leśniczówka	Stobrawa	ul. Leśna 2
279.	dawna leśniczówka	Stobrawa	ul. Kani 17
280.	stodoła w zespole dawnej leśniczówki	Stobrawa	ul. Kani 17
281.	zabudowania gospodarcze dawnej leśniczówki	Stobrawa	ul. Kani 12
282.	dawna karczma	Stobrawa	ul. Kani 11
283.	dom	Stobrawa	ul. Kani 14
284.	dom	Stobrawa	ul. Polna 3
285.	dom	Stobrawa	ul. Polna 7
286.	budynek gospodarczy	Stobrawa	ul. Polna 7
287.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stobrawa	ul. Odrzańska 6
288.	dom	Stobrawa	ul. Witosa 10
289.	dom	Stobrawa	ul. Witosa 15
290.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stobrawa	ul. Witosa 23
291.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stobrawa	ul. Witosa 31
292.	karczma	Stobrawa	ul. Witosa 34
293.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stobrawa	ul. Witosa 36
294.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Stobrawa	ul. Witosa 45
295.	stodoła	Stobrawa	ul. Witosa 45
296.	trafostacja	Stobrawa	ul. Witosa 45

Prawie cały teren gminy został rozpoznany metodą powszechnej inwentaryzacji zabytków archeologicznych Polski pod nazwą Archeologiczne Zdjęcie Polski. Ślady osadnictwa przedhistorycznego w chwili obecnej udokumentowane są 199 znaleziskami, z których 21 zostało wpisanych do rejestru zabytków. Najwięcej i najcenniejszych odkryć archeologicznych dokonano na terenie sołectw Karłowice, Stare Siołkowice oraz Stobrawa, Stare Kolnie i Popielów. Rozmieszczenie znalezisk archeologicznych świadczy o tym, że zainteresowaniem pierwszych ludzi cieszyła się urodzajna i obfita w wody powierzchniowe dolina rzeki Odry. Nie dokonano żadnych odkryć archeologicznych na terenie sołectwa Nowe Siołkowice, Kaniów, Kurznie.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) na terenie gminy ochronie konserwatorskiej podlegają następujące stanowiska archeologiczne:

Tab.8. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

(Źródło: Dane z zasobu Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru zabytków
1	Karłowice	12	Osada	kultura łużycka, okres wpływów rzymskich, średniowiecze	A - 623/84
2	Karłowice	2	Nieokreślone	Mezolit	A-85/68
3	Karłowice	4	Osada	mezolit, kultura łużycka (epoka brązu)	A - 83/68
4	Karłowice	5	Osada	mezolit, kultura łużycka (epoka brązu)	A - 83/68
5	Kuźnica Katowska	3	Grodzisko	Średniowiecze ?	A - 334/72
6	Popielów	9	Osada	kultura łużycka, okres wpływów rzymskich, średniowiecze	A - 579/80
7	Popielów	15	Osada, punkt osadniczy	kultura łużycka, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), wczesne średniowiecze, późne średniowiecze	A-134/2012
8	Popielów	19	Osada, punkt osadniczy	kultura łużycka, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	A-133/2012
9	Popielów	25	Osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	A-135/2012
10	Rybna	1	Osada	Okres wpływów rzymskich	A - 27/65
11	Rybna	4	Osada	kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), średniowiecze	A - 786/88
12	Rybna	5	Osada	kultura łużycka (halsztat)	A - 784/88
13	Stare Siołkowice	3	Osada	kultura łużycka (halsztat)	A - 276/70
14	Stare Siołkowice	6	osada i cmentarzysko ciałopalne	mezolit, kultura łużycka	A - 480/78
15	Stare Siołkowice	28	osada, punkt osadniczy	okres wpływów rzymskich, późne średniowiecze	A-132/2012
16	Stare Kolnie	10	Osada	kultura łużycka, okres wpływów rzymskich (kultura przeworska)	A - 773/87
17	Stare Kolnie	4	Ruiny zamku	XIV - XV w.	A - 332/72
18	Stare Kolnie	8	Osada	V okres epoki brązu/ okres halsztacki (kultura łużycka), XI - XII w.	A - 779/87
19	Stare Kolnie	9	stanowisko wielokulturowe	epoka kamienia, epoka brązu (kultura łużycka)	A - 84/68
20	Stobrawa	24	Osada	kultura łużycka, późny okres wpływów rzymskich (kultura przeworska), wczesne średniowiecze, średniowiecze	A - 785/88
21	Stobrawa	25	cmentarzysko ciałopalne	IV - V okres epoki brązu / halsztat C	A - 568/80

Tab.9. Wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie gminy Popielów

(Źródło: Dane z zasobu Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

Id.	Nr obszaru	Nr stanowisk a w miejscowości	Nr stanowiska na obszarze	Nazwa miejscowości	Kultura, chronologia
1	86-34	1	50	Stobrawa	Osada, łużycka, fragment naczyń Cmentarzysko, wczesny okres lateński
2	85-34	2	21	Stobrawa	Cmentarzysko, łużycka, ep. brązu, ceramika
3	86-34	3	57	Stobrawa	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
4	86-34	4	48	Stobrawa	Obozowisko, mezolit, wyroby krzem., rdzeń Osada, X-XIII w., fragm. naczyń
5	86-34	5	56	Stobrawa	Ślad osadn., neolit, fragm. Naczynia Osada, łużycka, V okr. ep. brązu i okr. halszt. Osada, przeworska Osada, wczesne średniowiecze
6	86-34	6	55	Stobrawa	Osada, wczesne średn., fragment naczyń, polepa Ślad osadn., XV-XVI w., fragment naczynia
7	85-34	7	22	Stobrawa	Osada, XV-XVI w., fr. Naczyń
8	86-34	8	54	Stobrawa	Ślad osadn, neolit, siekierka kamienna
9	85-34	9	23	Stobrawa	Osada, XV-XVI w., fr. naczyń
10	85-34	10	24	Stobrawa	Osada, łużycka, fr. naczyń Osada, XIII w., fr. naczyń Osada, XV-XVII w., fr. naczyń
11	85-34	11	25	Stobrawa	Ślad osdn., łużycka, fr. naczyń
12	85-34	12	26	Stobrawa	Ślad osdn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
13	85-34	13	27	Stobrawa	Ślad osdn., ep. brązu, fr. ceramiki
14	85-34	14	28	Stobrawa	Ślad osdn., ep. brązu, fr. naczyń
15	85-34	15	29	Stobrawa	Ślad osdn., łużycka, okr. halsztacki, naczynie
16	85-34	16	30	Stobrawa	Cmentarzysko, pomorska, popielnica
17	85-34	17	31	Stobrawa	Ślad osdn., okr. wpływów rzymskich, fr. naczyń
18	85-34	18	32	Stobrawa	Ślad osdn., przeworska, fr. naczyń
19	85-34	19	33	Stobrawa	Ślad osdn., okres starożytny, fr. naczyń
20	85-34	20	34	Stobrawa	Ślad osdn., średni., fr. naczyń
21	85-34	21	35	Stobrawa	Ślad osadn., średni., fr. naczyń
22	85-34	22	36	Stobrawa	Ślad osadn., średni., fr. naczyń
23	86-34	23	49	Stobrawa	Osada, łużycka, fragm. naczyń
24	86-34	26	53	Stobrawa	Ślad osadn., łużycka, fragm. naczynia Osada, średniowiecze, fragm. naczyń, żużel żel.
25	86-34	3	28	Stare Kolnie	Osada, przeworska, okres rzymski (III w.), fragm. naczyń, żużel żel. Cmentarzysko, okres historyczny, szkielety, fr. naczyń
26	86-34	5	31	Stare Kolnie	Osada, łużycka, V okr. brązu i okr. halsztacki, fr. naczyń Osada, przeworska, fr. naczyń Osada, wczesne średniowiecze, fr. naczyń
27	86-34	6	24	Stare Kolnie	Obozowisko, mezolit, wyroby krzem. Osada, pradziej, fr. naczyń
28	86-34	7	29	Stare Kolnie	Ślad osadn., średniowiecze, naczynie
29	86-34	11	23	Stare Kolnie	Osada, ep. kamienia, wyroby krzem. Osada, łużycka, fr. naczyń Osada, przeworska, okr. wpływów rzymskich, fr. naczyń

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

					Osada, średniowiecze, fr. naczyń Pradzieje, fr. naczyń
30	86-34	12	26	Stare Kolnie	Osada, XIV-XV-XVII w., fr. naczyń
31	85-34	13	20	Stare Kolnie	Ślad osadn., ep. kamienia, odłupki krzem Osada, XIV-XVI w., fr. naczyń
32	86-34	14	32	Stare Kolnie	Osada, średniowiecze, fr. naczyń
33	86-34	15	30	Stare Kolnie	Ślad osadn., neolit, fr. naczyń Osada, XV-XVII w., fr. naczyń Pradzieje, fr. naczyń
34	86-34	16	27	Stare Kolnie	Osada, łużycka, fr. naczyń Osada, średniowiecze, fr. naczyń
35	86-34	17	33	Stare Kolnie	Ślad osadn., mezolit, narzędzia mikrolityczne
36	86-34	18	34	Stare Kolnie	Ślad osadn., neolit, wiór krzem.
37	86-34	19	35	Stare Kolnie	Ślad osadn., ep. kamienia, wyroby krzemienne
38	86-34	20	36	Stare Kolnie	Ślad osadn., łużycka, III-IV w., siekierka z brązu
39	86-34	21	37	Stare Kolnie	Ślad osadn., łużycka, IV-V okr, ep. brązu, fr. naczyń
40	86-34	22	38	Stare Kolnie	Osada, łużycka, ep. brązu i okr. halsztacki, ceramika
41	86-34	23	39	Stare Kolnie	Ślad osadn., łużycka, okres halsztacki, fr. naczyń, węgle drzewne
42	86-34	24	40	Stare Kolnie	Ślad osadn., przeworska, okres rzymski (II- III w.), fr. naczyń
43	86-34	25	41	Stare Kolnie	Ślad osadn., przeworska, okres rzymski (III w.), fr. naczyń
44	86-34	26	42	Stare Kolnie	Ślad osadn., przeworska, okres rzymski, fr. naczyń
45	86-34	27	43	Stare Kolnie	Ślad osadn., średniowiecze, fr. naczyń
46	86-34	28	44	Stare Kolnie	Ślad osadn., średniowiecze, nóż żelazny
47	86-34	29	45	Stare Kolnie	Ślad osadn., średniowiecze, grot oszczepu
48	86-34	30	46	Stare Kolnie	Ślad osadn., średniowiecze, klucz żelazny
49	86-34	31	47	Stare Kolnie	Osada hutnicza, żużle żel.
50	86-35	32	30	Stare Kolnie	Punkt osadn., okr. rzymski, fr. ceramiki
51	86-35	33	31	Stare Kolnie	Punkt osadn., pradzieje, fr. ceramiki Punkt osadn., okr. średniowieczny, fr. ceramiki
52	86-35	34	32	Stare Kolnie	Ślad osadn., ep. kamienia, zabytki krzemienne Osada łużycka, fr. ceramiki Punkt osadn., pradzieje, fr. ceramiki
53	86-34	2	3	Rybna	Osada, łużycka, fr. naczyń
54	86-34	3	6	Rybna	Osada hutnicza, przeworska, okr. wpływów rzymskich, fr. naczyń, żużel żel
55	86-34	6	4	Rybna	Ślad osadn., neolit, fr. naczyń Osada, przeworska, późny okr. rzymski, fr. naczyń
56	86-34	7	2	Rybna	Osada łużycka, V okr. ep. brązu i okr. halsztacki, fr. naczyń Ślad osadn., średniowiecze, fr. naczynia, żużel żel. Pradzieje, fr. naczyń
57	86-34	8	8	Rybna	Ślad osadn., neolit, fr. toporka kamiennego
58	86-34	9	9	Rybna	Ślad osadn., neolit, siekierka krzem
59	86-34	10	10	Rybna	Ślad osadn., neolit, odłupki krzem.
60	86-34	11	11	Rybna	Ślad osadn., ep. kamienia, wyroby krzemienne
61	86-34	12	12	Rybna	Ślad osadn., łużycka, ep. brązu, fr. naczyń
62	86-34	13	13	Rybna	Ślad osadn., łużycka, okr. halszt., fr. naczynia
63	86-34	14	14	Rybna	Ślad osadn., przeworska, okres

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

					późnolateński, fr. naczynia
64	86-34	15	15	Rybna	Ślad osadn., pomorska, fr. naczynia
65	86-34	16	16	Rybna	Ślad osadn., przeworska, okres rzymski, oselka
66	86-34	17	17	Rybna	Ślad osadn., przeworska, okr. rzymski, fr. naczyń
67	86-34	18	18	Rybna	Ślad osadn., przeworska, okr. rzymski (III w.), fr. naczyń
68	86-34	19	19	Rybna	Ślad osadn., okr. wędrówek ludów, fr. naczyń
69	86-35	1	3	Popielowska Kolonia	Punkt osadn., epoka brązu, fr. ceramiki
70	86-35	2	4	Popielowska Kolonia	Ślad osadn., neolit, toporek kamienny
71	86-35	4	5	Popielów	Osada, łużycka, okres halsztacki, fr. ceramiki
72	86-35	5	6	Popielów	Skarb, monety
73	86-35	6	7	Popielów	Skarb, XVI-XVII w., monety
74	86-35	7	8	Popielów	Ślad osadn., neolit, toporek kamienny Ślad osadn., pradzieje, fr. ceramiki
75	86-35	8	9	Popielów	Punkt osadn., okres średniowieczny, fr. ceramiki
76	86-35	10	11	Popielów	Osada, łużycka, fr. ceramiki Osada, przeworska, okr. rzymski, fr. ceramiki, żużel dymarkowy, polepa Osada, XIV-XV w., fr. ceramiki
77	86-35	11	12	Popielów	Punkt osadn., pradzieje, fr. ceramiki Osada, XIV-XV w., fr. ceramiki
78	86-35	12	13	Popielów	Osada, przeworska, okr. rzymski faza C1-C2, fr. ceramiki, żużel Osada, XIV-XV w., fr. ceramiki
79	86-35	13	14	Popielów	Osada, pradzieje, fr. ceramiki Punkt osadn., okr. średniowieczny, fr. ceramiki
80	86-35	14	15	Popielów	Punkt osadn., okr. średniowieczny, fr. ceramiki
81	86-35	16	17	Popielów	Punkt osadn., pradzieje, fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki Punkt osadn., XVI-XVIII w., fr. ceramiki
82	86-35	17	18	Popielów	Punkt osadn., okres średniowieczny, fr. ceramiki
83	86-35	18	19	Popielów	Punkt osadn., okr. średniowieczny, fr. ceramiki
84	86-35	20	21	Popielów	Punkt osadn., przeworska, późny okres rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., okres wczesnośredniowieczny, fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
85	86-35	21	22	Popielów	Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
86	86-35	22	23	Popielów	Osada, przeworska, okres rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
87	86-35	23	24	Popielów	Punkt osadn., łużycka, fr. ceramiki Osada, przeworska, okr. rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
88	86-35	24	25	Popielów	Punkt osadn., łużycka, V okr. epoki brązu/okr. ha., fr. ceramiki Punkt osadn., przeworska, okr. rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki Punkt osadn., XVI-XVIII w., fr. ceramiki
89	86-35	26	27	Popielów	Ślad osadn., neolit, fr. toporka kamiennego
90	86-35	27	28	Popielów	Ślad osadn., neolit, toporek kamienny

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

91	86-35	28	29	Popielów	Ślad osadn., neolit, toporek kamienny
92	86-35	1	33	Stare Siołkowice	Osada, III w., fr. ceramiki, polepy, osetka kamienna
93	86-35	2	34	Stare Siołkowice	Ślad osadn., neolit, siekierka krzemienianna Ślad osadn., XII w., fr. ceramiki
94	87-35	4	13	Stare Siołkowice	Ślad osadn., łużycka, fr. ceramiki Ślad osadn., przeworska, okres wpływów rzymskich, fr. ceramiki Ślad osadn., krzemienie
95	87-35	5	14	Stare Siołkowice	Ślad osadn., neolit, fr. ceramiki
96	86-35	7	36	Stare Siołkowice	Punkt osadn., okr. rzymski, fr. ceramiki
97	86-35	8	97	Stare Siołkowice	Ślad osadn., neolit, fr. ceramiki Cmentarzysko ciałopalne, łużycka, IV-V okres ep. brązu, groby Punkt osadn., przeworska, mł. okr. rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., IX-XI w., fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki Punkt osadn., XVI-XVIII w., fr. ceramiki
98	86-35	9	38	Stare Siołkowice	Ślad osadn., neolit, fr. ceramiki Osada łużycka, fr. ceramiki Osada, przeworska, okr. rzymski faza C1-C2, fr. ceramiki Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
99	86-35	10	39	Stare Siołkowice	Punkt osadn., neolit, zabytki krzemienne Punkt osadn., okr. późnolateński, fr. ceramiki Osada produkcyjna, przeworska, okr. rzymski faza C1-C2, fr. ceramiki, żużel dymarski, polepa
100	86-35	11	40	Stare Siołkowice	Punkt osadn., pradzieje, zabytki krzemienne, fr. ceramiki
101	86-35	12	41	Stare Siołkowice	Punkt osadn., neolit, drapacz krzemienno Osada, przeworska, okres rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., okr. późnośredniowieczny, fr. ceramiki
102	86-35	13	42	Stare Siołkowice	Punkt osadn., łużycka, ep. brązu, fr. ceramiki Punkt osadn., okr. rzymski, fr. ceramiki Punkt osadn., okr. wczesnośredniowieczny, fr. ceramiki
103	86-35	14	43	Stare Siołkowice	Osada, okr. rzymski, fr. ceramiki, polepa, żużel
104	87-36	15	47	Stare Siołkowice	Punkt osadn., przeworska, okr. wpływów rzymskich, ułamki naczyń
105	87-35	16	15	Stare Siołkowice	Ślad osadn., fr. ceramiki Ślad osadn., średniowiecze, fr. ceramiki
106	87-35	17	16	Stare Siołkowice	Ślad osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
107	87-35	18	17	Stare Siołkowice	Osada, łużycka, fr. ceramiki Osada, średniowiecze, fr. ceramiki
108	87-35	19	18	Stare Siołkowice	Punkt osadn., średniowiecze, fr. ceramiki
109	87-35	20	19	Stare Siołkowice	Ślad osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki Ślad osadn., pradzieje, fr. ceramiki
110	87-35	21	20	Stare Siołkowice	Ślad osadnictwa, przeworska, Faza D, fr. ceramiki, żużel Ślad osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
111	86-35	22	44	Stare Siołkowice	Ślad osadn., neolit, motyka kamienna (lemiesz?)
112	86-35	23	45	Stare	Ślad osadn., neolit, motyka krzemienianna

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

				Siołkowice	
113	86-35	24	46	Stare Siołkowice	Ślad osadn., ceramika sznurowa, neolit, toporek kamienny (serpentynit)
114	86-35	25	47	Stare Siołkowice	Ślad osadn., ceramika sznurowa, neolit, toporek kamienny (dioryt)
115	86-35	26	48	Stare Siołkowice	Osada, okr. średniowieczny, fr.ceramiki, konstrukcje drewniane
116	86-35	27	49	Stare Siołkowice	Osada, przeworska, okr. rzymski faza C1-C2, fr. ceramiki, polepy Punkt osadn., XIV-XV w., fr. ceramiki
117	86-36	1	4	Nowe Siołkowice	Punkt osadn., średniowiecze, fr. naczyń
118	86-36	2	3	Nowe Siołkowice	Punkt osadn., pradzieje, krzemienie
119	86-36	3	2	Nowe Siołkowice	Grób, pradzieje, urna
120	86-36	4	1	Nowe Siołkowice	Grób, pradzieje, urna
121	86-35	1	1	Lubienia	Ślad osadn., neolit, toporek kamienny
122	86-35	2	2	Lubienia	Ślad osadn., łużycka, siekierka z brązu
123	85-35	1	15	Karłowice	Cmentarzysko, łużycka, ep. brązu, ep. żelaza, naczynia gliniane, szpila z brązu
124	85-35	34	38	Karłowice	Ślad osadn., ep. kamienia, odłupki krzem
125	85-35	33	37	Karłowice	Ślad osadn., mezolit, wyroby krzem.
126	85-35	32	36	Karłowice	Ślad osadn., ep. brązu, fr. naczyń
127	85-35	31	35	Karłowice	Ślad osadn., neolit, fr. naczyń
128	85-35	30	34	Karłowice	Ślad osadn., epoka kamienia, odłupki krzem
129	85-35	29	33	Karłowice	Ślad osadn., mezolit, wyroby krzem
130	85-35	28	32	Karłowice	Ślad osadn., ep. brązu, fr. naczyń
131	85-35	27	31	Karłowice	Ślad osadn., mezolit, wyroby krzem
132	85-35	26	30	Karłowice	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
133	85-35	25	29	Karłowice	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
134	85-35	24	18	Karłowice	Osada, przeworska, okres rzymski, fr. naczyń, polepa
135	85-35	23	21	Karłowice	Osada, przeworska, fr. naczyń
136	85-35	22	19	Karłowice	Osada, przeworska, okr. rzymski, fr. naczyń, polepa
137	85-35	21	10	Karłowice	Ślad osadn., trzciniecka, starszy okr. ep. brązu, fr. naczyń
138	85-35	20	9	Karłowice	Ślad osadn., przeworska, późny okr. rzymski, fr. naczynia
139	85-35	19	8	Karłowice	Punkt osadn., łużycka, fr. naczyń
140	85-35	18	7	Karłowice	Osada, przeworska, późny okr. rzymski, fr. Naczyń; Ślad osadn., okres nowożytny, fr. kafla Pradzieje, fr. naczyń
141	85-35	17	6	Karłowice	Osada, łużycka, fr. naczyń
142	85-35	16	5	Karłowice	Osada, przeworska, fr. naczyń, żużle żelazne
143	85-35	15	2	Karłowice	Osada, przeworska, okres rzymski IV w., fr. naczyń, polepa
144	85-35	14	1	Karłowice	Ślad osadn., przeworska, fr. naczynia
145	85-35	13	28	Karłowice	Ślad osadn., ep. kamienia, odłupki krzem. Osada, łużycka, halsztat D, fr. naczyń
146	85-35	11	16	Karłowice	Osada, łużycka, fr. naczyń
147	85-35	10	17	Karłowice	Osada, przeworska, późny okr. rzymski, fr. naczyń
148	85-35	9	20	Karłowice	Osada, przeworska, fr. naczyń, polepa
149	85-35	8	23	Karłowice	Osada, łużycka, fr. naczyń
150	85-35	7	24	Karłowice	Osada, ep. kamienia, odłupki krzem., wióry krzem
151	85-35	6	25	Karłowice	Grób szkieletowy

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POPIELÓW

152	85-35	3	13	Karłowice	Obozowisko, mezolit, narzędzia krzem., rdzenie i odłupki krzem.
153	85-35	1	4	Kuźnica Katowska	Ślad osadn., neolit, toporek kamienny
154	85-35	2	3	Kuźnica Katowska	Ślad osadn., pradzieje, fr. naczynia
155	85-34	2	5	Kurznie	Osada, średniowiecze, fr. naczyń
156	85-34	3	2	Kurznie	Grodzisko
157	85-34	4	3	Kurznie	Punkt osadn.
158	85-34	5	6	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia
159	85-34	6	7	Kurznie	Punkt osadn.
160	85-34	7	1	Kurznie	Osada, XV-XVI w., fr. naczyń
161	85-34	8	4	Kurznie	Ślad osadn., łużycka, fr. naczyń Osada, XIV-XVI w., fr. naczyń
162	85-35	9	8	Kurznie	Obozowisko, mezolit, mikrolityczne narzędzia krzemienne
163	85-34	10	9	Kurznie	Ślad osadn., mezolit, grocik krzem., skrobacz krzem.
164	85-34	11	10	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
165	85-34	12	11	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
166	85-34	13	12	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
167	85-34	14	13	Kurznie	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
168	85-34	15	14	Kurznie	Ślad osadn., neolit, toporki kamienne
169	85-34	16	15	Kurznie	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
170	85-34	17	16	Kurznie	Punkt osadn., okres halsztacki, fr. naczyń
171	85-34	18	17	Kurznie	Osada, wcz. średni., fr. naczyń
172	85-34	19	18	Kurznie	Ślad osadn., średni., fr. naczynia
173	85-34	20	19	Kurznie	Cmentarzysko, urny
174	84-34	21	1	Kurznie	Osada, przeworska, fr. naczyń Ślad osadn., średni., fr. naczynia
175	84-34	22	2	Kurznie	Ślad osadn., przeworska, okres rzymski, fr. naczyń
176	84-34	23	3	Kurznie	Ślad osadn., średniowiecze, fr. naczyń
177	85-35	24	12	Kurznie	Osada, ep. kamienia, odłupki krzem
178	85-35	25	11	Kurznie	Ślad osadn., pradzieje, fr. naczynia
179	85-34	5	6	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia
180	85-34	6	7	Kurznie	Punkt osadn.
181	85-34	7	1	Kurznie	Osada, XV-XVI w., fr. naczyń
182	85-34	8	4	Kurznie	Ślad osadn., łużycka, fr. naczyń Osada, XIV-XVI w., fr. naczyń
183	85-35	9	8	Kurznie	Obozowisko, mezolit, mikrolityczne narzędzia krzemienne
184	85-34	10	9	Kurznie	Ślad osadn., mezolit, grocik krzem., skrobacz krzem.
185	85-34	11	10	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
186	85-34	12	11	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
187	85-34	13	12	Kurznie	Ślad osadn., ep. kamienia, narzędzie krzem.
188	85-34	14	13	Kurznie	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
189	85-34	15	14	Kurznie	Ślad osadn., neolit, toporki kamienne
190	85-34	16	15	Kurznie	Ślad osadn., neolit, siekierka kamienna
191	85-34	17	16	Kurznie	Punkt osadn., okres halsztacki, fr. naczyń
192	85-34	18	17	Kurznie	Osada, wcz. średni., fr. naczyń
193	85-34	19	18	Kurznie	Ślad osadn., średni., fr. naczynia
194	85-34	20	19	Kurznie	Cmentarzysko, urny
195	84-34	21	1	Kurznie	Osada, przeworska, fr. naczyń Ślad osadn., średni., fr. naczynia
196	84-34	22	2	Kurznie	Ślad osadn., przeworska, okres rzymski, fr. naczyń
197	84-34	23	3	Kurznie	Ślad osadn., średniowiecze, fr. naczyń
198	85-35	24	12	Kurznie	Osada, ep. kamienia, odłupki krzem
199	85-35	25	11	Kurznie	Ślad osadn., pradzieje, fr. naczynia

6.2. Strefy ochrony konserwatorskiej

Niewątpliwie najcenniejszą wartość historyczno-kulturową mają ukształtowane w okresie średniowiecza genetyczne układy przestrzenne wsi wraz z historyczną siecią dróg i zabudową pochodzącą z XIX wieku. W celu ochrony krajobrazu kulturowego gminy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

1) Strefa „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej. W strefie tej zakłada się priorytet wymagań konserwatorskich. Podstawowymi działaniami w granicach strefy jest konserwacja tzn. utrzymanie historycznej struktury przestrzennej w niezmienionym kształcie oraz rewaloryzacja tzn. przywrócenie i utrwalenie historycznie ukształtowanych walorów zespołu przestrzennego oraz jego funkcjonalnej i kompozycyjnej integracji z całością układu. Wyznaczona została dla kościoła filialnego p.w. św. Judy Tadeusza w miejscowości Kurznie.

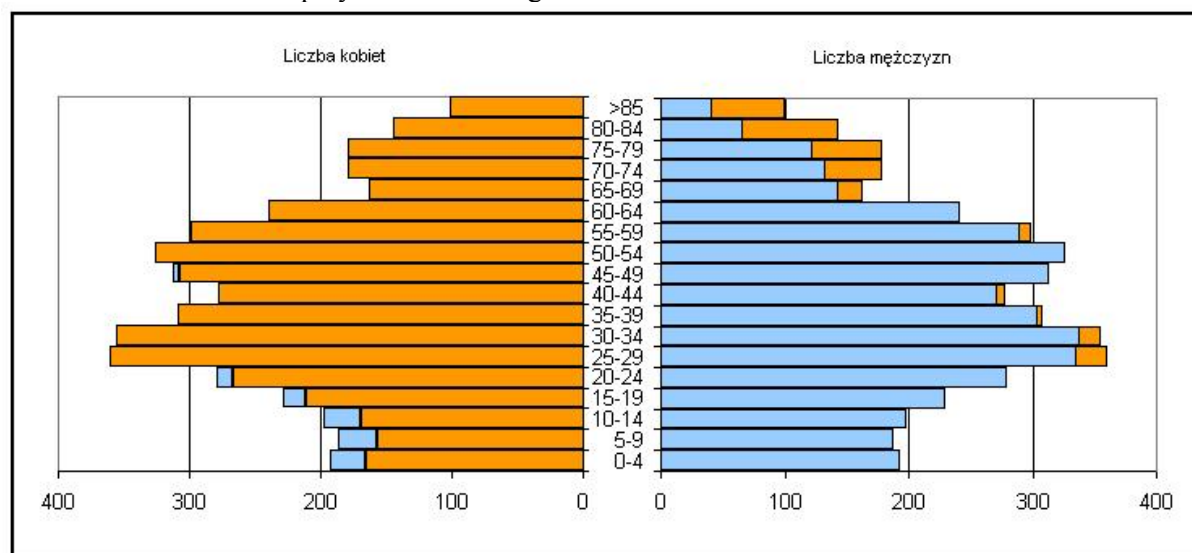
2) Strefa „B” – częściowej ochrony konserwatorskiej. Obejmuje obszary podlegające rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania, dóbr kultury figurujących w ewidencji i elementów krajobrazu naturalnego. Stanowi również obszar otulinowy zabezpieczający zespoły i układy objęte strefą „A”. Głównym działaniem konserwatorskim w strefie, w stosunku do obiektów i obszarów, jest rewaloryzacja. Strefa obejmuje centra następujących miejscowości: Stare Siołkowice, Popielów, Popielowska Kolonia, Rybna, Stare Kolnie, Stobrawa, Kurznie, Lubienia, Kaniów.

Ponadto w miejscowości Karłowice wyznaczono granicę układu ruralistycznego o wartościach kulturowych. Jest to strefa ochrony krajobrazu, obejmującej obszar krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym, a jej wprowadzenie ma na celu zapewnienie ekspozycji zabytkowych struktur i ich publiczną dostępność z zagospodarowaniem nie powodującym zewnętrznych zagrożeń.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

7.1. Demografia

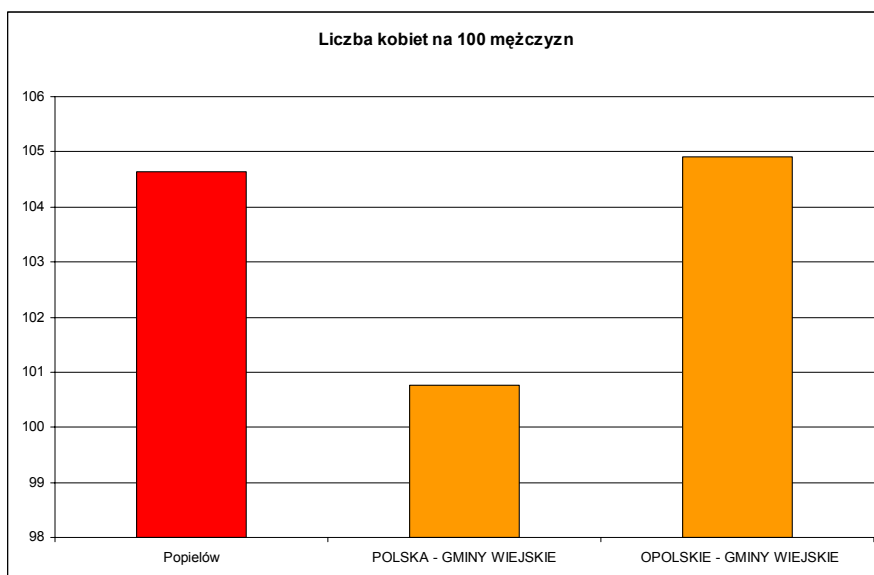
Gmina Popielów zamieszkuje 8183 mieszkańców (UG Popielów, październik 2013). Piramida płci i wieku mieszkańców gminy Popielów posiada kształt zbliżony do kształtu piramidy dla całego kraju (Ryc.8.). Wyraźnie zaznaczają się na niej dwa wyższe demograficzne, jeden będący odpowiedzią społeczeństwa na straty wojenne oraz okres niepokoju, który nie służył zakładaniu i powiększaniu rodzin, oraz drugi, będący echem pierwszego, związany z wchodzeniem w dorosłość osób urodzonych w czasie wyżu. Pierwszy z nich, tzw. powojenny wyż kompensacyjny przypadający na lata 50 na wykresie zaznacza się zwiększoną liczbą osób w wieku 50-60 lat. Z drugim wyżem demograficznym mieliśmy natomiast do czynienia w latach 80., co z kolei zaznacza się na wykresie, jako zwiększona liczba osób w wieku 20-30 lat. Pomiedzy wspomnianymi wyżami zaznaczają się niższe demograficzne – pierwszy przypadający na lata wojny i skutkujący zmniejszoną liczbą osób w wieku 70-75, oraz jego echo przypadające na lata 60. kiedy to rodziny zakładały osoby urodzone w czasie II wojny światowej. Ponadto na piramidzie płci i wieku mieszkańców Popielowa można zaobserwować inne charakterystyczne cechy tj. wyraźne podcięcie piramidy oraz znaczną nadwyżkę kobiet nad mężczyznami powyżej 65 roku życia. Podcięcie piramidy to echo niżu demograficznego lat 60., na które dodatkowo nałożyła się kulturowa zmiana modelu rodziny oraz przesunięcie macierzyństwa z przedziału 20-24 na 25-29, a nawet 30-34. Piramida zwięzająca się u podstawy jest charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw i nosi nazwę piramidy regresywnej. W gminie Popielów zaczął się już kształtować wyż będący echem wyżu lat 80., bowiem wtedy urodzone osoby właśnie zakładają swoje rodziny. Znaczna nadwyżka kobiet nad mężczyznami powyżej 65 roku życia jest natomiast spowodowana wyższą średnią długością życia kobiet względem mężczyzn, którzy częściej zapadają na choroby cywilizacyjne, głównie układu krążenia i statystycznie ulegają większej liczbie wypadków. Nadwyżka mężczyzn nad kobietami niemal we wszystkich przedziałach od 10 do 64 roku życia jest natomiast bardzo znamieną dla obszarów wiejskich. Kobiety częściej migrują ze wsi do miast zarówno w celach edukacyjnych (15-24), jak i w poszukiwaniu pracy. Młodzi mężczyźni natomiast często zmuszeni są do pozostania w gospodarstwie, do pomocy oraz aby dziedziczyć ojcowiznę. Nadwyżka ta może znacząco przyczynić się do zmniejszenia liczby zawieranych małżeństw a w efekcie do obniżenia przyrostu naturalnego.

Ryc.8. Struktura płci i wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

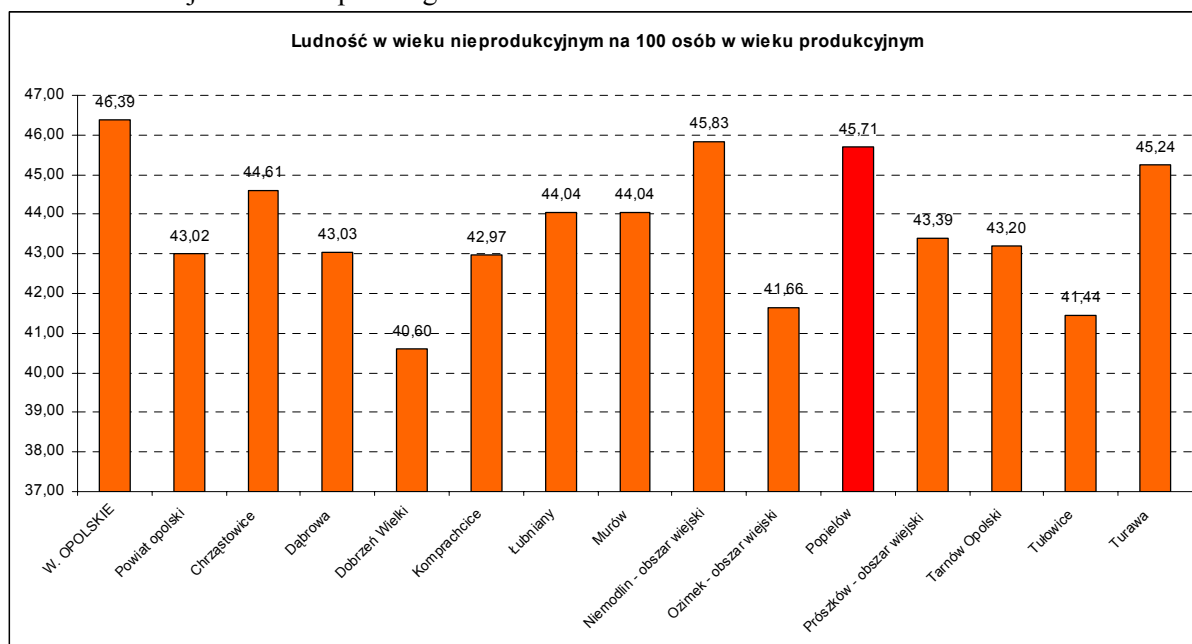
Mimo niekorzystnej struktury płci przedstawionej na piramidzie (Ryc.8.), na Ryc.9. widzimy, że liczba kobiet na 100 mężczyzn w gminie Popielów jest wyjątkowo wyrównana w porównaniu z danymi dla całego województwa, wyższa jest natomiast dla wartości gmin wiejskich w kraju.

Ryc.9. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

Ryc.10. przedstawia obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 0-14 lat i kobiety w wieku 0-17 lat) oraz w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej). Widzimy, że w gminie wspomniany wskaźnik jest wyższy niż średnia dla powiatu i na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada aż 45,71 osób w wieku nieprodukcyjnym. Jest to wartość bardzo zbliżona dla wartości dla województwa opolskiego.

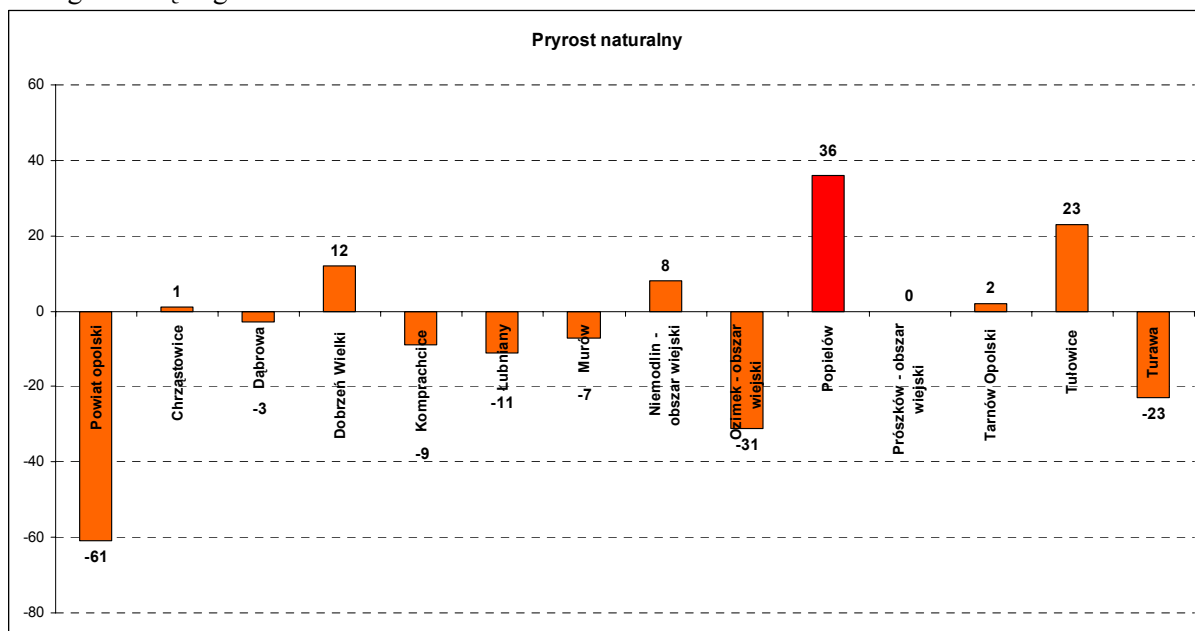

Ryc.10. Ludność w wieku produkcyjnym

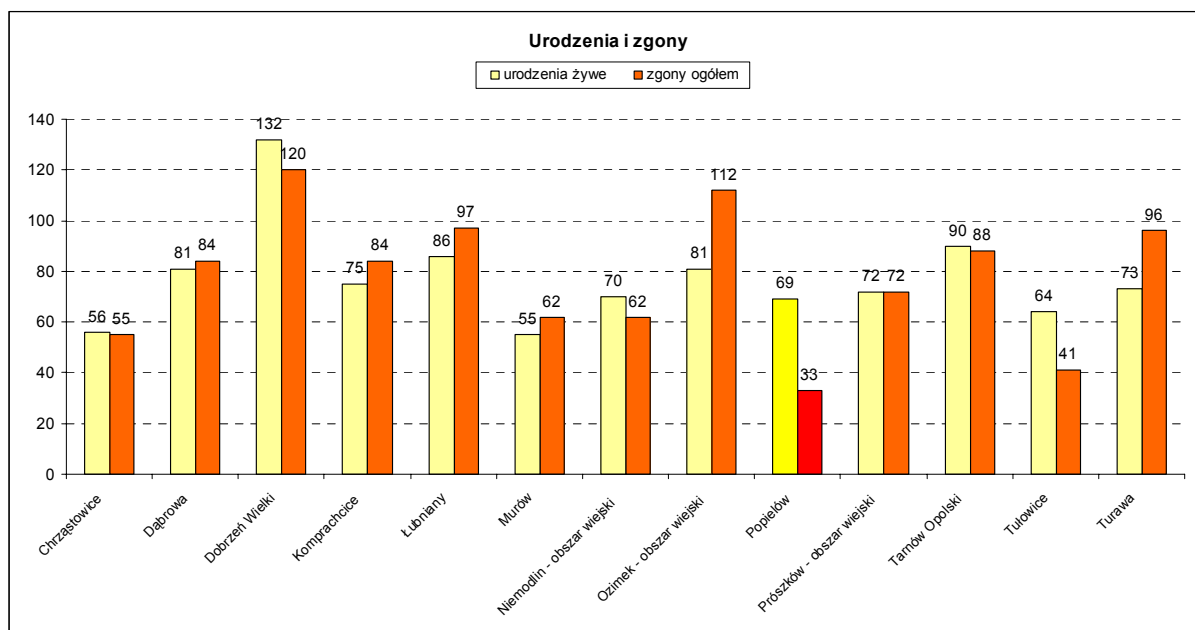
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

Bardzo wysoki, na tle innych gmin powiatu opolskiego, a także całego województwa, jest natomiast przyrost naturalny. W gminie Popielów wynosi on 36 osób. Na obszarze gminy Popielów zlokalizowane jest Centrum Opieki Paliatywnej. Zgony w Centrum Opieki Paliatywnej nie zostały uwzględnione w poniższej analizie, aby nie zaciemniać obrazu sytuacji demograficznej w gminie. Nie dotyczą one bowiem mieszkańców gminy, a przede wszystkim osób przyjezdnych.

Jak widzimy na Ryc.12., w gminie Popielów liczba zgonów wśród mieszkańców gminy była niższa niż liczba urodzeń, co wskazuje na dodatni przyrost naturalny i pozytywną sytuację demograficzną w gminie.

Ryc.11. Przyrost naturalny
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

Ryc.12. Urodzenia i zgony
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

W gminie Popielów zauważono również zjawisko tzw. eurosieroctwa. Eurosieroctwo to skutek migracji jednego lub obojga rodziców, w wyniku którego dzieci pozostają najczęściej pod opieką drugiego współmałżonka, dziadków, dalszej rodziny, a nawet same. Najczęściej migracje rodzicielskie są raczej krótkotrwałe, mają charakter sezonowy lub sporadyczny, tzn. jeden wyjazd dwumiesięczny w przeciągu 3 lat. Zdarzają się jednak sytuacje wymuszone głównie bezrobociem, które warunkują praktycznie stałą migrację jednego lub obojga małżonków. Jednym z efektów działań migracyjnych Polaków okazuje się poważne zachwianie struktury społecznej rodziny. W gminie Popielów wskaźnik liczby dzieci objętych zjawiskiem eurosieroctwa wynosi 12% (96 dzieci) dla

całego obszaru gminy. Zjawisko to zostało przeanalizowane względem dzieci uczęszczających do poszczególnych jednostek szkolnych w gminie Popielów (Tab.10.).

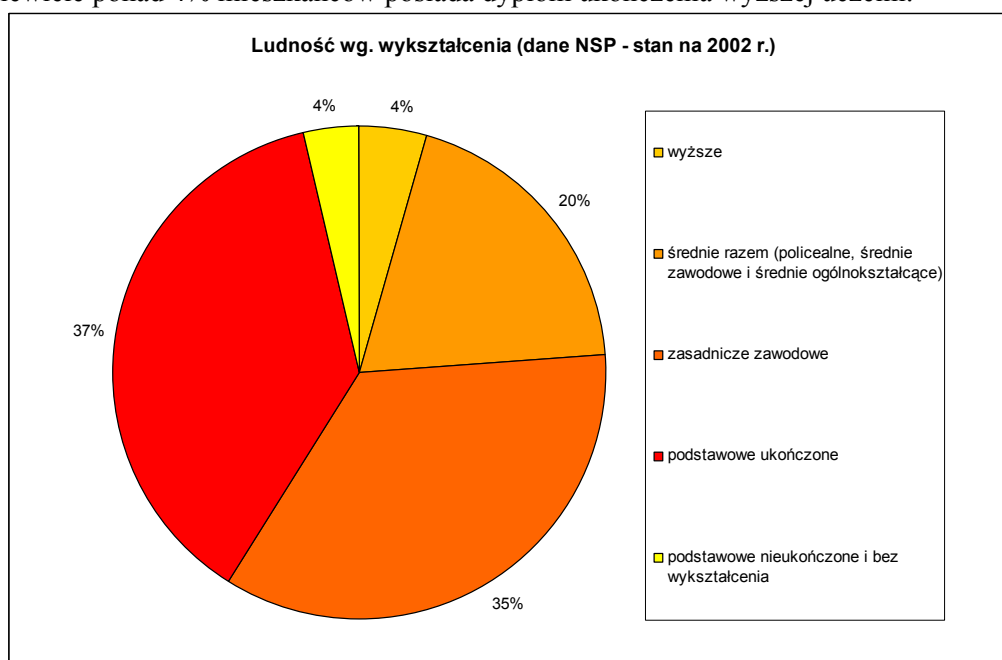
Tab.10. Zjawisko eurosieroctwa w gminie Popielów w roku szkolnym 2013/2014

Źródło: UG Popielów, styczeń 2014 r.

Nazwa jednostki	Liczba dzieci w jednostce (stan na wrzesień 2013)	Nieobecność jednego rodzica	Nieobecność obojga rodziców	Suma dzieci objętych zjawiskiem eurosieroctwa	% dzieci objętych zjawiskiem eurosieroctwa
Gimnazjum Publiczne	202	2	0	2	1%
PSP Popielów	173	23	2	25	14%
PSP Karłowice	108	24	0	24	22%
PSP Stare Siołkowice	90	18	0	18	20%
PP Popielów	113	13	0	13	12%
PP Karłowice	50	2	0	2	4%
PP Stare Siołkowice	65	12	0	12	18%
RAZEM	801	94	2	96	12%

Najwięcej dzieci objętych zjawiskiem eurosieroctwa uczęszcza do PSP Karłowice (22%), PSP Stare Siołkowice (20%) i PP Stare Siołkowice (18%). W PSP Popielów wskaźnik ten wynosi 14% a w PP Popielów 12%. Najmniejszą skalę omawiane zjawisko przyjmuje w PP Karłowice oraz w Gimnazjum Publicznym, obejmując odpowiednio 4% i 1% uczniów.

Odnośnie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy ostatnie badania w tym kierunku przeprowadzone były w ramach spisu powszechnego w 2002 roku (Ryc.13.). Wykazały one, że wykształcenie podstawowe posiada 37% mieszkańców, a prawie 35% wykształcenie zasadnicze zawodowe. Wykształcenie średnie, w tym policealne posiada 20% mieszkańców. Osoby posiadające nieukończone wykształcenie podstawowe, lub zupełny brak wykształcenia stanowią ok. 4%. Tyle samo, niewiele ponad 4% mieszkańców posiada dyplom ukończenia wyższej uczelni.

Ryc.13. Wykształcenie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2002

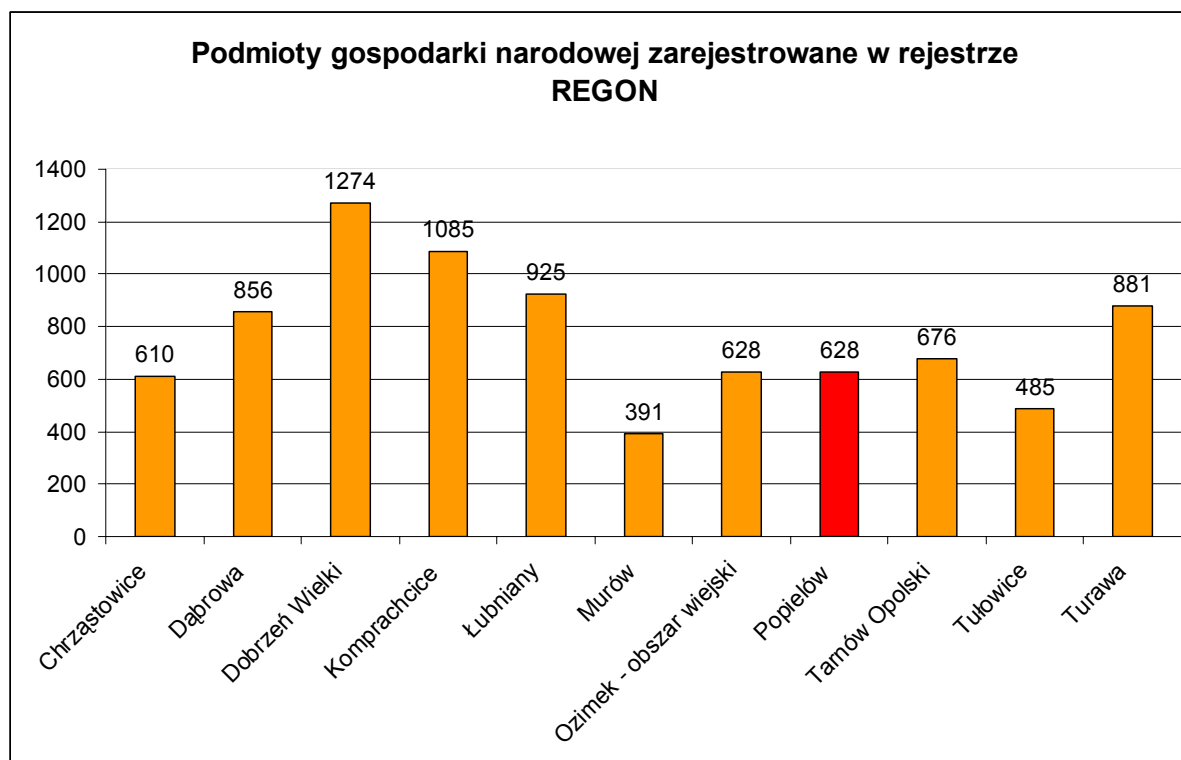
Główny Urząd Statystyczny podaje aktualniejsze dane jedynie w ujęciu dla powiatów. W 2011 roku został przeprowadzony spis powszechny dla powiatów. Porównując dane ze spisu powszechnego z 2002 roku oraz 2011 widzimy oczywistą tendencję wzrostową udziału osób z wyższym i średnim wykształceniem w powiecie opolskim.

Wykształcenie	2002	2011
Wyższe	6630	14224
Średnie	25047	26993
Zasadnicze zawodowe	38211	31135
Podstawowe ukończone	34723	25729
Podstawowe nieukończone	3565	1605

W stosunku do roku 2002 w roku 2011 dla powiatu opolskiego wzrost ten wyniósł o 7594 osób z wyższym wykształceniem, 1946 osób ze średnim wykształceniem. Równocześnie nastąpił spadek udziału osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym ukończonym oraz podstawowym nieukończonym – o odpowiednio: 7075 osób, 8994 osób oraz 1960 osób mniej w stosunku do roku 2002.

7.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie

W 2012 roku w gminie Popielów było 628 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON (Ryc.14.). Zdecydowanie przeważały wśród nich osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (542 podmiotów). Ponadto na terenie gminy funkcjonowało 14 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 4 spółdzielnie oraz 18 spółek handlowych spośród których 9 posiadały udział kapitału zagranicznego. W porównaniu ze średnią dla województwa opolskiego wynoszącą ponad 72 podmioty na 1000 mieszkańców, w gminie Popielów ich liczba jest zbliżona i stosunkowo wysoka, gdyż przekracza 76 podmiotów na 1000 mieszkańców.

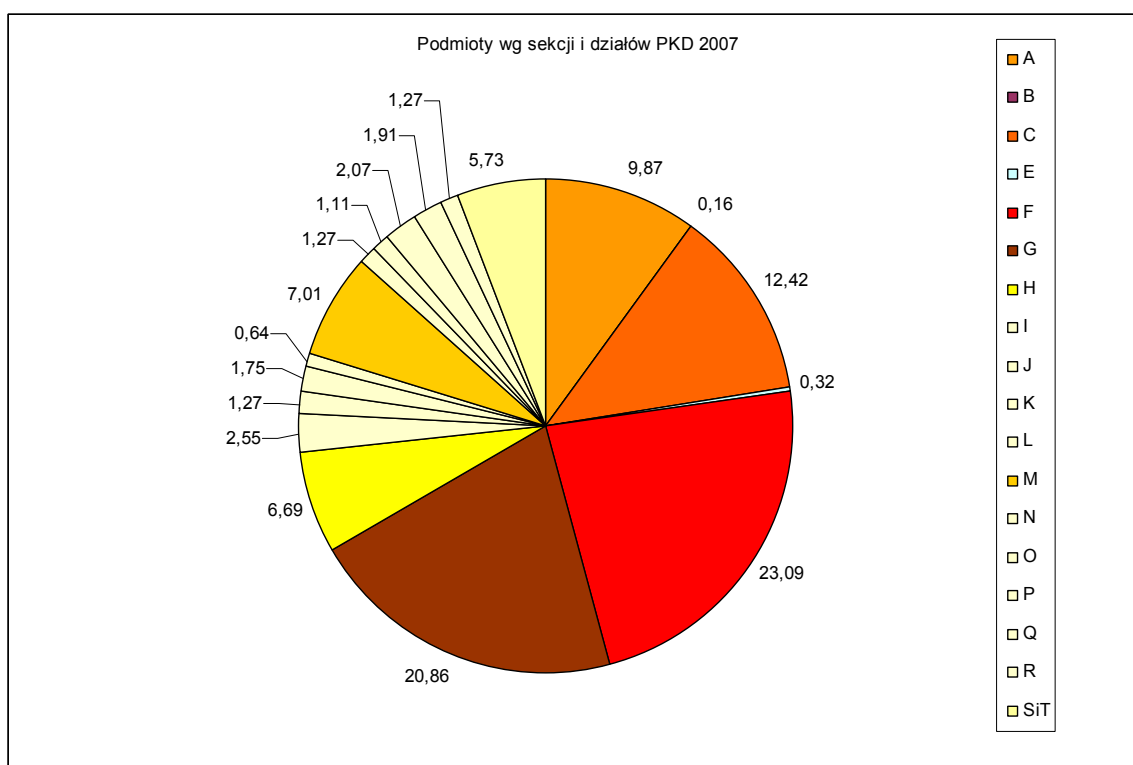
Ryc.14. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

W gminie Popielów najwięcej podmiotów, ok. 23%, prowadzi działalność w sekcji F (według PKD 2007), czyli budownictwo. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowią podmioty działające w sekcji G (handel i naprawy) – ok. 21%, w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) – ok. 12,5%, w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – blisko 10% oraz w sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – ok. 7%, a w sekcji H (transport i gospodarka magazynowa) ok. 6,5%. W sekcji SiT (pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, wytwarzające produkty i wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) – ok. 6%, w sekcji I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami turystycznymi) – 2,5%, a w sekcji P (edukacja). Pozostałe podmioty działają w sekcjach B, E, J, K, L, N, O, Q, R i stanowią ok. 10% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.15.).

Do najistotniejszych zakładów produkcyjno-usługowych należą:

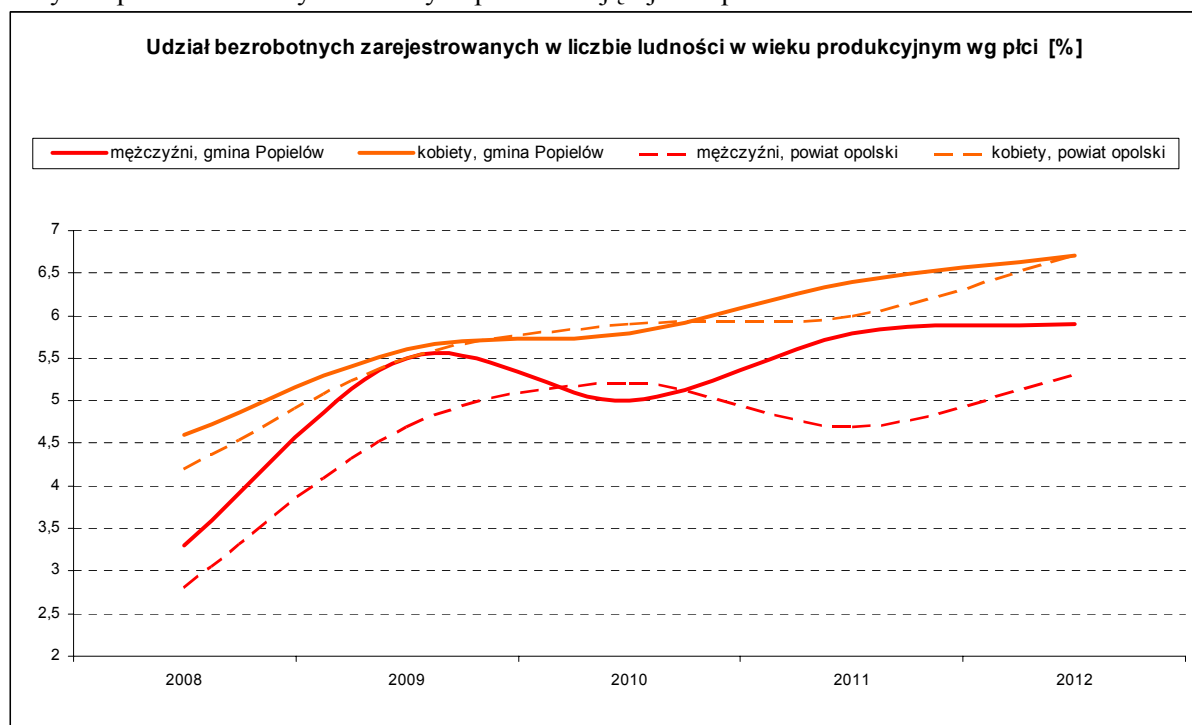
- GNIOTPOL – Kurznie,
- Tartak Popielów s.c. – Popielów,
- Tartak Karłowice,
- Produkcja, handel materiałami budowlanymi Rafał Kobienia - Nowe Siołkowice,
- Zakład przetwórstwa drzewnego, Nowe Siołkowice,
- Zakład stolarski Roman Pierzyna – Stare Siołkowice,
- Zakład stolarski produkcyjno-usługowo-handlowy Gandyra – Stare Siołkowice,
- Przedsiębiorstwo ROL-MAX – Popielów
- „Figoda” firma stolarsko-budowlana – Nowe Siołkowice,
- Stolarstwo usługowo-produkcyjno-handlowe Marian Krawiec – Popielów,
- Usługi Stolarskie Robert Głatki – Popielów,
- Zakład stolarsko-budowlany „RAK-POL” – Stobrawa,
- Usługi stolarskie Bernard Kubis – Stare Siołkowice,
- Stolarstwo Marek Zieńczyk – Popielów,
- MEBELMAX usługi stolarskie – Stare Siołkowice,
- Stolarstwo budowlano-meblowe Andrzej Rambau – Popielów,

Ryc.15. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

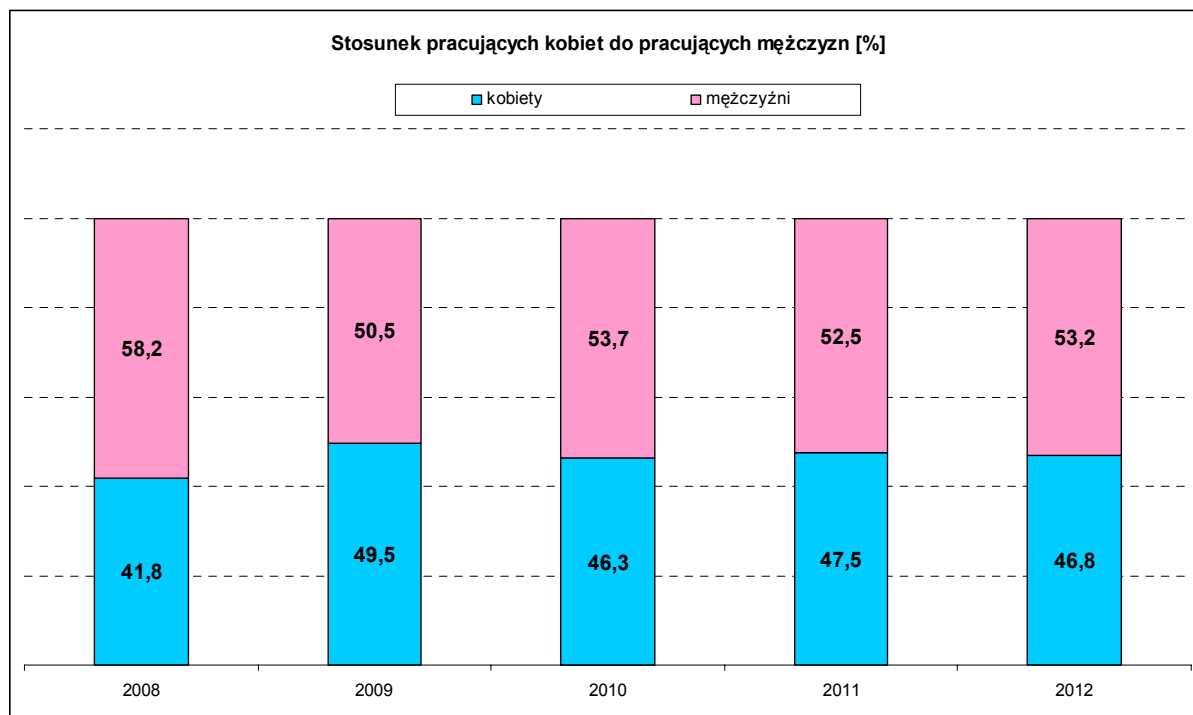
Wśród mieszkańców gminy Popielów, zgodnie z ogólnokrajową tendencją liczba osób pozostających bez zatrudnienia i zarejestrowanych w urzędach pracy spadła w 2008 r. by ponownie zacząć wzrastać. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2010 roku bez pracy pozostawało 292 osoby, z czego 141 bezrobotnych stanowili mężczyźni, a 151 kobiety. Jak widać na Ryc.15 udział bezrobotnych kobiet w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Popielów utrzymuje się na poziomie zbliżonym do danych dla całego powiatu. Udział bezrobotnych mężczyzn w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na przestrzeni wszystkich lat był wyraźnie wyższy niż wartości dla powiatu opolskiego, około roku 2010 się zrównał, natomiast w ostatnich latach ta dysproporcja znacznie się pogłębiła. Nawet zakładając, że kilka procent to bezrobocie frykcyjne, związane z przerwami w zatrudnieniu podczas poszukiwania innej pracy lub podczas zmiany miejsca zamieszkania, to i tak wielu mieszkańców gminy pozostaje bez stałego zatrudnienia. Na terenie gminy mamy do czynienia z bezrobociem „ukrytym”. Wiele osób pomimo braku pracy nie rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu. Od wielu lat na terenie gminy obserwuje się zjawisko migracji za pracą za granicę. Z kolei zjawisko migracji za pracą za granicę nierzadko prowadzi do występowania zjawiska tzw. eurosieroctwa. Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 r., kiedy to otworzyły się możliwości zatrudnienia w innych krajach zachodniej Europy, zjawisko to uległo nasileniu. Warto także pamiętać, że na terenach rolniczych często dane statystyczne nie oddają sytuacji rzeczywistej, bowiem zgodnie z art. 2 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 Nr 99 poz. 1001) bezrobotnym nie jest osoba posiadająca ponad 2 ha przeliczeniowe użytków rolnych lub podlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.

Ryc.16. Bezrobocie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2008-2012

Wśród osób zatrudnionych, widzimy wyrównaną strukturę. Przewaga bezrobotnych mężczyzn mimo wyrównanej struktury zatrudnienia jest spowodowana wspomnianą już nadwyżką mężczyzn w wieku produkcyjnym i nadwyżką kobiet w wieku poprodukcyjnym (Ryc.17.).

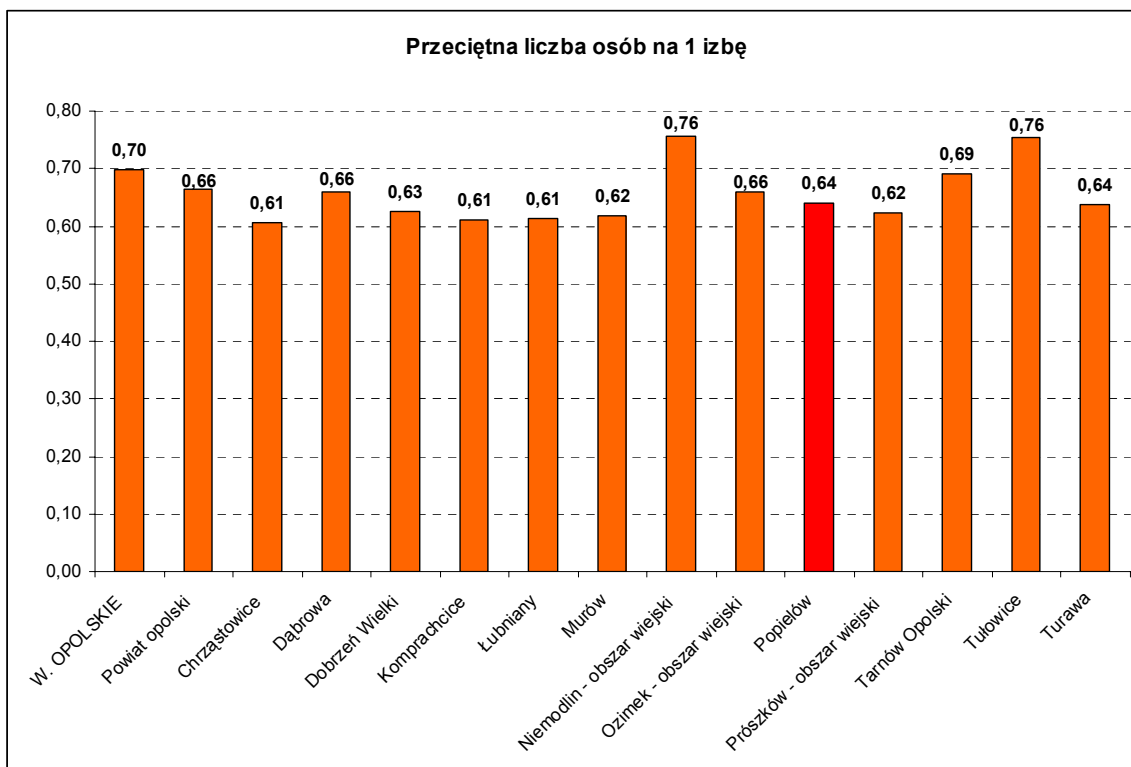

Ryc.17. Struktura zatrudnionych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2008-2012

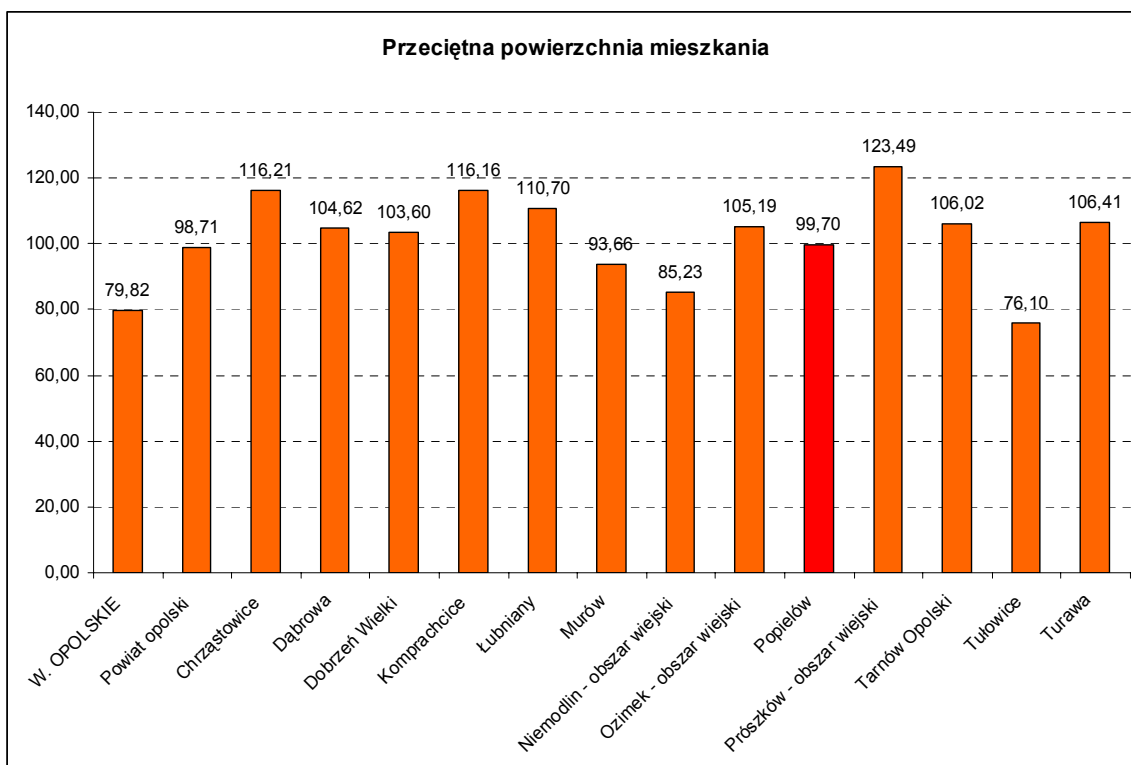
7.3. Jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia

Na terenie gminy, ze względu na jej niegdyś rolniczy charakter dominuje zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, ewentualnie jednorodzinna i w związku z tym stosunkowo wysokie są wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe. Według danych GUS w 2012 roku na terenie gminy znajdowały się 2502 mieszkania, składające się z 12830 izb. Średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 99,70 m² i była aż o 19,87 m² większa niż średnia dla województwa opolskiego. Warunki mieszkaniowe w gminie Popielów są zbliżone do pozostałych gmin wiejskich powiatu opolskiego (za wyjątkiem gminy Niemodlin i Tułowice). Charakterystykę gminy na tle pozostałych gmin, powiatu i województwa przedstawiają Ryc.18, 19, 20.

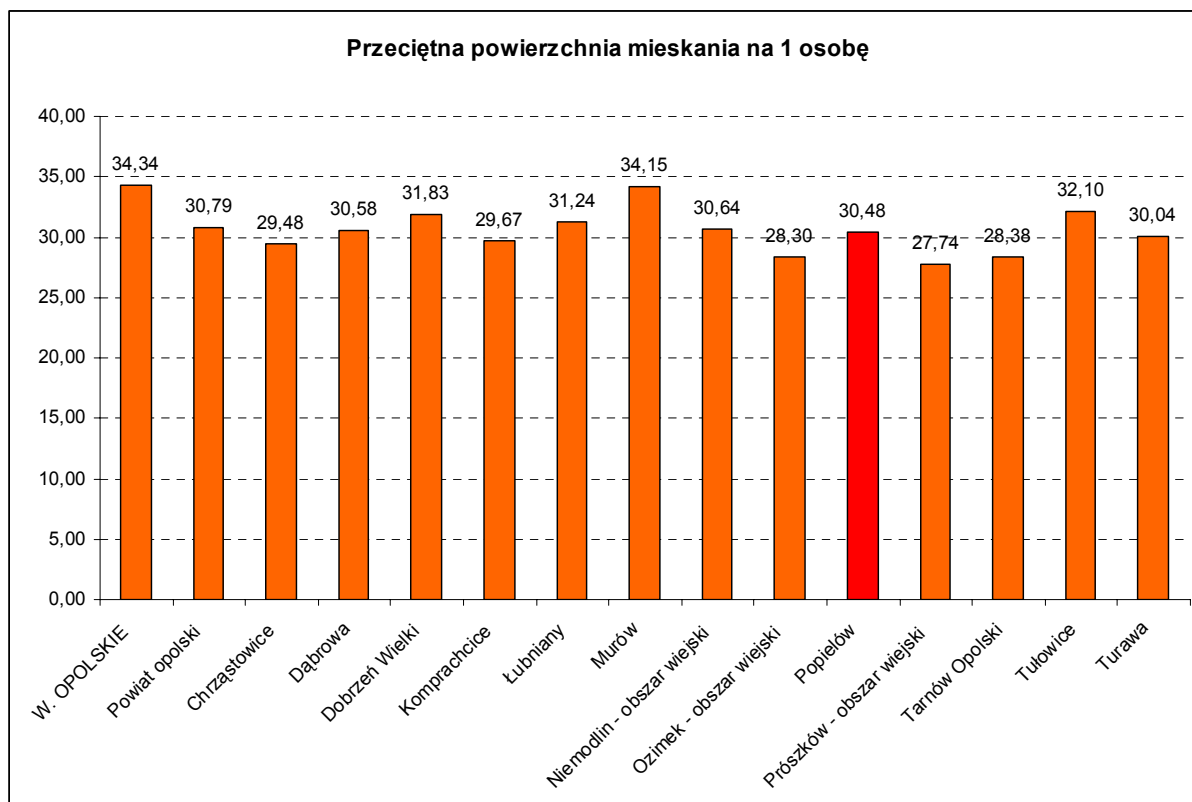
Ryc.18. Warunki mieszkaniowe – przeciętna liczba osób na izbę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

Ryc.19. Warunki mieszkaniowe – przeciętna powierzchnia mieszkania

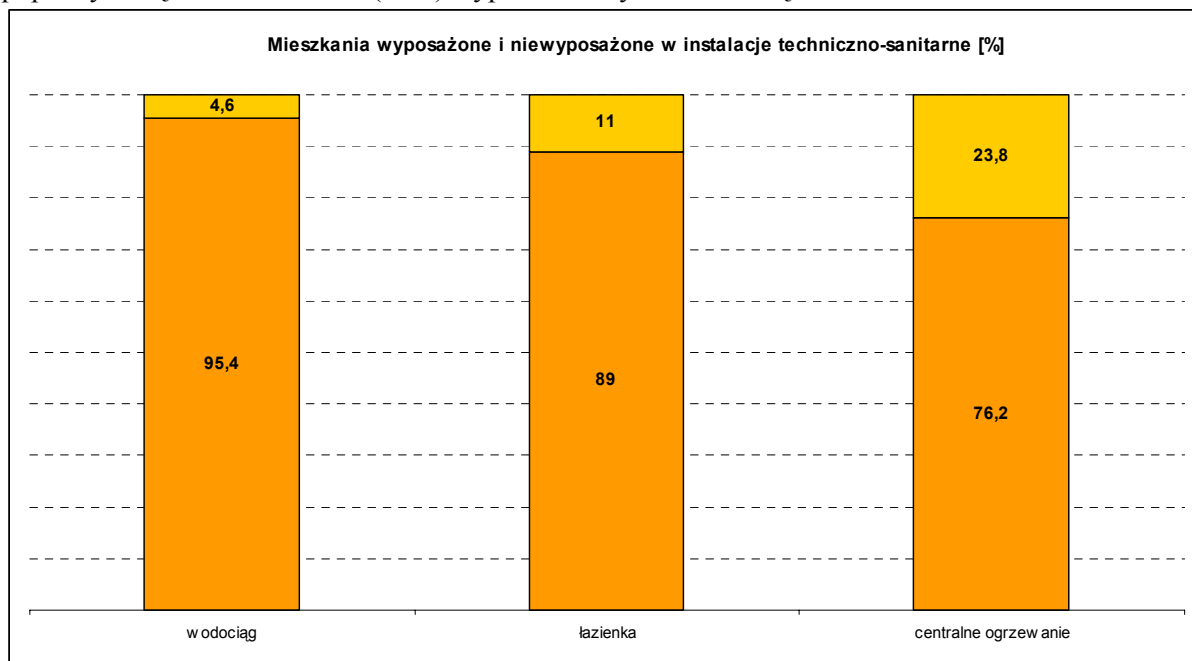
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

Ryc.20 Warunki mieszkaniowe – przeciętna powierzchnia mieszkania na 1 osobę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

Odnośnie wyposażenia zasobów mieszkaniowych, według danych głównego urzędu statystycznego z 2011 roku niemal 95,4% mieszkań było wyposażonych w przyłącze wodociągowe (Ryc.21). Ponadto zgodnie z danymi GUS w gminie Popielów 76,2% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Warunki sanitarne w mieszkaniach na terenie gminy wymagają natomiast poprawy. Większość mieszkań (89%) wyposażone było w łazienkę.

Ryc.21. Warunki mieszkaniowe – wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Podstawową opiekę medyczną na terenie gminy świadczą 4 zakłady opieki zdrowotnej:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej "ARSMED"
- NZOZ ASMED
- NZOZ REMEDIUM
- Centrum Opieki Paliatywnej - Caritas Diecezji Opolskiej
- Gabinet rehabilitacyjny w Popielowie.

Dodatkowo na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popielowie, który w ramach swojej działalności prowadzi pomoc w zakresie pomocy finansowej (świadczeń rodzinnych dla najbiedniejszych, dodatków mieszkaniowych czy funduszy alimentacyjnych) i świadczeń opiekuńczych. Ponadto w ramach GOPS w Popielowie działa Klub Integracji Społecznej, którego celem jest udzielanie pomocy indywidualnym osobom oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi różnego rodzaju programy mające na celu rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji. Przykładem takiej inicjatywy jest projekt "Budujemy własny los - nie czekamy na lepsze jutro", w ramach którego organizowane są warsztaty i wyjazdy, m.in.: warsztaty kroszonkarstwa, warsztaty wikliniarstwa czy warsztaty zdrowej żywności.

Na terenie gminy działają trzy apteki. Współczynnik liczby ludności na jedną aptekę w gminie wynosi 2739 co stanowi wartość niższą, aniżeli współczynnik liczby ludności na jedną aptekę dla powiatu opolskiego, który w 2011 roku wyniósł 4297.

7.4. Oświata

Obecnie w gminie Popielów funkcjonuje 7 jednostek oświatowych kształcących i wychowujących dzieci i młodzież. Na terenie gminy Popielów działają 3 szkoły podstawowe, ponadto w Starych Siołkowicach znajduje się gimnazjum, są też 3 przedszkola. Zgodnie z "Informacją o stanie realizacji zadań oświatowych gminy Popielów w roku szkolnym 2012/2013" ogólna liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych na obszarze gminy wynosi 596 dzieci – z tego 382 to uczniowie szkół podstawowych, a 214 to uczniowie gimnazjum. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola to 228 dzieci. Pełne zestawienie placówek oświatowych na terenie gminy przedstawia Tab.11.

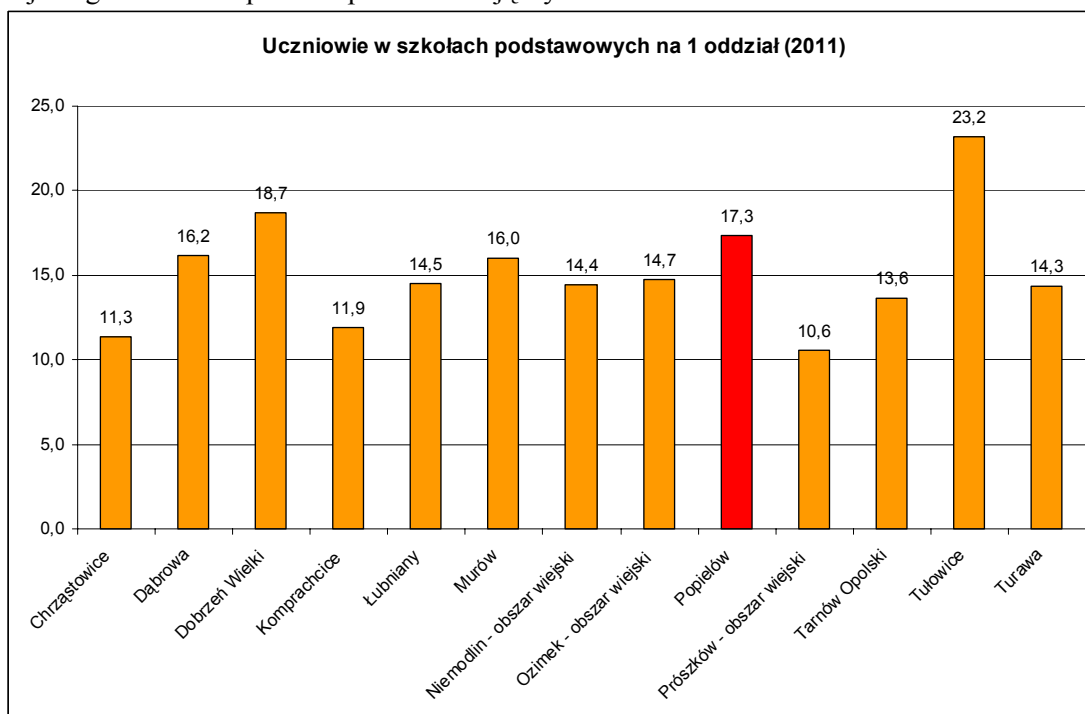
Tab.11. Placówki oświatowe w gminie Popielów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Oświaty Gminy Popielów.

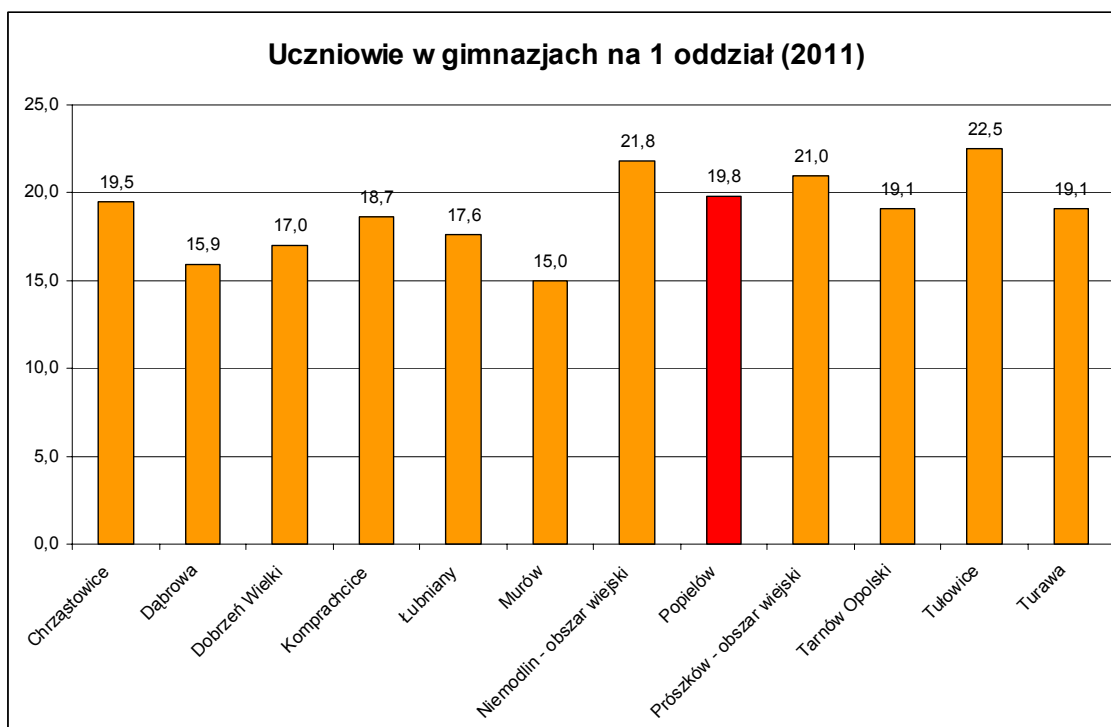
Nazwa jednostki oświatowej	Adres	Obwód
Publiczne Gimnazjum w Starych Siołkowicach	ul. Kłapacz 62 46-083 Stare Siołkowice	Karłowice, Kurznie, Kuźnica Katowska, Lubienia, Nowe Siołkowice, Stare Siołkowice, Popielów, Popielowska Kolonia, Rybna, Stare Kolnie, Stobrawa
Publiczna Szkoła Podstawowa w Popielowie	ul. Powstańców 14 46-090 Popielów	Popielów, Popielowska Kolonia, Lubienia, Stare Kolnie, Rybna, Stobrawa, Kaniów
Publiczna Szkoła Podstawowa w Karłowicach	ul. Kolejowa 9 46-037 Karłowice	Karłowice, Kurznie, Kuźnica Katowska
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Siołkowicach	ul. Michała 2 46-083 Stare Siołkowice	Stare Siołkowice, Nowe Siołkowice
Przedszkole Publiczne w Popielowie	ul. Powstańców 26 46-090 Popielów	-
Przedszkole Publiczne w Karłowicach	ul. Młyńska 1 46-037 Karłowice	-
Przedszkole Publiczne w Starych Siołkowicach	ul. Piastowska 15 46-083 Stare Siołkowice	-

W gminie Popielów znajduje się jeden prywatny klub malucha „Calineczka”.

W szkołach podstawowych oddziały są średnio liczne, natomiast w gimnazjum na jeden oddział przypada średnio ponad 19 uczniów – niemal o 2 uczniów mniej niż średnia dla województwa. Sytuacje w gminie na tle powiatu przedstawia ją Ryc.22 i 23.

Ryc.22. Szkoły podstawowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Ryc.23. Gimnazja
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Uczniowie uczęszczający do szkół prowadzonych przez gminę mają dostęp do ciekawej oferty edukacyjnej. W celu zapewnienia uczniom profesjonalnej opieki i edukacji na wysokim poziomie nauczyciele nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. W szkołach na bieżąco prowadzona jest ewaluacja. W zależności od potrzeb kształtowane i modyfikowane są plany rozwoju placówek

oświatowych. Szkoły oraz przedszkola w sposób bardzo aktywny współpracują z rodzicami, środowiskiem lokalnym oraz z organizacjami pozarządowymi. Szczególną opieką objęte są dzieci niepełnosprawne oraz dzieci wywodzące się z rodzin najuboższych. W celu kształtowania nowych zainteresowań oraz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci coraz częściej wnioskuje się o środki na realizację zajęć dodatkowych.

W roku szkolnym 2012/2013, zgodnie z „Informacją o stanie realizacji zadań oświatowych gminy Popielów”, liczba nauczycieli w jednostkach oświatowych wynosiła ogółem 96, co w przeliczeniu na pełne etaty daje 78,97 – w tym 69 to etaty pełne, a 9,97 zatrudnienie w niepełnym wymiarze. Struktura zatrudnienia utrzymuje się na względnie stałym poziomie. W roku szkolnym 2012/2013 zatrudniono:

- 53 % nauczycieli dyplomowanych
- 24 % nauczycieli mianowanych
- 16 % nauczycieli kontraktowych
- 7 % nauczycieli stażystów.

Dzięki licznym inwestycjom i remontom przeprowadzonym w ostatnich latach, baza dydaktyczna jednostek oświatowych jest zadowalająca. Obecnie wszystkie jednostki szkolne dysponują biblioteką, świetlicą oraz pracownią komputerową. Dalszej rozbudowy wymaga PSP Stare Siołkowice i PG Stare Siołkowice.

7.5. Kultura

Na terenie gminy Popielów najważniejszą instytucją kulturalną jest Samorządowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Popielowie (ul. Powstańców 34, 46-090 Popielów), w ramach którego działa Dom Kultury (ul. Brzeska 2, 46-037 Karłowice). Ponadto w gminie zlokalizowana jest Gminna Biblioteka Publiczna (ul. Powstańców 34, 46-090 Popielów).

Samorządowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Popielowie prowadzi m.in. pokazy teatralne, warsztaty teatralne, naukę gry na instrumentach muzycznych, kółka zainteresowań (kółka plastyczne, rękodzieła, hafciarstwa oraz ginących zawodów – wyplatanie koszyków, rzeźbiarstwo, garncarstwo), kursy tańca towarzyskiego, hip-hopu. Oferta kulturalna przedstawiona jest zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.

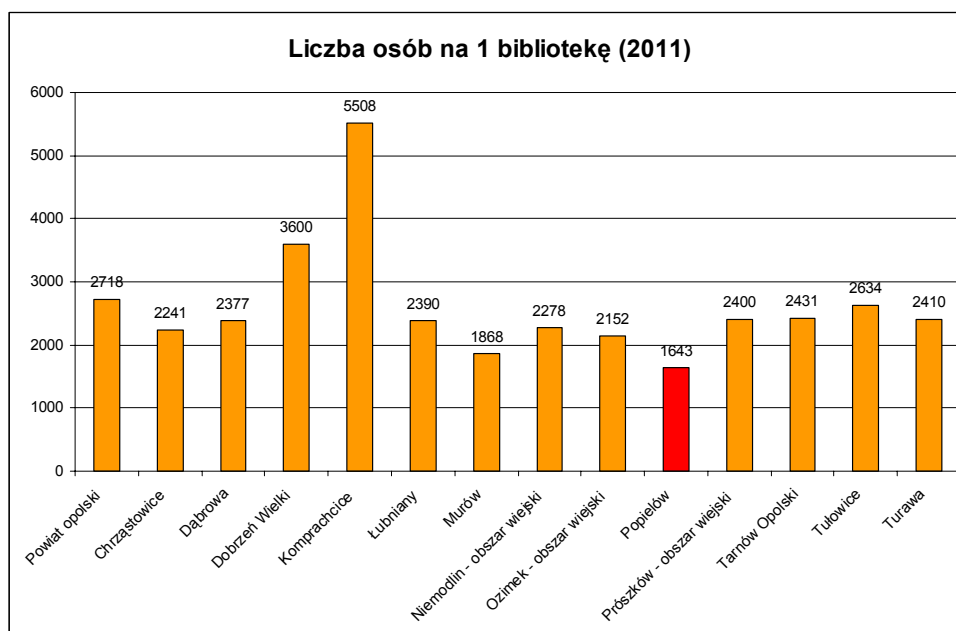
Gminna Biblioteka Publiczna znajduje się w Popielowie natomiast jej filie działają także w miejscowościach:

- Stare Siołkowice - ul. Michała 55;
- Karłowice - ul. Brzeska 2a;
- Stobrawa - ul. Kani 9.

Gminna Biblioteka Publiczna udostępnia wszystkim zainteresowanym książki, czasopisma i inne zbiory biblioteczne wszyscy zainteresowani mogą skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu. Na przełomie wrzesień/grudzień 2009 roku biblioteka w Popielowie została zmodernizowana oraz doposażona. Biblioteka prowadzi w ramach swojej działalności programy i projekty. W latach 2008 – 2013 były to m.in.:

- Gminna Popielów w Unii Europejskiej – Unia Europejska w Gminie Popielów (kalendarz ścienny na 2004 r.) – listopad 2003;
- Biblioteczna praca społeczeństwo wzbogaca – czerwiec/wrzesień 2008;
- Kronika Popielowa według księdza Karola Nerlicha – sierpień/grudzień 2008;
- Szlakiem pięknych górnośląskich wsi Stare Siołkowice, Popielów, Chróścice – luty/sierpień 2011;
- Wydanie kalendarza „Mała architektura wokół nas” – sierpień/listopad 2011;
- Kapliczki i krzyże przydrożne Gminy Popielów – maj 2010/kwiecień 2012;
- Nasza mała ojczyzna (kalendarz ścienny na 2013 r.) – czerwiec/grudzień 2012;
- Ocalić gwarę naszą – październik 2011/kwiecień 2013;
- Biblioteczna zabawa, nauka i wspólna praca społeczeństwo wzbogaca styczeń/czerwiec 2013.

W gminie Popielów mieszkańcy mają bardzo dobry dostęp do wypożyczalni, na jeden obiekt przypada bowiem niespełna 1643 mieszkańców, podczas gdy w powiecie opolskim niemal 2710.

Ryc.24. Biblioteki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

W gminie Popielów działają również liczne świetlice wiejskie i wiejskie Domy Kultury:

- Dom Kultury Popielowie – w ramach którego prowadzone są zajęcia: tańca nowoczesnego, teatralne, fotograficzne, orkiestry dętej, gry na instrumentach, hobbystyczno-kreatywne, studio piosenki;
- Dom Kultury w Karłowicach – w ramach którego prowadzone są zajęcia: tańca nowoczesnego, plastyczne, płatnej nauki gry na instrumentach oraz kafejka internetowa;
- Świetlica wiejska w Kaniowie prowadząca zajęcia hobbystyczno-kreatywne;
- Dom Ludowy w Rybnej prowadzący zajęcia hobbystyczno-kreatywne;
- Świetlica wiejska w Starych Siołkowicach prowadząca grupę Siołkowiczanki oraz Schalkowitzer Heimatmelodie;
- Świetlica wiejska w Lubieni;
- Świetlica wiejska w Starych Kolniach;
- Świetlica wiejska w Stobrawie;
- Świetlica wiejska w Kurzniach.

Na terenie gminy działają liczne stowarzyszenia promujące region i regionalną kulturę. W gminie Popielów zarejestrowane są m.in.:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Popielowa „Razem”;
- Społeczne Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Stobrawa, Stare Kolnie i Rybna;
- Stowarzyszenie Miłośników Karłowic i Kuźnicy Katowskiej im ks. dr Jana Dzierżona;
- Stowarzyszenie Nasza Wieś Stare Siołkowice;
- Stowarzyszenie Odnowy Wsi „Nowe Siołkowice”;
- Związek Śląskich Kobiet z Popielowa;
- Samodzielne Koło Gospodyń Wiejskich w Karłowicach;
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim;
- Wojewódzki Związek Pszczelarzy Oddział w Popielowie;
- Polski Związek Wędkarski Koło Gminne Popielów;
- Polski Związek Łowiecki (Koło Łowieckie „Odyniec” (Karłowice);
- Koło Łowieckie „Łoś” (Popielów).

Gmina Popielów należy także do m.in.: Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Rybackiej „Opolszczyzna”, Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pradziad oraz Lokalnej Grupy Działania „Stobrawski Zielony Szlak”, który działa na terenie gmin: Popielów, Domaszowice, Lubsza, Lubniany, Murów, Namysłów, Pokój, Świerczów. Ponadto gmina należy do Gminnego Związku

„Ludowe Kluby Sportowe”, Związku Gmin Wiejskich RP, Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

W zakresie placówek kultu religijnego na terenie gminy działają parafie rzymsko-katolickie i ewangelicko-augsburskie. Szczegółowo kościoły przedstawia Tab.12.

Tab.12. Kościoły w gminie Popielów

L.p.	Kościół	Miejscowość	Ulica
1.	kościół rzymskokatolicki p.w. św. Judy Tadeusza	Kurznie	ul. Mickiewicza
2.	kościół ewangelicko-augsburski	Lubienie	ul. Wiejska 34
3.	kościół parafialny p.w. Przenajświętszej MP Królowej Aniołów	Popielów	ul. Kościuszki
4.	kościół cmentarny p.w. św. Jana Chrzciciela	Popielów	ul. Dworcowa
5.	kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła	Stare Siołkowice	ul. Michała
6.	kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła	Karłowice	ul. Kościelna
7.	kościół rzymsko-katolicki p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny	Stobrawa	ul. Witosa 25
8.	kościół rzymsko-katolicki p.w. św. Antoniego	Stare Kolnie	ul. Zawadzkiego
9.	kościół rzymsko-katolicki p.w. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej	Rybna	ul. Kościelna
10.	Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Kaniów	ul. Wiejska

7.6. Sport i rekreacja

Ze względu na turystyczny charakter regionu infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy jest dość dobrze rozwinięta. W gminie Popielów działają kluby sportowe, w skład Gminnego Związku Ludowego – Kluby Sportowe w Popielowie wchodzi:

- Ludowy Klub Sportowy Popielów,
- Ludowy Klub Sportowy "POLONIA" Karłowice,
- Ludowy Klub Sportowy "START" Siołkowice,
- Ludowy Klub Sportowy Rybna,
- Ludowy Klub Sportowy "BIZON" Kurznie,
- Ludowy Klub Sportowy Stobrawa-Stare Kolnie,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "DALIA"

Działają tu także hale sportowe, boiska, siłownie. Najważniejsze obiekty sportowo-rekreacyjne znajdują się w Popielowie i Starych Siołkowicach. Zestawienie najważniejszych obiektów sportowych w gminie Popielów prezentuje poniższa tabela (Tab.13.).

Tab.13. Najważniejsze obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie Popielów

Obiekt	Lokalizacja	Dodatkowe informacje
Hala sportowa przy Publicznej Szkole Podstawowej w Popielowie	Popielów	<ul style="list-style-type: none"> • nowoczesna, pełnometrażowa hala, • dobre wyposażenie w sprzęt sportowy, • boiska do piłki ręcznej, halowej piłki nożnej, koszykówki, siatkówki, tenisa ziemnego oraz tenisa stołowego, • siłownia.
Kompleks boisk sportowych ORLIK 2012 przy budynku Publicznej Szkole Podstawowej w Popielowie	Popielów	<ul style="list-style-type: none"> • boiska do siatkówki, koszykówki, piłki nożnej oraz tenisa.
Hala sportowa, siłownia i boisko przy Publicznym Gimnazjum w Starych	Stare Siołkowice	<ul style="list-style-type: none"> • hala sportowa, siłownia, boisko tartanowe.

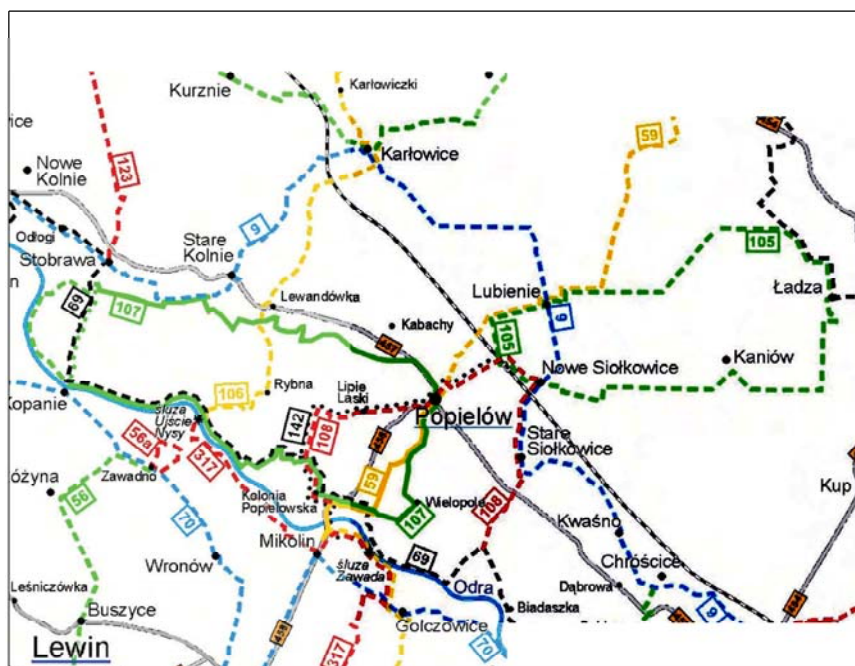
Siołkowicach		
Boisko wielofunkcyjne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starych Siołkowicach	Stare Siołkowice	
Sala Sportowa w Stobrawie w budynku byłej szkoły	Stobrawa	• boisko do siatkówki, koszykówki, piłki nożnej oraz tenisa.
Hala sportowa przy Szkole podstawowej w Karłowicach	Karłowice	

Ponadto w gminie Popielów zlokalizowane są liczne place zabaw znajdujące się w Starych Siołkowicach, Nowych Siołkowicach, Kaniowie, Kuźnicy Katowskiej, Popielowie i Karłowicach. Co więcej place zabaw znajdują się przy każdym przedszkolu w gminie.

Dodatkowym walorem gminy Popielów są szlaki rowerowe. Zgodnie z programem pięciu wymogów holenderskiej organizacji standaryzacyjnej CROW sieć tras rowerowych powinny charakteryzować takie cechy, jak spójność, bezpośredniość, wygoda, bezpieczeństwo i atrakcyjność. Zgodnie z tymi warunkami każda trasa powinna być powiązana z innymi trasami, prowadząc prosto bez zbędnych wydłużeń. Parametry techniczne trasy powinny umożliwiać szybką i wygodną jazdę. Przejazd wzdłuż głównych dróg powinny zapewniać odcinki dróg dla rowerów, skrzyżowania z głównymi drogami powinny być dwupoziomowe lub z sygnalizacją świetlną, a w ostateczności powinny odbywać się przejazdami dla rowerzystów. Trasy rowerowe powinny umożliwiać przejazd przeciętnym rowerzystom bez potrzeby prowadzenia lub przenoszenia rowerów, a w szczególności: rowerzystom ciągnącym przyczepki bagażowe lub do przewozu małych dzieci, grupie 15 rowerzystów (zgodnie z PoRD), w tym 2 opiekunów i 13 dzieci.

W gminie planowana jest rozbudowa infrastruktury rowerowej. W ramach rozbudowy infrastruktury turystycznej planowane jest przeznaczenie środków na rozbudowanie sieci tras rowerowych, co bezsprzecznie wpłynie na podniesienie konkurencyjności gminy pod względem turystycznym, a także poprawienie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się po gminie mieszkańców.

Kilka lat temu zostały oznakowane fragmenty tras nr 57, 107 i 142, których oznakowanie wymaga remontu. Konieczna jest zmiana przebiegu trasy nr 107 w celu doprowadzenia jej do śluzy wylotowej polderu oraz zmiana czarnej trasy nr 142 na czerwoną trasę nr 108 wraz z jej wydłużeniem. Obecnie planowane są trasy nr 9 i 69. Trasy nr 69 i 107 wymagają remontu dróg prowadzących brzegiem Odry i obok śluzy wylotowej o łącznej długości 7 km.

Ryc.25. Trasy rowerowe w gminie Popielów
(Źródło: materiały Gminy Popielów)

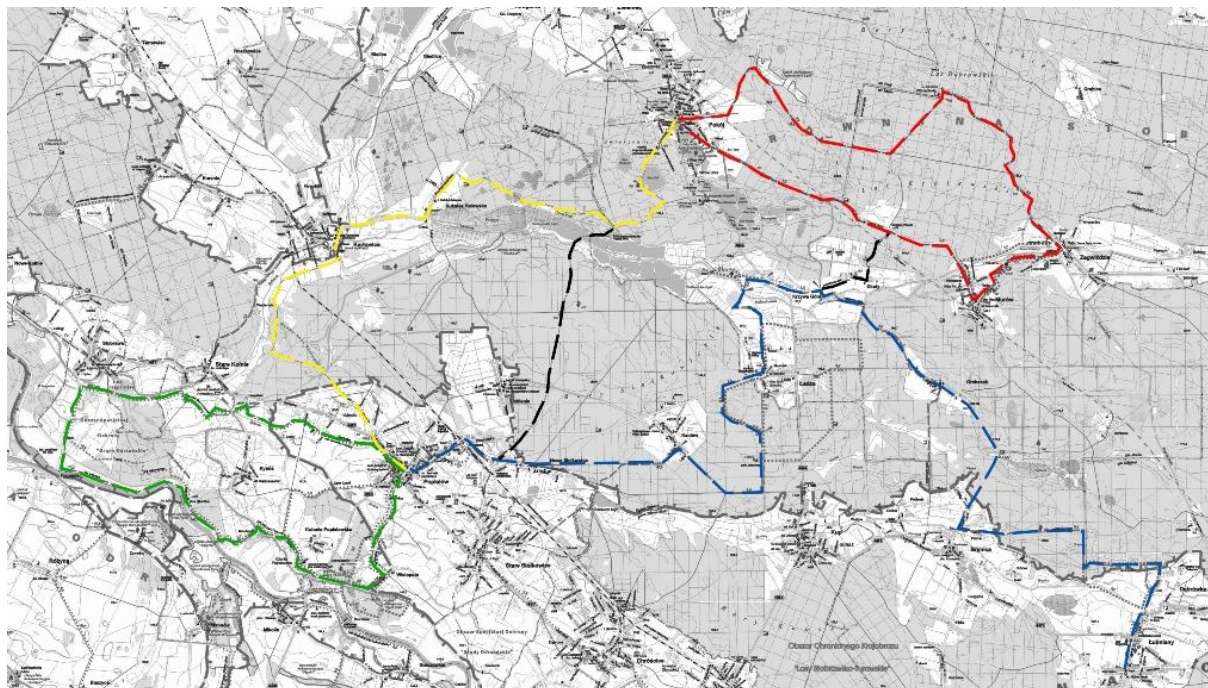
Główne atrakcje turystyczne na wytyczonych szlakach to:

1. Prywatny skansen Maszyn Rolniczych – Irena Gorek, Stare Kolnie
2. Polder Rybna-Stobrawa (czapliniec, śluza wlotowa)
3. Użytek ekologiczny „Gęsi Staw” – Popielów-Wielopole
4. Zamek w Karłowicach
5. Drewniany kościół na cmentarzu w Popielowie
6. Jaz iglicowy na Odrze – Rybna, ujście Nysy Kłodzkiej

Istotne dla rozwoju wędrówek turystycznych i rekreacji są szlaki turystyczne w Stobrawskim Parku Krajobrazowym, przebiega tam szlak niebieski, zielony i żółty. Ich przebieg zawiera Tab.14. oraz Ryc. 26.

Tab.14. Szlaki turystyczne w Stobrawskim Parku Krajobrazowym

Szlak	Opis
Niebieski	Popielów ul. Dworcowa – Popielów ul. Sienkiewicza – Nowe Siołkowice – drogami leśnymi Kaniów – drogami leśnymi Ładza (siedziba Stobrawskiego Parku Krajobrazowego) – dolina Budkowiczanki – Krzywa Góra – (z tego miejsca rozpoczyna się czarny szlak łącznikowy doprowadzający do szlaku czerwonego przez Okoły do Czarnej Wody) – Grabczok – dr
Zielony	(jego trasa pokrywa się z zieloną trasą rowerową nr 107) – Popielów ul. Powstańców Śląskich – polnymi drogami Kabachy – Dolina Budkowiczanki (śluzca celna) – Las Czapliniec – dolina Stobrawy – drogą asfaltową strategiczną do Opola – drogami polnymi, następnie drogami leśnymi w górę Odry – Śluza Ujście Nysy – wałami polderu Stobrawa-Rybna – Kolonia Popielowska – Użytek Ekologiczny „Gęsi Staw” – Wielopole – Popielów
Żółty	Popielów ul. Powstańców Śląskich – Wydmy koło Karłowic – dolina Stobrawy – Karłowice – drogą asfaltową w kierunku Pokoju – Kuźnica Katowska – drogami leśnymi w kierunku Krzywej Góry – Gospodarstwo Rybackie „Krzywa Góra” – Staw Zofii – Gwiazda Erdmanna – Pokój

Ryc.26. Szlaki turystyczne Stobrawskiego Parku Krajobrazowego
(Źródło: Stobrawski Park Krajobrazowy, 2011)

Ponadto przez obszar gminy przebiega droga św. Jakuba. Droga św. Jakuba nazywana często także po hiszpańsku Camino de Santiago (bask. *Done Jakue Bidea*, gal. *O Camiño de Santiago*) to szlak pielgrzymkowy do katedry w Santiago de Compostela w Galicji w północno-zachodniej Hiszpanii. W katedrze tej, według przekonań pielgrzymów, znajduje się ciało św. Jakuba Większego Apostoła. Nie ma jednej trasy pielgrzymki, a uczestnicy mogą dotrzeć do celu jednym z wielu szlaków. Droga oznaczona jest muszlą św. Jakuba, która jest także symbolem pielgrzymów, i żółtymi strzałkami. Istniejąca od ponad tysiąca lat *Droga św. Jakuba* jest jednym z najważniejszych chrześcijańskich szlaków pielgrzymkowych, obok szlaków do Rzymu i Jerozolimy. Według legendy ciało św. Jakuba przewieziono łodzią do północnej Hiszpanii, a następnie pochowano w miejscu, w którym dziś znajduje się miasto Santiago de Compostela.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Popielów spoczywa na Komisariacie Policji w Dobrzenu Wielkim oraz na 5 jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwają jednostki powiatowe i wojewódzkie – Komenda Miejska Policji w Opolu, Komenda Wojewódzka Policji w Opolu, Komenda Miejska PSP w Opolu oraz Komenda Wojewódzka PSP w Opolu. Systemem bezpieczeństwa powiatu opolskiego zarządza Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego z siedzibą w Opolu. Do jego zadań należy, budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych.

POLICJA

Punkt Przyjęć Interesantów Rewiru Dzielnicowych Komisariatu Policji znajduje się w Dobrzenu Wielkim. Na terenie gminy służbę pełni dwóch dzielnicowych.

Zgodnie ze „Sprawozdaniem ze stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komisariatu Policji w Dobrzenu Wielkim – gmina Popielów w 2012 r.” na terenie gminy Popielów KP Dobrzeń Wielki wszczęła 53 postępowań, z czego 43 postępowań dotyczyło przestępstw kryminalnych. Na terenie gminy Popielów w 2012 roku postępowania dotyczyły:

- kradzieży mienia (17 przestępstw stwierdzonych),
- uszkodzenia mienia (5 przestępstw stwierdzonych),
- kradzieży z włamaniem (16 przestępstw stwierdzonych),
- narkotyków (3 przestępstwa stwierdzone).

Na drogach w granicach gminy Popielów w 2012 roku doszło do następujących zdarzeń:

- 6 wypadków,
- 19 kolizji,
- 6 rannych.

W celu podniesienia bezpieczeństwa na terenie gminy Popielów prowadzone są następujące działania prewencyjne:

- prowadzone są kontrole w rejonie lokali gastronomicznych, gdzie stosowana jest represja mandatowa i wnioskowa,
- wzmożone kontrole osób kierujących pojazdami, które mogą być pod wpływem alkoholu,
- kontrola w rejonie niezamieszkałych domów jednorodzinnych z uwag na osoby policyjnie podejrzane,
- na terenie gminy prowadzone są akcje „Alkohol, narkotyki”, „Trzeźwy Poranek”, „Pieszy”,
- kontrola w rejonie wałów przeciwpowodziowych w miejscowości Popielów – Stare Siołkowice.

POWIATOWE CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Siedziba Centrum znajduje się w Opolu przy ul. 1 Maja 29 i działa od poniedziałku do piątku. Do zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego należy:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej – z centrami poszczególnych 13 gmin w powiecie opolskim, z MCZK w Opolu, z PCZK powiatów sąsiednich oraz z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższenia gotowości obronnej państwa..

- na PCZK spoczywa obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego od chwili otrzymania informacji o wystąpieniu zagrożenia do czasu ustania przesłanek kwalifikujących dane zdarzenie jako sytuację kryzysową. PCZK niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu Starostę Opolskiego oraz organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informacje o zamierzonych działaniach.

Ponadto w Urzędzie Gminy działa Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego, którego głównymi zadaniami są:

- zapobieganie sytuacjom kryzysowym,
- przygotowanie do przejmowania kontroli w drodze zaplanowanych działań,
- reagowanie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- usuwanie skutków oraz odtwarzanie zasobów i infrastruktury krytycznej.

Do zakresu działań Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego należy kompleksowe zarządzanie kryzysowe dotyczące wszystkich rodzajów zagrożeń: naturalnych, nienaturalnych, technicznych i wojennych.

Zarządzanie kryzysowe na poziomie lokalnym jest narzędziem wykonawczym, podczas gdy pozostałe poziomy pełnią przede wszystkim rolę koordynującą.

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy działa 5 jednostek OSP. Ponadto gmina znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Opolu i Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu. Jednostki OSP na terenie gminy to:

1. OSP Stare Siołkowice
2. OSP Popielów
3. OSP Karłowice
4. OSP Kaniów
5. OSP Stobrawa

Jednostka OSP w Starych Siołkowicach została włączona w krajowy system ratowniczo-gaśniczy. W przyszłości planuje się włączyć do tego systemu również jednostkę OSP Popielów. System ten stanowi integralną część systemu bezpieczeństwa państwa. Wszystkie jednostki OSP są wyposażone w samochody bojowe, OSP Popielów zaopatrzona jest również w łódkę ratowniczą.

Gmina Popielów charakteryzuje się małym współczynnikiem zagrożenia. Na jej terenie spośród wszystkich kryteriów zagrożenia na uwagę zasługuje wyłącznie występowanie obszarów leśnych zakwalifikowanych do I i do II kategorii zagrożenia pożarowego, zagrożenie powodziowe oraz przewóz kolejowy materiałów niebezpiecznych. Pozostałe kryteria klasyfikowane są głównie jako mały stopień zagrożenia. Analitycznie gmina ta charakteryzuje się najmniejszym wskaźnikiem zagrożenia na terenie powiatu Opolskiego zaliczona została do II stopnia zagrożenia gminy. Mając na uwadze takie kryteria jak: liczba mieszkańców, rodzaj zabudowy, palność konstrukcji budynków, wysokość budynków kategoria zagrożenia ludzi, występowanie zakładów przemysłowych, stopień zagrożenia gminy określa się jako mały lub bardzo mały.

W 2012 roku na terenie gminy Popielów jednostki ochrony przeciw pożarowej prowadziły działania 62 razy, w tym 41 razy przy pożarach, 20 razy przy miejscowych zagrożeniach i 1 raz wyjeżdżały do alarmów fałszywych. Najwięcej zdarzeń odnotowano w miesiącach od marca do października (z pominięciem sierpnia), co było spowodowane procederem wypalania suchych traw w okresie wiosennym oraz pozostałości upraw w okresie jesiennym. Najmniej zdarzeń odnotowano w miesiącach od listopada do lutego oraz w sierpniu.

Na terenie gminy Popielów powstało 41 pożarów oraz 20 miejscowych zagrożeń. Względem miejsca powstawania pożarów, najczęściej zdarzeń miało miejsce w uprawach, innych obiektach (m.in. śmietnikach, obiektach przyrody, terenach zielonych), środkach transportu, budynkach mieszkalnych oraz lasach.

W działaniach ratowniczo-gaśniczych na terenie gminy Popielów brało udział 118 samochodów pożarniczych, w tym 31 samochodów z JRG Nr 2 z siedzibą w Opolu, 21 samochodów OSP należących do ksrg i 66 samochodów z pozostałych OSP.

Udział pożarów i miejscowych zagrożeń w liczbie interwencji jest zależny od warunków pogodowych. Długotrwałe susze są przyczyną zwiększenia liczby pożarów, natomiast silny wiatr, intensywne opady deszczu czy śniegu zwiększają liczbę miejscowych zagrożeń – powodzi, podtopień, lokalnych trąb powietrznych.

Na terenie gminy Popielów lokalnie można stwierdzić występowanie pojedynczych obiektów o konstrukcji palnej. Konstrukcja tych budynków wykonana jest z drewna, a pokrycie dachu wykonane zostało przy użyciu gontu, blachodachówki lub dachówki ceramicznej. Na obszarze gminy nie występują jednak skupiska budynków o konstrukcji palnej. Zabudowa klasyfikowana jest do grupy budynków niskich. Występujące zakłady na terenie gminy nie są kwalifikowane do grupy zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, nie stwierdzono również występowania zakładów stwarzających zagrożenie poza swoim terenem. W rejonie gminy Popielów brak jest obiektów wielkopowierzchniowych należących do grupy zagrożenia ludzi oraz innych obiektów, które zgodnie ze swym przeznaczeniem mogą być wykorzystane do organizacji imprez masowych.

Lasy występujące na obszarze gminy Popielów należą do dwóch nadleśnictw – Kup i Brzeg. Mając na uwadze stosunkowo duże zalesienie powierzchni gminy, do terenów szczególnie zagrożonych pożarami zaliczony jest obszar Parku Krajobrazowego Bory Stobrawskie z uwagi na ich penetrację przez okoliczną ludność oraz turystów. Ponadto zagrożenie pożarowe potęgowane jest przez linię kolejową nr 277, która w znacznej mierze przebiega przez tereny leśne. Przez tereny leśne przebiega również napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV stanowiąca dodatkowy czynnik zagrożenia. Duże zagrożenie pożarowe stanowią drzewostany młodsze tworzące duże kompleksy w większości leśnictw nadleśnictwa Brzeg, a szczególnie w leśnictwach Stobrawa, Kuźnica Katowska, Roszkowice i Kurznie.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.

9.1. Potrzeby rozwoju

Potrzeby rozwoju związane są zarówno z zaspokojeniem podstawowych potrzeb mieszkańców, jak i zaspokojeniem potrzeb, które w perspektywie czasu spowodują wzrost jakości życia mieszkańców gminy Popielów. Ważna, ze względu na specyficzne położenie gminy, jest ochrona przeciwpowodziowa i budowa urządzeń ochronnych, wałów przeciwpowodziowych na Odrze oraz polderu Chróścice (wskazanego w PZPW Opolskiego). Gminie potrzebne są nowe tereny inwestycyjne, bowiem zależy od nich możliwość pozyskania inwestorów, rozwój gminy i walka z bezrobociem. Ze względu na przesycenie obszaru gminy Popielów terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową, istotną kwestią jest również dopuszczanie funkcji usługowej na terenach mieszkaniowych, co sprzyja rozwojowi gospodarczemu gminy i nie powoduje straty wartości gruntu. Nie bez znaczenia jest potrzeba dostosowania rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy do cech środowiska naturalnego w celu zapewnienia równowagi ekologicznej, ale jednocześnie potrzeba efektywniejszego wykorzystania walorów przyrodniczych gminy i wyznaczenie nowych terenów pod rozwój turystyki.

W Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. zawarte jest motto dążeń województwa „*Województwo opolskie przyjazne mieszkańcom i przedsiębiorcom*”. Do celów strategicznych województwa w tym zakresie należą:

- CEL STRATEGICZNY 1. Konkurencyjny i stabilny rynek pracy
- CEL STRATEGICZNY 2. Aktywna społeczność regionalna
- CEL STRATEGICZNY 3. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka
- CEL STRATEGICZNY 4. Dynamiczne przedsiębiorstwa
- CEL STRATEGICZNY 5. Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna
- CEL STRATEGICZNY 6. Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług
- CEL STRATEGICZNY 7. Wysoka jakość środowiska
- CEL STRATEGICZNY 8. Konkurencyjna aglomeracja opolska
- CEL STRATEGICZNY 9. Ośrodki miejskie biegunami wzrostu
- CEL STRATEGICZNY 10. Wielofunkcyjne obszary wiejskie

Strategia Rozwoju Gminy do roku 2015 uchwalona w dniu 23 stycznia 2002 r. uchwałą Nr XXVIII/245/2002 wyznacza strategiczne cele główne w rozwoju gminy Popielów. Są to:

- a) Kształtowanie pożądaných warunków życia mieszkańców;
- b) Wielofunkcyjny rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem turystyki, rolnictwa i przemysłu rolno – spożywczego;
- c) Modernizacja i rozwój infrastruktury, komunalnej, technicznej i komunikacyjnej;
- d) Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego i dóbr kultury;
- e) Promocja możliwości gospodarczych oraz walorów turystycznych i osiągnięć kulturalnych gminy.

Gmina Popielów posiada Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Popielów na lata 2004-2006 oraz założenia rozwojowe na lata 2007-2013, gdzie również zostały ujęte potrzeby rozwojowe.

9.2. Możliwości

Możliwości rozwoju gminy stwarza przede wszystkim położenie w regionie niezwykle atrakcyjnym turystycznie, w dodatku w niewielkiej odległości od Opola, dla którego pobliskie tereny mogą stać się bazą wypadową. Atrakcyjność turystyczną podnoszą dodatkowo niezanieczyszczone środowisko przyrodnicze, gmina Popielów to obszar czysty ekologicznie. Dostępność lasów daje możliwość do uprawiania turystyki zarówno letniej jak i zimowej, pieszej, konnej i rowerowej. Gmina Popielów jest gminą z dużym potencjałem turystycznym i rekreacyjno-wypoczynkowym, z rozwiniętą infrastrukturą techniczną i społeczną stanowiącą podstawę rozwoju gospodarczego i pomyślności mieszkańców. Szansą rozwoju dla gminy Popielów może być rozwój ekoturystyki, agroturystyki, a także rozwój funkcji rekreacji i wypoczynku, jakie stwarzają istniejące warunki przyrodnicze oraz położenie gminy w zasięgu zainteresowań mieszkańców Opola i Brzegu. Działalnością towarzyszącą

usługom turystycznym może być również oferta medyczno-rehabilitacyjna. Co więcej, planowane utworzenie Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji również może przyczynić się do promocji gminy nie tylko w regionie, ale również na szczeblu krajowym.

Dodatkowo dla rozwoju gospodarczego nie bez znaczenia jest przynależność gminy do Aglomeracji Opolskiej oraz fakt, że jest to miejsce zgodnego współżycia mieszkańców otwartych na świat i osiągnięcia cywilizacyjne, jak również kultywujących tradycje przodków. Stwarza to możliwość rozwoju gospodarczego zarówno całej gminy jak i prywatnych działalności z różnych branż zarówno usługowych, jak i produkcyjnych.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż gmina Popielów nie leży w zasięgu codziennych dojazdów do pracy do miasta Opola czy Brzegu. Jednostki te w swoich granicach posiadają rezerwy terenów mieszkaniowych, a co więcej koszty życia w mieście są dla mieszkańców konkurencyjne. Popielów nie jest więc gminą, która mogłaby pełnić rolę tzw. „sypialni” dla tych miast. Taka sytuacja rodzi niebezpieczeństwo migracji ludności miejscowej do większych jednostek, która będzie przewyższała imigrację nowych mieszkańców na obszar gminy. Może to prowadzić do zjawiska depopulacji na obszarze gminy. Tym ważniejsze jest więc ukierunkowanie gminy na wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz pozyskiwanie nowych inwestorów przy równoczesnym wykorzystaniu walorów przyrodniczych.

Ze względu na duże rezerwy terenu pod działalność produkcyjną, składy i magazyny zasadnym może być wykorzystanie tych terenów pod lokalizowanie działalności z zakresu transportu i logistyki, które mogłyby równocześnie obsłużyć funkcjonujące oraz nowolokalizowane zakłady produkcyjne. Także ze względu na złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane na obszarze gminy, tereny produkcyjne mogą zostać wykorzystane pod lokalizowanie działalności z branży budowlanej.

Potencjał terenów rolniczych stwarza możliwość rozwoju rolniczej produkcji specjalistycznej, produkującej żywność na rynek miast sąsiednich. Istotna dla gminy będzie również ochrona terenów południowej części gminy, o najkorzystniejszych warunkach glebowych, dla potrzeb intensywnego rozwoju rolnictwa oraz wzbogacenie struktury funkcjonalnej o funkcje związane z otoczeniem rolnictwa jak np. produkcja rolno-spożywcza, a w tym przetwórstwo owocowo-warzywne. Należy jednak zwrócić uwagę na zagrożenie podtopieniami oraz zagrożenie powodziowe w dolinie Odry, gdzie ze względu na najlepszą bonitację gleb rozwija się funkcja rolnicza. Taka lokalizacja upraw może bowiem wiązać się z ich zniszczeniem. Gospodarka rolna na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi powinna być prowadzona w sposób racjonalny.

Również potencjał terenów leśnych nie jest bez znaczenia. Racjonalne wykorzystanie lasów może być szansą do rozwoju przemysłu drzewno-papierniczego czy też meblarskiego. Należy jednak pamiętać, iż ze względu na niepodważalne walory terenów leśny w gminie oraz fakt, iż większość lasów jest objętych formami ochrony przyrody takie wykorzystanie przestrzeni leśnej może być utrudnione.

Możliwością rozwoju gminy sprzyjającą równocześnie poprawie jakości środowiska jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł. Ważnym jest wykorzystanie potencjału jakim jest rozbudowana sieć rzeczna i lokalizacja na progach wodnych małych elektrowni wodnych. Ponadto farmy fotowoltaiczne są urządzeniami, które w znikomym stopniu ingerują w środowisko, a wykorzystując nasłonecznienie obszaru wytwarzają „czystą energię”. Również lokalizacja biogazowni na obszarze gminy ma swoje uzasadnienie ze względu na jej rolniczy charakter. Produkty uboczne produkcji rolniczej i odpady rolnicze dzięki biogazowni mogą być zagospodarowane i wykorzystane do produkcji energii elektrycznej i energii cieplnej.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Jak już wspomiano w gminie Popielów występują rozległe kompleksy leśne, w związku z czym 47,2% (8294 ha) gruntów w gminie Popielów to lasy, stanowiące w znacznej mierze własność Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych.

Własność gminy stanowi 363 ha (1,26%) gruntów, z czego 356 ha stanowią gminny zasób. Pozostałe 7 ha oddane jest w użytkowanie wieczyste a 5 ha w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

11.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Jak już wspomniano większa część terenu gminy mieści się w krajowym systemie obszarów chronionych, ponadto cały jej obszar wchodzi w skład sieci ECONET, a także objęty jest ochroną jako obszar NATURA 2000.

Na terenie gminy wstępuje kilka form ochrony przyrody, określonych w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.), należą do nich: park krajobrazowy i jego otulina, obszar Natura 2000 oraz ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Ponadto ochronie podlegają lasy, uznane za lasy ochronne i inne walory środowiska przyrodniczego.

Wszystkie formy ochrony przyrody zostały szczegółowo przedstawione w rozdziale 5.3.2. *Ochrona przyrody.*

11.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo górnictwa i geologiczne

W rozdziale 5.1.10. *Surowce naturalne* wspomniano już, że na terenie gminy Popielów występują 3 złoża surowców mineralnych. Są to: złożo surowca ilastego ceramiki budowlanej „Popielów” oraz dwa złoża kruszywa naturalnego „Chróścice Siołkowice” i „Siołkowice Kwaśno”. Wszystkie złoża są udokumentowane i posiadają numer ewidencyjny MIDAS. W chwili obecnej eksploatowane jest tylko złożo Chróścice-Siołkowice II (1529) Dla tego złoża wyznaczono obszar górnictwa (numer w rejestrze:10-8/1/60a) i teren górnictwa.

11.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Gleby zaliczane do klas I-III klasy bonitacyjnej zostały objęte ochroną na podstawie ww. ustawy. W gminie Popielów do tych klas zaliczono ok. 1781 ha znajdujących się głównie w dolinie Odry oraz w okolicy miejscowości Kurznie. Temat gleb został omówiony w rozdziale 5.1.3. *Gleby.*

11.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach

Powierzchnia gminy w 47% pokryta jest lasami. Występują one w dwóch zwartych kompleksach w północnej i środkowej części gminy. W strukturze własności przeważają lasy w zarządzie Lasów Państwowych, które stanowią własność Skarbu Państwa, lasy stanowiące własność prywatną zajmują 131 ha, a własność gminy stanowi zaledwie 6,1 ha. Lasy na terenie gminy należą do Nadleśnictwa Kup i Nadleśnictwa Brzeg. Trwale zrównoważoną i wielofunkcyjną gospodarkę leśną prowadzi się w Nadleśnictwach na podstawie sporządzanego raz na 10 lat Planu Urządzenia Lasu. Obecny Plan zatwierdzony został zarówno dla Nadleśnictwa Kup jak i dla Nadleśnictwa Brzeg na lata 2011-2020. Wszystkie lasy na terenie gminy posiadają status lasów ochronnych. Temat lasów został omówiony w rozdziale 5.1.6. *Flora* oraz 5.2.2. *Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.*

11.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Na terenie gminy Popielów znajduje się 306 obiektów zabytkowych, spośród których 10 jest wpisanych do rejestru zabytków, a 296 zabytków widnieje w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto na terenie gminy znajduje się 199 stanowisk archeologicznych sklasyfikowanych w różnych jednostkach chronologiczno-kulturowych, z których 21 zostało wpisanych do rejestru zabytków. Na obszarze stanowisk archeologicznych prowadzenie działalności inwestycyjnej uzależnione jest od opinii służb konserwatorskich, którą potencjalny inwestor zobowiązany jest uzyskać. Ponadto w celu ochrony ukształtowanych w okresie średniowiecza genetycznych układów przestrzennych wsi w gminie Popielów ustanowiono trzynaście stref „B” ochrony konserwatorskiej (w miejscowościach: Stare Siołkowice, Popielów, Popielowska Kolonia, Rybna, Stare Kolnie, Stobrawa, Kurznie, Lubienia,

Kaniów) oraz jedną strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej (we wsi Kurznie). Ponadto w miejscowości Karłowice wyznaczono granicę układu ruralistycznego o wartościach kulturowych. Problematyka zabytków została szczegółowo omówiona w rozdziale 6.3. *Obiekty objęte ochroną konserwatorską, wpisane do rejestru zabytków oraz będące w gminnej ewidencji zabytków* oraz 6.4. *Strefy ochrony konserwatorskiej*.

11.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne

Gmina Popielów leży w zasięgu dwóch głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 323 Subzbiornik Stobrawy oraz GZWP 335 Krapkowice - Strzelce Opolskie. Zbiornik GZWP 323 jest obszarem podlegającym najwyższej ochronie (ONO), natomiast zbiornik GZWP 335 to obszar podlegający wysokiej ochronie (OWO). Zbiorniki wód podziemnych zostały omówione w rozdziale 5.1.4. *Wody*.

12.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Obszarami naturalnych zagrożeń geologicznych są tereny o znaczących spadkach terenu, zwłaszcza pozbawione szaty roślinnej, które w przypadku zwiększonej infiltracji wód opadowych, są najbardziej narażone na osuwanie się mas ziemnych. Ukształtowanie terenu gminy Popielów wyklucza występowanie takich terenów.

Z informacji zawartych w dostępnych danych Państwowego Instytutu Geologicznego wynika, że na terenie gminy Popielów nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych związanych z osuwaniem się mas ziemnych.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹRÓDŁ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na obszarze gminy Popielów występuje 5 udokumentowanych źródeł surowców mineralnych, wszystkie posiadają numer ewidencyjny MIDAS. Są to: źródło surowca ilastego ceramiki budowlanej „Popielów” oraz źródło kruszywa naturalnego „Siołkowice 2”, „Chróstyce Siołkowice”, „Siołkowice Kwaśno” i „Siołkowice Nowe”. Zasoby surowców mineralnych reprezentowane są głównie przez kruszywa naturalne występujące w obrębie doliny Odry. W chwili obecnej eksploatowane są tylko źródła Chróstyce-Siołkowice oraz Siołkowice 2. Problematykę źródeł surowców naturalny omówiono szczegółowo w rozdziale 5.1.10. *Surowce naturalne*.

Odnośnie zasobów wód podziemnych, na obszarze gminy Popielów wody podziemne o większym znaczeniu występują w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych, kredy i triasu. Zwierciadło wody ma charakter swobodny. Funkcję drenującą spełnia przede wszystkim rzeka Odra i Stobrawa. Na obszarze gminy Popielów ponadto występują dwa główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP 323 Subzbiornik Stobrawy oraz GZWP 335 Krapkowice - Strzelce Opolskie. Problematykę zbiorników wód podziemnych omówiono szczegółowo w rozdziale 5.1.4. *Wody*.

Według danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej na terenie gminy zlokalizowane jest 5 ujęć wód podziemnych, z których dwa służą zaopatrywaniu w wodę mieszkańców gminy. Ujęcia wody omówione zostały w rozdziale 15.2.2. *Ujęcia wody*.

14.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

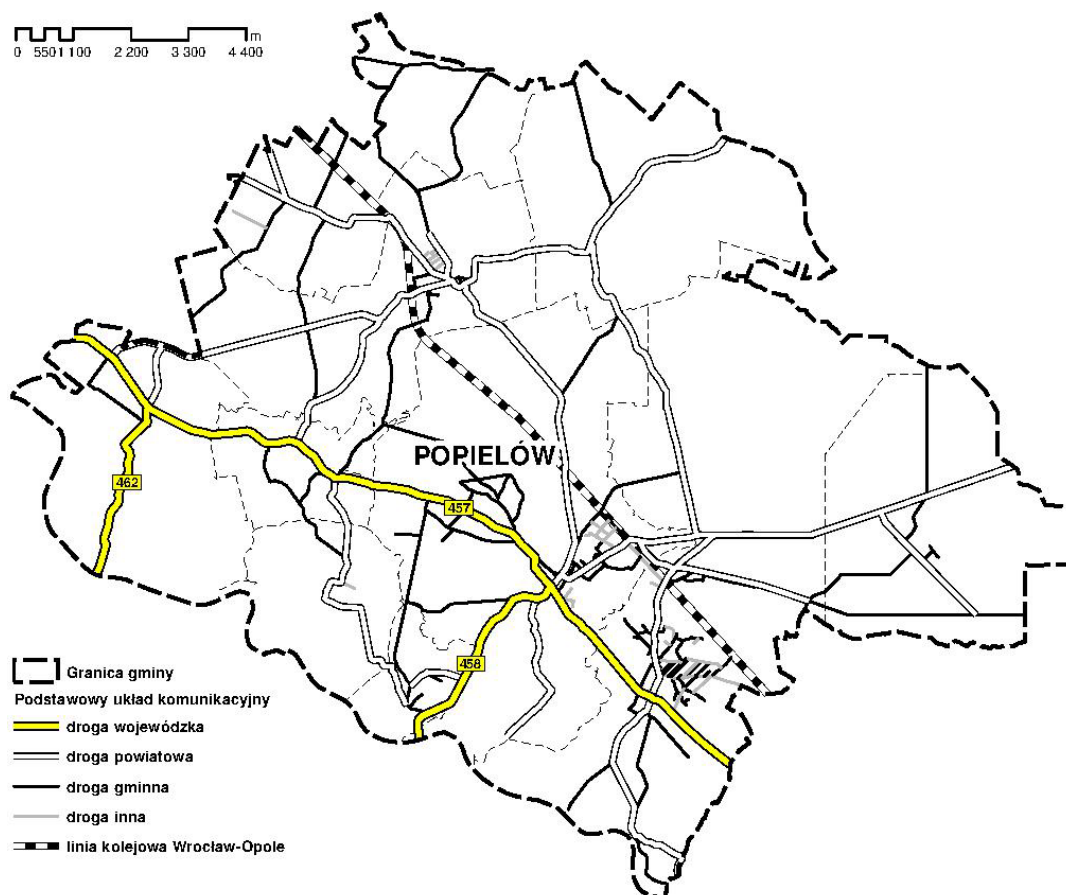
Na terenie gminy Popielów występują 4 złoża surowców mineralnych. Są to złoża surowców skalnych, na które składają się złoża: kruszywa naturalnego, surowców ilastych ceramiki budowlanej. Wszystkie złoża są udokumentowane i posiadają numer ewidencyjny MIDAS. W chwili obecnej eksploatowane jest tylko złożo Chróścice-Siołkowice II (1529) Dla tego złoża wyznaczono obszar górniczy (numer w rejestrze:10-8/1/60a) i teren górniczy. W przypadku złoża Popielów eksploatację zakończono w latach 90-tych. Problematykę złóż surowców naturalny omówiono szczegółowo w rozdziale 5.1.10. *Surowce naturalne*.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

15.1 Stan systemu komunikacyjnego

15.1.1. Komunikacja drogowa

W gminie Popielów ogółem znajduje się niemal 184 km dróg publicznych. Najwięcej, bo ponad 88 km stanowią drogi gminne, ponad 70 km z ogólnej długości stanowią drogi powiatowe, najmniej natomiast, bo niespełna 25 km stanowią drogi wojewódzkie.

Ryc.27. Układ komunikacyjny na terenie gminy Popielów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych projektu Lokalnego Planu Rozwoju Transportu Publicznego na lata 2007 – 2015.

Przez teren gminy przebiegają trzy szlaki komunikacyjne w randze dróg wojewódzkich – DW nr 457 Brzeg – Dobrzeń Wielki, DW nr 458 Obórki – Czeska Wieś – Lewin Brzeski – Skorogoszcz – Popielów oraz DW nr 462 Stobrawa – Kopanie – Łosiów – Krzyżowice.

Sieć dróg powiatowych stanowi 14 dróg:

- nr 1142 O Mąkoszyce – Kurznie (Z);
- nr 1144 O Karłowice – Karłowiczki (L);
- nr 1147 O Śmiechowice – Karłowice (Z);
- nr 1148 O Stare Kolnie – do drogi 1348 O (L);
- nr 1149 O Karłowice – Popielów (Z);
- nr 1150 O Popielów – Ładza (Z);

- nr 1151 O Popielów – Wielopole (L);
- nr 1152 O Stare Kolnie – Rybna (Z);
- nr 1153 O Kolonia Popielowska – droga przez wieś (L);
- nr 1154 O Kuźnica Katowska – Biedaszka (Z);
- nr 1155 O st. kolej. Popielów – Nowe Siołkowice (Z);
- nr 1156 O Kaniów – droga przez wieś (L);
- nr 1190 O od drogi powiatowej 1348 O – do drogi wojewódzkiej 457
- nr 1348 O Ligota Wołczyńska – Karłowice – do drogi woj. Nr 457;

Pozostałe drogi publiczne, to drogi gminne, a ich szczegółowy przebieg prezentuje Ryc.27. Stan techniczny dróg na terenie gminy jest bardzo zróżnicowany. Drogi wojewódzkie są częściowo wyremontowane, ich stan jest średni lub dobry. Nie wszystkie drogi powiatowe posiadają nawierzchnie utwardzone, z kolei stan techniczny dróg gminnych wymaga pewnych nakładów na ich poprawę – występuje też potrzeba budowy chodników i/lub ciągów pieszo-rowerowych.

W gminie planowane są działania finansowane ze środków zewnętrznych w zakresie modernizacji dróg. Ponadto planowana jest również rozbudowa infrastruktury rowerowej. W ramach rozbudowy infrastruktury turystycznej i komunikacyjnej planowane jest przeznaczenie środków na rozbudowanie sieci tras rowerowych.

Przez teren gminy przebiega projektowana obwodnica miejscowości Stare Siołkowice i Popielów, wskazana w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego. Realizacja tej inwestycji przyczyni się do zmniejszenia natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej nr 457, uzupełni system transportowy w województwie opolskim i poprawi płynność ruchu samochodowego.

Publiczny transport drogowy

Transport publiczny w gminie Popielów realizuje PKS w Opolu i Brzegu. Oferowane połączenia łączą gminę Popielów z miejscowościami: Brzeg, Opole. Połączenia PKS-u Opole odbywają się praktycznie co dwie godziny w interwale – przed południem i po południu. Ponadto ustanowiono dodatkowe połączenie relacji Popielów – Kaniów, które jest dodatkowo opłacane. W granicach gminy istnieje problem ze skomunikowaniem mniejszych miejscowości. Transport publiczny pomiędzy większymi miejscowościami funkcjonuje poprawnie, natomiast obsługa mniejszych miejscowości jest problematyczna.

15.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 277 Opole Groszowice – Wrocław Brochów. Na terenie gminy znajdują się dwie stacje kolejowe: Popielów i Karłowice. Długość linii kolejowej nr 277 to ok. 90 km. Pociąg na tej trasie osiąga co prawda spore prędkości - maksymalne 160 km/h, jednak należy zaznaczyć, iż występują spowolnienia do 40 km/h. Bezsprzecznie wpływa to na jakość i długość podróży. Stan infrastruktury kolejowej jest w bardzo złym stanie, a obiekty kolejowe jak np. dróżniczówki czy stacje kolejowe wymagają natychmiastowej modernizacji. Stan infrastruktury kolejowej może mieć bezpośredni wpływ na ruch turystyczny w gminie Popielów.

15.1.3. Komunikacja lotnicza

Na terenie gminy nie znajduje się żaden port lotniczy, natomiast na terenie powiatu opolskiego znajduje się powojaskowy port lotniczy Opole-Kamień Śląski oraz lotnisko sportowe Aeroklubu Opolskiego im. Lotników Powstania Warszawskiego w Polskiej Nowej Wsi. Port lotniczy Opole-Kamień Śląski zlokalizowany jest ok. 50 km od gminy Popielów, a lotnisko w Polskiej Nowej Wsi ok. 56 km.

Najbliższy port lotniczy obsługujący krajowe i zagraniczne loty samolotów pasażerskich zlokalizowane jest we Wrocławiu (ok. 85 km). Do portu lotniczego w Pyrzowicach jest ok. 120 km.

15.2. Stan infrastruktury technicznej

15.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej

Gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy reguluje Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. z 2006 r. Dz. U. nr 123, poz. 858 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2006 Nr 137, poz. 984), Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 roku - w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. 2010 Nr 137, poz. 924). Ponadto kierunki działania gminy wyznacza Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, który reguluje kwestie środowiskowe zapewniające ochronę środowiska oraz uwzględniające uwarunkowania ekonomiczne.

15.2.2. Ujęcia wody

Na terenie gminy funkcjonują obecnie dwa gminne ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców gminy: w Kurzniach i Starych Siołkowicach. Szczegółowo przedstawia je Tab.15. Ponadto na terenie gminy znajdują się ujęcia wody o dużo mniejszych poborach wód podziemnych, które służą np. nawadnianiu pól uprawnych czy szkółek leśnych. Obszar gminy jest w całości zwodociągowany.

Tab.15. Gminne ujęcia wody

Źródło: Starostwo Powiatowe w Opolu, 2011

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja	Opis ujęcia	Q śr.dob [m ³ /d]	Qmax.rok. [m ³ /rok]	Q max.h [m ³ /h]
1.	Kurznie	działka ew. 103/2 i 103/3	pobór wód podziemnych	397,0	14 4905,0	37,0
2.	Stare Siołkowice	działka ew. 756/8 i 756/10	pobór wód podziemnych	1 010,0	368 650,0	105,0

Dla ujęć zlokalizowanych na terenie gminy ujęć wody nie ustanowiono stref ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Ze względu na fakt, iż ujęcie wody w Starych Siołkowicach może nie sprostać zapotrzebowaniu na wodę, gmina przystępuje do opracowania dokumentacji projektowej w zakresie przebudowy systemów wodociągowych na terenie gminy Popielów. W ramach tego opracowania będzie sporządzane: opinia hydrogeologiczna, analiza hydrauliczna i ocena stanu technicznego oraz program funkcjonalno-użytkowy.

15.2.3. Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna jest własnością gminy, a administratorem jest Międzygminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji PROWOD Sp. z o.o. w Czarnowasach. W oparciu o umowę nr 3E/97 z dnia 3 lutego 1997 r. PROWOD eksploatuje stacje wodociągowe w Kurzniach i Starych Siołkowicach i sieci wodociągowe wraz z przyłączami przydomowymi, a w oparciu o umowę z dnia 31 grudnia 2002 r. eksploatuje oczyszczalnię ścieków w Popielowie. Jedynie w Karłowicach, na osiedlu mieszkaniowym dawnego PGR-u siecią wodociągową i kanalizacyjną administruje Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zorza”. Obszar gminy Popielów jest w całości zwodociągowany.

15.2.4. Sieć kanalizacyjna

W gminie sieć kanalizacyjna, którą objęte są miejscowości Popielów, Stare Siołkowice, Nowe Siołkowice, Karłowice, Kurznie. W trakcie realizacji są roboty budowlane związane z budową tranzytu od wsi Karłowice do oczyszczalni ścieków w Starych Siołkowicach wraz z częściowym skanalizowaniem wsi Stare Kolnie.

W pozostałych miejscowościach gminnych ścieki gromadzone są w zbiornikach wybieralnych (szambach) i wywożone do oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy Popielów funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków nowa oczyszczalnia zlokalizowana na granicy miejscowości Stare Siołkowice i Popielów (mechaniczno-biologiczno-chemiczna, wybudowana w 2002 r.) oraz oczyszczalnia w Karłowicach (mechaniczno-biologiczna, wybudowana w latach 1974–1976, przewidziana do likwidacji). Obie oczyszczalnie działają w oparciu o pozwolenia wodno-prawne oraz zgodnie z koncepcją skanalizowania gminy Popielów.

Gmina Popielów jest skanalizowana w 63 % - wg sprawozdań na 2012 r.

15.2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez teren gminy Popielów przebiegają elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV relacji:

- Dobrzeń – Hermanowice (o dł. 17876 m);
- Dobrzeń – Siołkowice (o dł. 5510 m);
- Siołkowice – Pawłów (o dł. 26697 m);

stanowiące własność TAURON Dystrybucja S.A. zaopatrujące mieszkańców gminy w energię elektryczną.

Ponadto przez teren gminy Popielów przebiegają następujące linie napowietrzne:

- dwutorowa linia elektroenergetyczna 400 kV o relacji Dobrzeń – Pasikowice, Dobrzeń – Trębaczew (własność PSE Operator S.A.): jest to linia przesyłowa nie zaopatrująca bezpośrednio mieszkańców gminy w energię elektryczną;
- jednotorowa linia 110 kV (odgałęzienie od linii Dobrzeń – Hermanowice do GPZ Rogalice, która jest własnością PKP Energetyka Sp. z o.o.): linia ta stanowi zasilanie dla trakcji kolejowej Wrocław-Opole.

Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden główny punkt zasilający oraz trafostacje. Sieć średniego napięcia na terenie gminy jest zasilana w układzie normalnym z GPZ Siołkowice oraz GPZ Pokój. Długość sieci 15 kV przebiegającej przez teren gminy Popielów wynosi 103 km, w tym 89 km to linia napowietrzna, a 14 km to linia kablowa. Długość sieci 0,4 kV przebiegającej przez teren gminy Popielów wynosi 100 km, w tym 93 km to linia napowietrzna, a 7 km to linia kablowa.

15.2.6. Zaopatrzenie w gaz

Z danych Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. (PGNiG) Gazownia Opole wynika, że Gmina Popielów nie jest zgazyfikowana, ani też przez jej teren nie przebiegają gazociągi wysokoprężne. Potrzeby mieszkańców w tym zakresie częściowo pokrywa gaz dostarczany odbiorcom z poszczególnych wsi w butlach lub do zbiorników na gaz w przypadku gdy budynek ogrzewany jest gazem płynnym.

15.2.7. Zaopatrzenie w energię ciepłą

Na terenie gminy Popielów jest jedna kotłownia obsługująca sieć ciepłowniczą. Z kotłowni tej korzysta Osiedle oraz część indywidualnych budynków w miejscowości Karłowice. W kotłowni zainstalowano trzy kotły o mocy 1MW każdy, obecnie używany jest jeden kocioł pracujący na potrzeby 110 użytkowników. Pozostałe budynki na terenie gminy korzystają z lokalnych źródeł ciepła. W starych zasobach przeważają indywidualne systemy zaopatrzenia w ciepło, najczęściej piece węglowe, etażowe c.o. węglowe lub gazowe oraz w niewielkim stopniu ogrzewanie elektryczne (piece akumulacyjne oraz wkłady grzejne do pieców kaflowych). Są to najczęściej kotły i piece przystosowane do spalania węgla, drewna, gazu płynnego i oleju opałowego.

Nowe obiekty wyposaża się w nowoczesne źródła ciepła takie jak:

- Wybudowana sala gimnastyczna przy szkole podstawowej w Popielowie opalana jest kotłem na biomasę, z kolei ciepła woda użytkowa pompą ciepła typu powietrze-powietrze.
- Nowy budynek OSP Popielów wyposażony jest w pompę ciepła dolnego źródła.
- Przedszkole w Starych Siołkowicach zostało wyposażone w pompę ciepła dolnego źródła oraz w piec olejowy.
- Budynki jednorodzinne wyposaża się w kolektory słoneczne do podgrzewaczy ciepłej wody użytkowej.
- Część budynków mieszkalnych wyposażonych jest w OWE na potrzeby podgrzewania c.w.u. oraz c.o.

Ponadto planowane jest wyposażenie Samorządowego Centrum Kultury i Rekreacji w Popielowie w pompy ciepła dolnego źródła, obecnie funkcjonuje tam piec olejowy. Obiekt szatni LKS w Rybnej, budynek Przedszkola Publicznego w Starych Siołkowicach oraz budynek SCKTiR są doposażane w panele słoneczne.

15.2.8. Telekomunikacja

Gmina ma dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, a na jej terenie działają operatorzy trzech sieci komórkowych. Na terenie gminy znajduje się 8 nadajników. Prezentuje je Tab.16.

Tab.16. Nadajniki znajdujące się na terenie gminy Popielów

Źródło: <http://mapa.btsearch.pl>

Lp.	Operator	Lokalizacja	Nadajnik
1.	T-Mobile	Stobrawa, Odrzańska	GSM900 (53227)
2.	Plus	Stobrawa, Odrzańska	GSM900 (24276)
3.	Plus	Popielów, Wolności	GSM900 (24278)
	T-Mobile		GSM900 (53181)
4.	Orange	Popielów	GSM900 (6455)
5.	T-Mobile	Karłowice, Polna	GSM900 (53248)
6.	Orange	Karłowice, Polna	GSM900 (5866)
7.	Plus	Karłowice, Polna	GSM900 (22843)

Ponadto w gminie Popielów działa prywatny operator internetu radiowego „Arkadia”. W trakcie realizacji jest również infrastruktura światłowodowa, która z pewnością podniesie jakość dostarczanej usługi i wpłynie na podniesienie komfortu użytkowników.

15.2.9. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy jest objęta „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017” oraz Programem Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Popielów, 2009. W dokumentach tych zawarte zostały warunki prowadzenia gospodarki odpadami oraz jej cele i założenia.

Istniejący system gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje odpady powstałe w gospodarstwach domowych, w jednostkach działalności gospodarczej oraz obiektach użyteczności publicznej. Systemem nie jest objęta gospodarka odpadami niebezpiecznymi wytwarzanymi przez służbę zdrowia, jednostki działalności gospodarczej, w tym małe zakłady usługowe i rzemieślnicze. Odpady te są przekazywane, w oparciu o stosowne umowy oraz zgodnie z odpowiednimi decyzjami, bezpośrednio specjalistycznym firmom zajmującym się ich unieszkodliwianiem.

Sposób postępowania z wytworzonymi odpadami w gminie Popielów reguluje Uchwała Nr XXI/147/2012 Rady Gminy w Popielowie z dnia 28 listopada 2012 roku który precyzuje podstawowe obowiązki mieszkańców gminy w zakresie utrzymania czystości, sposobu i zakresu selektywnej zbiórki odpadów, rodzaju pojemników i częstotliwości ich opróżniania na terenie gminy Popielów.

Podstawowe zadania gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na administrowanym terenie to w szczególności:

- tworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy;
- zapewnienie budowy, eksploatacji i utrzymania instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (własnych lub wspólnych z innymi gminami);
- objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości z terenu gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- nadzorowanie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- ustanowienie selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych;
- tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych i wskazanie miejsc zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;

- prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności selektywnej zbiórki;
- udostępnianie na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o gospodarowaniu odpadami komunalnymi;
- dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Objętych odbiorem odpadów jest 100% mieszkańców gminy Popielów. Prowadzony jest wywóz odpadów poza teren gminy, a ich unieszkodliwianie odbywa się na składowisku Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Opolu.

Istotne zmiany w gminnej gospodarce odpadami wprowadziło wejście w życie przepisów zmienionej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2012 poz. 391 ze zm.), która nakłada na gminy nowe obowiązki oraz w znacznym stopniu pozwala ograniczyć nielegalne wysypiska i spalanie śmieci w domowych kotłowniach

Wyłanianie firm odpowiedzialnych za odbiór i zagospodarowanie odpadów pochodzących z obszaru gminy Popielów odbywa się w drodze przetargu. W 2012 r. na terenie Popielowa działalność związaną ze zbiórką i transportem stałych odpadów komunalnych prowadzą firmy REMONDIS Opole Sp. z o.o. oraz ELKOM Sp. z o.o. z siedzibą w Brzeziu k/Opola. Firmy świadczą usługi w zakresie zbiórki i transportu wszelkiego rodzaju odpadów, elektrorecyklingu, sortowania odpadów.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego w zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej na terenie gminy planuje się przebudowę istniejącej jednotorowej linii 400 kV w relacji Pasikurovice – Dobrzeń na linie dwutorową oraz modernizację napowietrznej linii 110 kV relacji Dobrzeń – Borki – Pokój – Namysłów.

Ponadto Plan zakłada na terenie gminy Popielów modernizację linii kolejowej nr 277 relacji Opole Groszowice – Jelcz Miłoszyce – Wrocław Brochów oraz w zakresie ochrony przyrody utworzenie rezerwatu przyrody „Czapliniec”.

Przez teren gminy przebiega także projektowana obwodnica miejscowości Stare Siołkowice i Popielów, wskazana w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego. Realizacja tej inwestycji przyczyni się do zmniejszenia natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej nr 457, uzupełni system transportowy w województwie opolskim i poprawi płynność ruchu samochodowego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, dla terenu gminy Popielów w zakresie transportu wodnego zakłada budowę jazu ujścia Nysy oraz modernizację śluz odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Wrocław.

PZPWO zawiera również ponadlokalny cel publiczny jakim jest także ochrona przeciwpowodziowa, w której to zakresie przewidziana jest budowa polderu Chróścice.

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Powódź w roku 1997 potwierdziła, że południowo-zachodnia część gminy Popielów jest najbardziej narażona na ryzyko powodzi. Największe zagrożenie stwarza rzeka Odra. Do najbardziej zagrożonych obszarów na terenie gminy należy zatem dolina rzeki Odry. Na podstawie krajowych dokumentów programowych: *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013*, *Program dla Odry – 2006*, w projekcie zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego ustalono rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadregionalnym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej: Ochrona przeciwpowodziowa w gminie Popielów zakłada powstanie oprócz istniejącego polderu Rybna, nowego polderu – Chróścice. Dla bezpieczeństwa przeciwpowodziowego ważne jest dbanie o stan urządzeń przeciwpowodziowych, budowa wałów na prawostronnej Odrze oraz konsekwentna polityka ograniczania powstawania zabudowy i działalności na terenach narażonych na zalanie.

Polityka bezpieczeństwa gminy w zakresie ochrony przeciwpowodziowej jest już wdrożona i realizowana. Nadbudowywane są istniejące wały przeciwpowodziowe oraz wzmocnione są ich korony. Inwestycje związane z budową i umocnieniem wałów realizowane są poprzez ich zarządcę.

Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi ujęty we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego został uwzględniony przy sporządzaniu niniejszego opracowania. Ponadto za obszary szczególnego zagrożenia powodzią uznaje się obszary międzywala.

Należy zwrócić uwagę na tereny rolne w dolinie Odry, które są intensywnie eksploatowane ze względu na wysoką jakość gleb. Rodzi to jednak szereg konfliktów pomiędzy wymogami ochrony środowiska a infrastrukturą niezbędną przy produkcji rolniczej, jak również wiąże się z potencjalnym zagrożeniem powodziowym, lokalnymi podtopieniami i zniszczeniem upraw. Koncepcje ochrony przeciwpowodziowej sugerują na terenach zalewowych przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone.

Kolejną kwestią dotyczącą ochrony przeciwpowodziowej jest zagrożenie jakie niesie rzeka Stobrawa. Ze względu na bilans niekorzystnie rozłożony w czasie i przestrzeni (deficyt wód występuje w okresie największego zapotrzebowania na wodę, a okresy nadmiaru wód, prowadzące do wezbrań i powodzi występują wczesną wiosną lub w lecie) rzeka Stobrawa również stanowi zagrożenie powodziowe szczególnie dla miejscowości Karłowice, Stare Kolnie i Stobrawa. Rozwiązaniem mogłaby się okazać regulacja rzeki Stobrawy oraz konserwacja rowów melioracyjnych. Ze względu na fakt, iż rzeka Stobrawa przepływa przez obszar mający znaczenie dla Wspólnoty "Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą", regulacja cieków czy konserwacja rowów melioracyjnych jest kwestią problemową, ponieważ jest ingerencją w środowisko przyrodnicze.

Jednak zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. Zezwolenie takie może zostać udzielone w celu:

- ochrony zdrowia i życia ludzi;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;
- wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

18. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Najważniejsze atuty gminy Popielów związane są z jej niezwykle atrakcyjnym położeniem, relatywnie dobrą dostępnością komunikacyjną, korzystnymi warunkami klimatycznymi oraz wysokim poziomem życia i bezpieczeństwem jego mieszkańców. Ponadto niewielka odległość od Opola, przynależność do Aglomeracji Opolskiej oraz planowane utworzenie Stobrawskiej Strefy Rehabilitacji i Rekreacji może przyczynić się do tego, że Popielów stanie się destynacją wypadów weekendowych nie tylko dla mieszkańców Opola.

Pod względem przyrodniczym gminę Popielów charakteryzują bogata sieć cieków wodnych, wysoka lesistość terenów, jak również dobre warunki do produkcji rolnej oraz korzystne warunki agroklimatyczne doliny rzeki Odry. Potencjał terenów rolniczych stwarza możliwość rozwoju gospodarki rolnej, produkującej żywność. Należy jednak zwrócić uwagę na zagrożenie podtopieniami oraz zagrożenie powodziowe w dolinie Odry. Taka lokalizacja upraw może bowiem wiązać się z ich zniszczeniem. Gospodarka rolna na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi powinna być prowadzona w sposób racjonalny. Warto zwrócić uwagę również na walory jakimi są: duże i dobrej jakości zasoby wód podziemnych czwarto- i trzeciorzędowych, duże udokumentowane zasoby surowców naturalnych czy korzystne warunki inżyniersko-geologiczne posadowienia zabudowy na terenach położonych poza dolinami rzek.

Tak doskonałe warunki naturalne, zwłaszcza w połączeniu z wysoką jakością środowiska stwarzają gminie predyspozycję do rozwoju szeroko pojętej turystyki, w tym także ekoturystyki, agroturystyki. Gmina Popielów jest gminą z dużym potencjałem turystycznym i rekreacyjno-wypoczynkowym, z rozwiniętą infrastrukturą społeczną stanowiącą podstawę rozwoju gospodarczego i pomyślności mieszkańców. Bardzo duże walory przyrodnicze gminy zostały potwierdzone ustanowieniem Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, obszarów NATURA 2000 oraz innymi licznymi formami ochrony przyrody.

Co prawda w gminie Popielów przyrost naturalny kształtuje się korzystnie, jednak od kilku lat gmina Popielów boryka się z niekorzystną sytuacją demograficzną. Objawia się to zwłaszcza w obciążeniu osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym, a także migracją mieszkańców gminy do większych ośrodków. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż gmina Popielów nie leży w zasięgu codziennych dojazdów do pracy do miasta Opola czy Brzegu. Jednostki te w swoich granicach posiadają rezerwy terenów mieszkaniowych, a co więcej koszty życia w mieście są dla mieszkańców konkurencyjne. Popielów nie jest więc gminą, która mogłaby pełnić rolę tzw. „sypialni” dla tych miast. Taka sytuacja rodzi niebezpieczeństwo jeszcze większej migracji ludności miejscowej do większych jednostek, która będzie przewyższała imigrację nowych mieszkańców na obszar gminy. Zjawiskiem występującym w gminie Popielów jest również tzw. „eurosieroctwo”. Migracja ludności w poszukiwaniu pracy za granicą zwiększa się wraz z niekorzystną sytuacją na lokalnym rynku pracy. Tym ważniejsze jest więc ukierunkowanie gminy na wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz pozyskiwanie nowych inwestorów przy równoczesnym wykorzystaniu walorów przyrodniczych.

Główny Urząd Statystycznych nie udostępnia aktualnych danych dla gmin w zakresie wykształcenia mieszkańców. Jednak w 2011 roku zostały przeprowadzone badania w ujęciu powiatowym. Porównując dane ze spisu powszechnego z 2002 roku oraz 2011 widzimy znaczną tendencję wzrostową udziału osób z wyższym i średnim wykształceniem w powiecie opolskim. Można zatem przyjąć, że w gminie Popielów poziom wykształcenia mieszkańców rośnie, co stwarza możliwości w kwestiach np. pozyskiwania dotacji z Unii Europejskiej, rozwoju rolniczej produkcji specjalistycznej, czy przekwalifikowania nierentownych gospodarstw rolnych na działalność pozarolniczą.

Zauważalne są braki infrastrukturalne, zróżnicowany jest stan techniczny dróg, a zwłaszcza ich parametrów technicznych. Utrudnieniem dla mieszkańców i turystów może być również brak chodników oraz bezpiecznych, oznakowanych ścieżek rowerowych. Jak już wspomniano atutem gminy jest dobry stan środowiska naturalnego, jednakże bez inwestycji w system kanalizacyjny, może ulec pogorszeniu. Co więcej gmina wymaga inwestycji z zakresu zagospodarowania turystycznego, które jest niezbędne dla obsługi ruchu turystycznego i kreowania konkurencyjnego wizerunku gminy w zakresie funkcji turystycznej. Planowana rozbudowa sieci tras rowerowych, w ramach rozbudowy

infrastruktury turystycznej, bezsprzecznie wpłynie na podniesienie konkurencyjności gminy pod względem turystycznym, a także poprawienie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się po gminie mieszkańców.

Ważnym wyzwaniem rozwojowym gminy jest kreowanie rozwoju w sposób zrównoważony z poszanowaniem niezwykle cennych walorów przyrodniczych. Ustanowienie na terenie gminy tak licznych form ochrony przyrody jest niewątpliwie atutem, ale także dużym wyzwaniem. Sytuacja taka rodzi bowiem konflikty przestrzenne pomiędzy potrzebami rozwojowymi mieszkańców, zamierzeniami inwestycyjnymi gminy oraz celami ochrony poszczególnych form ochrony przyrody.

Podsumowując należy zauważyć, że gmina posiada duże możliwości rozwoju ograniczone formalno-prawnymi ograniczeniami związanymi z licznymi formami ochrony przyrody, a także w dużym stopniu z niekorzystną sytuacją demograficzną. Priorytetowym problemem, co do którego gmina musi podjąć środki zaradcze, są kwestie właśnie demograficzne – zwiększenie zainteresowania gminą jako miejscem do życia oraz pozyskanie inwestorów w celu rozwoju funkcji innych niż mieszkaniowe. Ważnym elementem może okazać się nacisk na rozwój gospodarczy gminy, który pociągnie za sobą tworzenie nowych miejsc pracy i przyczyni się do zwiększenia zainteresowania gminą. Co więcej, przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową podniesie konkurencyjność gminy pod względem możliwości lokalizacyjnych dla osób chcących zmienić miejsce zamieszkania.

Dla rozwoju gospodarczego nie bez znaczenia jest przynależność gminy do Aglomeracji Opolskiej, co stwarza możliwości rozwoju gospodarczego zarówno całej gminy jak i prywatnych działalności z różnych branż zarówno usługowych, jak i produkcyjnych. Szanse gminy związane są jednak przede wszystkim z turystyką, agroturystyką, które mogą być uzupełnione ofertą ekologicznego, zdrowego rolnictwa i regionalnych produktów spożywczych. Działalnością towarzyszącą usługom turystycznym może być również oferta medyczno-rehabilitacyjna. Funkcja rolnicza gminy może zostać wzbogacona o funkcje związane z otoczeniem rolnictwa jak np. produkcja rolno-spożywcza, a w tym przetwórstwo owocowo-warzywne. Ze względu na duże rezerwy terenu pod działalność produkcyjną, składy i magazyny zasadnym może być wykorzystanie tych terenów pod lokalizowanie działalności z zakresu transportu i logistyki. Także ze względu na złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane na obszarze gminy, tereny produkcyjne mogą zostać wykorzystane pod lokalizowanie działalności z branży budowlanej. Również potencjał terenów leśnych nie jest bez znaczenia. Racjonalne wykorzystanie lasów może być szansą do rozwoju przemysłu drzewno-papierniczego czy też meblarskiego.

Możliwością rozwoju gminy sprzyjającą równocześnie poprawie jakości środowiska jest także lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł. Rozwój gminy musi jednak nastąpić w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, która pozwoli zachować walory przyrodnicze.

WPROWADZENIE – ZMIANA STUDIUM – 2017

1. Podstawą opracowania niniejszej edycji studium jest uchwała nr XIX/153/2016 Rady Gminy Popielów z dnia 29 września 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów.
2. Autorami studium Gminy Popielów – edycja 2017 są:
mgr inż. arch. Elżbieta Machlarz – projektant, upr. urban. nr 1533;
mgr inż. arch. Andrzej Węglarczyk – projektant, upr. do proj. przestrz. nr 304/88;
mgr Grzegorz Machlarz – studia i analizy, upr. z art. 5 pkt. 4 ustawy o plan. i zagosp. przestrzenn.
3. Dokument sporządzony został w oparciu o dokumentację, analizy i ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Popielów zatwierdzonego uchwałą nr IV/468/03 Rady Gminy Popielów z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Popielów.
4. Opracowanie przeprowadzono w trybie i zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 778 ze zmianami).
5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest opracowaniem o charakterze strategicznym. Określa politykę przestrzenną gminy, kompleksowo odnosząc się do wszystkich istotnych problemów związanych z gospodarką przestrzenną. Studium jest opracowywane dla całego obszaru gminy odnosi się do odległych horyzontów czasowych. Na tle długotrwałej polityki przestrzennej samorządu (tzw. okres kierunkowy) wyodrębnia ramowo zakres działań krótkoterminowych (tzw. okres perspektywiczny). Ustalenia studium nie wygasają samoistnie - może je zmienić jedynie odpowiednia uchwała Rady Gminy.
6. W studium - zgodnie z przepisami ustawy - po rozpoznaniu i ocenie uwarunkowań rozwoju gminy oraz po określeniu problemów wymagających rozwiązania, zdefiniowano cele rozwoju gminy, kierunki polityki przestrzennej oraz sposoby realizacji tej polityki – dokumentami, na których oparto uwarunkowania rozwoju były: studium uchwalone w dniu 29 stycznia 2015r. oraz obowiązujące plany miejscowe.
7. W studium uwzględniono uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa wyrażone w „PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO”, który został przyjęty uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 września 2010 r. i został opublikowany w Dz. Urz. Województwa Opolskiego nr 132/2010 poz. 1509.
8. Studium jako akt kierownictwa wewnętrznego, jest wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium gminy jest dokumentem jawnym.
9. Ustalenia studium jako strategicznego opracowania długookresowego pozwalają na ich wykorzystywanie przy konstruowaniu programów lokalnych (rozwoju sieci infrastruktury technicznej, gospodarki gruntami, gospodarki odpadami, itp.). Dają ponadto możliwość kierowania wniosków do programów wojewódzkich (np. do programu budowy dróg, systemu ochrony przyrody itp.).

Aktualizacja uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego - edycja 2017.

Przyjęto uwarunkowania będące elementem obowiązującego studium w zakresie wynikającym z art. 10 ust. 1 pkt 2+3, 5 i 10 ustawy z dnia 27 lipca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym bez zmian, w pozostałych:

- pkt 1 – uzupełniono dotychczasowe uwarunkowania o plansze obrazujące stan dotychczasowego zagospodarowania, przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i infrastruktury technicznej;
- pkt 4 – uzupełniono uwarunkowania o plansze dotyczącą ochrony zabytków;
- pkt 4a – sprawdzono rekomendacje i wnioski dotyczące audytu krajobrazowego i granic krajobrazów priorytetowych - obecnie nie sporządzono jeszcze audytu krajobrazowego, nie ma więc rekomendacji i wniosków, nie określono też granic krajobrazów priorytetowych na terenie Gminy Popielów;
- pkt 6 – zaktualizowano zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- pkt 7 – zaktualizowano potrzeby i możliwości rozwoju gminy zgodnie z aktualną treścią w/w ustawy;
- pkt 8 – uzupełniono dotychczasowe uwarunkowania o planszę pokazującą działki będące własnością Gminy;
- pkt 9 – uzupełniono dotychczasowe uwarunkowania o planszę pokazującą położenie obszarów chronionych;
- pkt 11 – zaktualizowano granice występowania udokumentowanych złóż kopalin;
- pkt 12 – zaktualizowano występowanie złóż, terenów i obszarów górniczych;
- pkt 13 – zaktualizowano stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- pkt 14 – zaktualizowano zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- pkt 15 – zaktualizowano wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Ad pkt 1

Sporządzono plansze analityczne dotyczące obecnego użytkowania gruntów i przeznaczenia tych gruntów w planach miejscowych. Uwidoczniono również ważniejsze elementy infrastruktury technicznej o znaczeniu gminnym jak oczyszczalnie ścieków w Starych Siólkowicach, ujęcia wód w Starych Siólkowicach i Kurzniach, stację energetyczną w Nowych Siólkowicach, ważniejsze drogi gminne oraz infrastrukturę ponadgminną, którą są: linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć, obiekty hydrotechniczne na rzece Odrze, stację energetyczną kolejową, linię kolejową oraz drogi powiatowe i wojewódzkie.

Ad pkt 4

Na planszy ochrony zabytków, oprócz wskazania stanowisk archeologicznych i miejsc lokalizacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków, wskazano postulowane strefy ochrony historycznego układu ruralistycznego.

Ad pkt 6

Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z przestępczości, wypadków drogowych, sytuacji kryzysowych i pożarów nie można ograniczyć lub zlikwidować przy pomocy regulacji prawnych przewidzianych w planowaniu przestrzennym tzn. w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast zagrożenia takie jak: zagrożenie powodzią, zagrożenie osuwania się mas ziemnych, zagrożenie wynikające z braku właściwej gradacji systemu komunikacyjnego i przebiegów dróg przez tereny zabudowane, zagrożenia wynikające z lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz zagrożenie wynikające z niezachowania odpowiednich odległości zabudowy od linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć można ograniczyć lub zlikwidować poprzez ustalenia studium i planów miejscowych.

W projekcie studium:

- uwzględniono zagrożenie powodzią,;
- ustalono, że na obszarze gminy nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych,
- zaproponowano obejście Popielowa i Starych Siołkowic dla DW nr 457 w celu wyeliminowania zagrożenia powodowanego przez obecny przebieg tej drogi przez centrum obu tych wsi,
- ustalono, że na obszarze gminy nie występują i nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii,
- wyznaczono wzdłuż linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć pas ochronny wyłączony z zabudowy.

Ad pkt 7

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Gmina posiada 100% pokrycie planami miejscowymi.

Istniejące i przewidywane w planach miejscowych tereny pod zabudowę mieszkaniowo-usługową nie gwarantują możliwości zaspokojenia potrzeb na tereny pod zabudowę mieszkaniowo-usługową w okresie perspektywicznym ze względu na zagrożenie powodzią.

W interesie gminy jest zatem korekta ustaleń obowiązujących planów w celu zapewnienia możliwości realizacji wszystkich potrzeb bez tego zagrożenia.

Wyeliminowanie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią wiązałoby się z obowiązkiem wypłacenia odszkodowań, które miałyby istotny wpływ na budżet gminy, ograniczając w ten sposób wydatki na konieczną infrastrukturę techniczną i społeczną.

Tak drastyczna zmiana miałaby również wpływ na zaufanie społeczne do władz gminy. Studium będące wyrazem polityki przestrzennej gminy może w swych ustaleniach ewoluować jednak całkowita zmiana nie jest możliwa. Tereny wyznaczone w planach miejscowych pod zabudowę są terenami alokacji mieszkańców gminy. Ten proces jest długotrwały – gmina zmuszona jest posiadać wolne tereny pod zabudowę by mogły zajść opisane zmiany.

Potrzeba ograniczenia tranzytowego ruchu kołowego, szczególnie samochodów ciężarowych, w centralnych częściach najludniejszych miejscowości, którymi są Stare Siołkowice i Popielów, wymaga wskazania możliwości ich obejścia poprzez nowy przebieg drogi wojewódzkiej nr 457.

Oddalenie rosnącego ruchu tranzytowego od centrum gminy oraz umożliwienie właściwego zagospodarowania terenów leżących na południe od obecnej trasy drogi wojewódzkiej nr 457 wymaga wskazania nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 457. Według danych GDDKiA, obciążenie dróg wojewódzkich w województwie opolskim ruchem rośnie obecnie w tempie 1,36% rocznie, z czego wynika, że za 15 lat obciążenie drogi nr 457 (obecnie, wg SDRR 2015: 4467 p/d) może osiągnąć ok. 5500 pojazdów/dobę co kwalifikuje realizację tej drogi w klasie technicznej

G (główna) tak w zakresie technicznych parametrów drogi jak i wyznaczenia odpowiedniej szerokości pasa drogowego, czego nie można zapewnić na jej obecnym przebiegu przez wieś.

Ustalenie właściwej gradacji systemu komunikacyjnego w gminie nie wymaga wielu zmian – „oczka” sieci komunikacyjnej układu podstawowego są już ustalone przez przebiegi istniejących dróg i warunkiem wystarczającym dla właściwego działania sieci jest sukcesywne ulepszanie lub przebudowa istniejących dróg i ulic.

Na terenach rozproszonej zabudowy istnieje potrzeba budowy pompowni lub oczyszczalni grupowych lub indywidualnych, których lokalizacji nie ogranicza się w studium, o ile nie jest to sprzeczne z przepisami odrębnymi, np. o ochronie przyrody czy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

A) Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Prognozy demograficzne, analizy demograficzne, środowiskowe i społeczne oraz możliwości finansowania przez gminę infrastruktury technicznej

Szczególnym uwarunkowaniem Gminy Popielów jest fakt, że gmina w 100% pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W przedmiotowych planach wyznaczono tereny pod różne funkcje zabudowy odpowiadając na wnioski mieszkańców. Sprawa faktycznych potrzeb i możliwości gminy nie była rozpatrywana.

Poniższa tabela obrazuje stan istniejący zagospodarowania gminy w dwu podstawowych funkcjach generujących obowiązki inwestycyjne gminy.

Stan istniejący zagospodarowania terenów – obszar całej gminy – ludność 8086 osób

Przeznaczenie działek budowlanych	Powierzchnia [ha]	Chłonność terenów – powierzchnia użytkowa [m ²]
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej	335,46	294983
Zabudowa usługowa	52,74	28998

Stan istniejący zagospodarowania terenów – obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi w przypadku uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych – ludność 1574 osoby

Przeznaczenie działek budowlanych	Powierzchnia [ha]	Chłonność terenów – powierzchnia użytkowa [m ²]
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej	78,52	70668
Zabudowa usługowa	4,52	2260

Nowe tereny wyznaczone w planach miejscowych pod zabudowę – **obszar całej gminy**

Przeznaczenie w planach miejscowych	Powierzchnia [ha]	Chłonność terenów – powierzchnia użytkowa [m ²]
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej	85,87	77283
Zabudowa usługowa	53,06	26530

Suma chłonności terenów w stanie istniejącym i planowanym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego to 372266 m² dla zabudowy mieszkaniowej, dla usługowej to 28790 m².

Przyjmując perspektywicznie wzrost powierzchni działek pod zainwestowanie – przyjęto na perspektywę niższy wskaźnik intensywności zabudowy dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Przeznaczenie w planach miejscowych	Powierzchnia [ha]	Chłonność terenów – powierzchnia użytkowa [m ²]
Strefa II i III	241,39	241390
Strefa I (60% pod zabudowę mieszkaniową)	387,47	387470
razem	628,86	628860
Strefa I (40% pod zabudowę usługową)	258,31	103324

Powyższe dowodzi, że przedmiotem niniejszej zmiany studium nie było udostępnienie całkowicie nowych terenów pod zabudowę, wymagającej zrealizowania całkowicie nowej infrastruktury technicznej, w tym dróg dojazdowych. W projekcie studium odstąpiono od przeznaczenia aż ponad 171 ha pod usługi we wsi Stare Siołkowice. Teren ten pozostawiono w rolniczym wykorzystaniu jako perspektywną rezerwę pod możliwy rozwój zabudowy mieszkaniowej.

Niniejsza zmiana studium nie jest instrumentem powiększania już wskazanych terenów pod zabudowę lecz stanowi o innym sposobie zapisu ustaleń studium, innej generalizacji. Zapis graficzny studium nie może być rysunkiem planu miejscowego w skali studium. Zgodnie z przepisem art.9 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium jest wyrazem polityki przestrzennej. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego można przyrównać do Konstytucji RP, która stanowi o prawie lecz na jej podstawie nie można podjąć żadnych działań. Podstawą do tych działań jest ustawa zgodna z Konstytucją, w planistyce tą podstawą jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zakres analiz wyznaczony przepisem ustawowym, w tym szczególnym przypadku, nie spowoduje ograniczenia już wskazanych obszarów pod zabudowę z wielu powodów:

- gmina nie posiada środków finansowych na odstąpienie od prawa zabudowy – korzystniej jest przeznaczyć je na realizację zadań własnych,

- drastyczna zmiana polityki przestrzennej wywołałaby społeczny sprzeciw wyrażający się odmową uchwalenia przez ich przedstawicieli tj. radnych zmiany studium,
- tylko ewolucja prawa miejscowego jest dopuszczalna,
- stabilność prawa jest podstawą planowania inwestycyjnego – mieszkańcy, inwestorzy zakupując nieruchomości, zapoznając się z ustaleniami planów miejscowych i studium planują swoje wydatki – polityka gminy winna być stabilna.

W świetle tabelarycznych porównań obecnego studium i projektu zmiany studium nastąpił nieznaczny wzrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową i zagrodową lecz ten niewielki wzrost to uzupełnienie istniejącej zabudowy lub powiększenie terenu zainwestowanej nieruchomości o możliwość dalszego inwestowania. Nie mniej patrząc na pojawiającą się nową zabudowę należy stwierdzić, że budynki lokalizowane są na większych nieruchomościach o powierzchni bliskiej 2000 m². Tym samym realny wskaźnik intensywności zabudowy znacząco maleje i mimo wzrostu powierzchni wyznaczonej pod zabudowę chłonność pozostaje na zbliżonym poziomie co w obowiązujących planach miejscowych.

Prognozy demograficzne dla Gminy Popielów przewidują spadek liczby mieszkańców. Jednak, świadczy o tym sytuacja na rynku z 2008 r., przewidywania nie zawsze mają odzwierciedlenie w stanie faktycznym. Nie jest znane jaka tendencja pojawi się na rynku, jakie okoliczności mogą sprawić, że liczba mieszkańców zacznie wzrastać. Jak widać z obserwowanej migracji w Gminie Popielów obserwujemy znaczącą liczbę mieszkańców wyjeżdżających zagranicę. W perspektywie 30 lat może nastąpić powrót tych osób kiedy nie będą już aktywni zawodowo. Takiej sytuacji nie można wykluczyć. Nie można również wykluczyć imigracji z ośrodka wojewódzkiego z podobnych powodów. Wyż demograficzny z lat 50-tych XX w. przechodzi na emeryturę. Gmina Popielów, bez zlokalizowanych uciążliwych zakładów produkcyjnych, w sąsiedztwie przyrodniczo obszarów chronionych staje się atrakcyjna.

Ponieważ nie można rzetelnie określić migracji z ww. powodów przyjęto, na perspektywę 2030 r. spadek ludności do ok. 7600 osób.

Gminę Popielów w blisko 50% pokrywają lasy, 1/3 obszaru to tereny zagrożone powodzią, pozostaje niewielki procent na tereny pod zainwestowanie. Nie ustanowiono jeszcze przepisów prawnych nakazujących przesiedlenie na obszary niezagrożone powodzią. Ponieważ nie istnieje system nakazowy gmina zmuszona jest przedstawić ofertę na zmianę miejsca zamieszkania na tereny bezpieczne. Ten proces trwa w czasie, którego nie można obliczyć. Zależny jest od wielu okoliczności, materialne są oczywiście ale niematerialne bywają czasem silniejsze. Powódź z 1997 r. pozostawiła ślad w świadomości mieszkańców lecz trzeba pamiętać, że od tego roku urodziło się nowe pokolenie, które tamte okoliczności zna wyłącznie z opowiadań rodziców i dziadków.

Analizując dane statystyczne dotyczące zabudowy mieszkaniowej realizowanej w Gminie Popielów nasuwa się stwierdzenie, że powierzchnia użytkowa tych mieszkań nie jest wyznacznikiem żadnego procesu.

Mieszkania realizowane przed zmianami ustrojowymi były mniejsze, o ile nie powstały w okresie przedwojennym. Ówczesne Prawo budowlane dopuszczało realizację domu jednorodzinnego o powierzchni użytkowej do 110 m², po 1989 r., po zmianie przepisów, limit ten został zlikwidowany. Wyrazem tego są dane z lat 1989-2002. Na 89 zrealizowanych domów mieszkalnych aż 53 miało powierzchnię użytkową większą niż 120 m², a tylko 28 domów miało powierzchnię od 60 do 79 m². Wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkań jest wynikiem aktualnej sytuacji na rynku i faktycznych potrzeb. Trudno jest założyć jakikolwiek wskaźnik na podstawie, którego można byłoby zaplanować potrzeby mieszkańców. Zawsze prognozy będą odzwierciedleniem stanu przeszłego. Nie mniej wskaźnik liczby osób na 1 izbę stale maleje, w latach siedemdziesiątych wynosił 0,83, w 2002 r. już 0,63. Liczba mieszkań w 2015 r. wynosiła 2530 a średnia powierzchnia użytkowa, to 100,6 m².

Obecny stopień wyposażenia gminy w podstawowe obiekty i urządzenia infrastruktury społecznej można ocenić jako zadowalający, nie mniej wymagający dalszego rozwoju, a szczególnie w zapewnieniu dostępu w każdej wsi do obiektów sportu i rekreacji. Szczegółowy stan infrastruktury społecznej zawarty jest w części archiwalnej „Uwarunkowania do 2015 r.”

Analiza środowiska zawarta jest w części archiwalnej „Uwarunkowania do 2015 r.” oraz w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby niniejszego opracowania.

B) Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego

Gmina Popielów ma 8076 mieszkańców (2016 r.), z czego 51,9% stanowią kobiety, a 48,1% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 42 lata i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa opolskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Migracje ludności na pobyt stały w latach 2002 – 2015 przedstawiają się następująco:

2002 r. liczba mieszkańców 8662, przyrost naturalny -14, zarejestrowano 44 zameldowania i 61 wymeldowań w ruchu wewnętrznym oraz 8 zameldowań z zagranicy i 34 wymeldowań za granicę,

2006 r. liczba mieszkańców 8495, przyrost naturalny -7, zarejestrowano 62 zameldowania i 52 wymeldowań w ruchu wewnętrznym oraz 2 zameldowań z zagranicy i 45 wymeldowań za granicę,

2010 r. liczba mieszkańców 8398, przyrost naturalny -8, zarejestrowano 82 zameldowań i 64 wymeldowań w ruchu wewnętrznym oraz 3 zameldowań z zagranicy i 16 wymeldowań za granicę,

2014 r. liczba mieszkańców 8126, przyrost naturalny -16, zarejestrowano 60 zameldowań i 51 wymeldowań w ruchu wewnętrznym oraz 3 zameldowań z zagranicy i 15 wymeldowań za granicę,

2015 r. liczba mieszkańców 8086, przyrost naturalny -36, zarejestrowano 50 zameldowań i 67 wymeldowań w ruchu wewnętrznym oraz 0 zameldowań z zagranicy i 0 wymeldowań za granicę.

W latach 2002-2016 liczba mieszkańców zmalała o 6,8%.

Wg danych Urzędu Gminy w Popielowie, POŚ powiatu opolskiego z 2013 roku:

„*Prognoza liczby ludności gminy: w 2015 r. – 7989 osób, w 2018 r. – 7870 osób, w 2020 r. – 7791 osób.*”

Można zatem przyjąć, że w latach 2017-2030 liczba mieszkańców będzie malała od ok. 8040 do ok. 7600 osób.

Ponieważ ponad 1700 istniejących budynków leży w obszarze narażonym na zalanie wodami powodziowymi, w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, należy dążyć do zwiększenia terenów przeznaczonych pod zabudowę na obszarach bezpiecznych czyli niezagrażonych powodzią.

C) Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Przeprowadzono analizę ekonomiczną budżetu Gminy Popielów.

Suma wydatków z budżetu Gminy Popielów wyniosła w 2015 roku 24,0 mln złotych, co daje 3,0 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 6,4% w porównaniu do roku 2014. Największa część budżetu Gminy Popielów – 39,3% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Dużą część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (13,8%) oraz na Dział 852 - Pomoc społeczna (12,6%).

Budżet Gminy Popielów jest wspierany przez dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Udział takich środków w budżecie wynosi około 29%.

Oznacza to, że gmina jest w stanie zrealizować niezbędne elementy infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy. Jednak jest to możliwe przy znaczącym udziale środków pochodzących z programów pomocowych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna oraz programów, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1638/2006 z dnia 24 października 2006 r. określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (Dz. Urz. UE L 310 z 09.11.2006, str. 1) oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

D) Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Przeprowadzono analizę terenów przeznaczonych pod zabudowę porównując obszar gruntów przeznaczonych w obowiązującym studium z 2015 r. do obszaru takich gruntów przeznaczonych w studium – edycja 2017.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę zamieszczony w studium Gminy Popielów z 2015 r. wygląda jak poniższej tabeli:

Tereny – Stan w obowiązującym studium z 2015 r.	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	509,3	2,90
Zabudowa mieszkaniowo-usługowa	110,5	0,63
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	3,1	0,02
Zabudowa zagrodowa	225,3	1,28
Zabudowa usługowa	64,2	0,37
Zabudowa usługowa oraz obiekty produkcyjne, składy i magazyny	18,9	0,11
Obiekty produkcyjne, składy i magazyny	170,6	0,97
Obiekty obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych	12,1	0,07
Usługi sportu i rekreacji	41,0	0,23
Zabudowa rekreacji indywidualnej	28,5	0,16
Obszar eksploatacji surowców	192,5	1,10
Obszar rolny	5979,1	34,02
Las i zalesienia	9191,7	52,30
Zieleń urządzona	6,4	0,04
Cmentarz	5,8	0,03
Zieleń nieurzadzona	758,5	4,32
Ogródki działkowe	4,8	0,03
Infrastruktura techniczna	2,1	0,01
Komunikacja	2,5	0,01
Teren kolejowy	53,0	0,30
Wody powierzchniowe śródlądowe	158,7	0,90
RAZEM	17538,6	99,8

Po zakwalifikowaniu odpowiednich terenów do odpowiadających im stref funkcjonalnych wyznaczonych w studium – edycja 2017 tabela wygląda jak poniżej:

Tereny – stan w obowiązującym studium z 2015 r. wg klasyfikacji strefowej projektu zmiany studium	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
1	2	3
STREFA I i II:	231	1,32
Zabudowa mieszkaniowo-usługowa	110,5	0,63
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	3,1	0,02
Zabudowa usługowa	64,2	0,37
Usługi sportu i rekreacji	41,0	0,23
Cmentarz	5,8	0,03
Zieleń urządzona	6,4	0,04
STREFA III	509,3	2,90
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna		
STREFA IV	28,5	0,16
Zabudowa rekreacji indywidualnej		
STREFA V i VI	237,4	1,35
Zabudowa zagrodowa	225,3	1,28
Obiekty obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych	12,1	0,07
STREFA VII i VIII	189,5	1,08
Zabudowa usługowa oraz obiekty produkcyjne, składy i magazyny	18,9	0,11
Obiekty produkcyjne, składy i magazyny	170,6	0,97
STREFA IX oznaczona na rysunku studium lecz nie została ujęta w zestawieniu		1,30

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w studium Gminy Popielów – edycja 2017 wygląda następująco:

STREFY	Stan zagospodarowania w obowiązującym studium z 2015 r. wg klasyfikacji strefowej projektu zmiany studium		stan zagospodarowania wg klasyfikacji strefowej projektu zmiany studium	
	Powierzchnia		Powierzchnia	
	ha	%	ha	%
STREFA I	231	1,32	632	3,60
STREFA II			100	0,57
STREFA III	509,3	2,90	145	0,82
razem STREFY I, II, III	740,3	4,22	877	4,99
STREFA IV	28,5	0,16	56	0,32
STREFA V i VI	237,4	1,35	109	0,62
STREFA VI			89	0,51
STREFA VII	189,5	1,08	39	0,22
STREFA VIII			100	0,57
razem STREFY od I do VIII	1195,7	6,81	1270	7,23
STREFA IX	oznaczona na rysunku studium lecz nie została ujęta w zestawieniu		227	1,30
LASY (grunty sklasyfikowane jako „Ls”)	9191,7 + zalesienia	52,30	8440	48,12

Z powyższej tabeli wynika niewielki wzrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową i zagrodową o 0,77%, a w ogólnym bilansie o 0,42%.

Należy podkreślić, że powyższy nieznaczny wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę - wobec przyjętej, w art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym granicy niepewności procesów rozwojowych na poziomie 30% - jest wyrazem bardzo oszczędnego gospodarowania gruntami w gminie.

Nowe obszary przeznaczone pod produkcję, składy, magazyny wyznaczone w studium mają charakter ofertowy, a możliwa działalność nie jest powiązana z powierzchnią użytkową bo np. budynek zakładowy może być stosunkowo niewielki ale wymaga dużych obszarów składowania lub też działka w całości może być przeznaczona pod składowanie. Może być zupełnie odmiennie gdy prawie cała działka wymaga zabudowy. O ile potrzeby mieszkaniowe można przeliczyć na metry powierzchni użytkowej ponieważ jest to jednorodna funkcja o tyle profile produkcyjne, charakterzy działalności są różnorodne a co za tym idzie różne są potrzeby.

Taką ofertę gmina zmuszona jest posiadać ponieważ potencjalni przedsiębiorcy lokują swoje inwestycje tam gdzie przeznaczenie terenu i warunki zabudowy gwarantowane są obowiązującym planem miejscowym, brak takich terenów ofertowych powoduje ich odejście i dalsze poszukiwania, niestety już w innej gminie.

Ad pkt 9

Uzupełniono uwarunkowania o planszę „ochrony przyrody”, na której oznaczono obszary chronione przepisami ustawy o ochronie przyrody.

Ad pkt 11

Zgodnie z publicznym rejestrem złóż kopalin oznaczono lokalizację złóż kopalin (*dane z dnia 17 maja 2017 r. - <http://web3.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>*).

Lp.	Numer MIDAS	Nazwa złoża	Kopaliny	Teren i obszar górniczy	Eksploatacja	Sposób eksploatacji	Powierzchnia złoża
1	1529	„Chróstyce-Siołkowice”	mieszanki żwirowo-piaskowe	„Chróstyce-Siołkowice II” Nr w rejestrze 10-8/1/60a	brak danych	odkrywkowy	239,70 ha
2	3119	„Popielów”	gliny ceramiki budowlanej i pokrewnych	zniesione	1962–1992	odkrywkowy	14,21 ha
3	8990	„Siołkowice-Kwaśno”	mieszanki żwirowo-piaskowe	brak	brak danych	odkrywkowy	10,58 ha

Ad pkt 12

Zaktualizowano występowanie terenów i obszarów górniczych.

Na obszarze opracowania występuje jeden teren górniczy: Chróstyce-Siołkowice II; Nr decyzji: DOŚ-II.7422.1.1.2012; ważna do: 2036-03-31; lokalizacja: Nowe Siołkowice.

Informacje zawarte w punktach 11 i 12 sporządzono na podstawie publicznych informacji Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego zawartych na stronach internetowych:

<http://web3.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>

<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=1#>

Ad pkt 13

Zaktualizowano system komunikacji i infrastruktury technicznej. Podstawowa zmiana to propozycja nowego obejścia wsi Popielów i Stare Siołkowice drogą wojewódzką nr 457.

Ad pkt 14

Zaktualizowano zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych wniesione przez Marszałka Województwa Opolskiego w zakresie odnoszącym się do obszaru Gminy Popielów, są to:

- „przewidziana modernizacja pierwszorzędnej linii kolejowej nr 277 Opole-Jelcz-Wrocław”,
- „planowana modernizacja drogi wojewódzkiej nr 457 relacji Brzeg-Dobrzeń Wielki z budową obwodnicy miejscowości Popielów”,
- „planowana modernizacja drogi wojewódzkiej nr 458 relacji Obórki-Popielów z budową obwodnicy miejscowości Popielów”,
- „planowana modernizacja drogi wojewódzkiej nr 462 relacji Stobrawa-Krzyżowice”.

Zaproponowano nowy przebieg obwodnicy miejscowości Popielów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 457, który ma następujące zalety:

- 1) omija tereny już zabudowane i przeznaczone pod zabudowę;
- 2) nie wymaga likwidacji istniejącej zabudowy;
- 3) nie wymaga przekroczenia pierwszorzędnej linii kolejowej nr 277;
- 4) jest krótszy o ok. 500 m od proponowanej w P.Z.P.W. Opolskiego i nie wymaga budowy obwodnicy miejscowości Popielów dla drogi wojewódzkiej nr 458 o długości minimum 3000 m skracając jednocześnie niezbędną długość tej drogi na obszarze gminy o ok. 1500 m;
- 5) realizując proponowany w projekcie studium przebieg obwodnicy miejscowości Popielów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 457 jako element wałów przeciwpowodziowych (poprzez podwyższenie korony drogi i wzmocnienie konstrukcji korpusu), można:
 - ograniczyć obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego na terenie gminy o obszar o powierzchni ok. 744 ha (o 13% powierzchni tych terenów),
 - ochronić ponad 380 istniejących budynków narażonych na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
 - ochronić przebieg linii 110 kV i 400 kV na długości minimum 6,4 km, które obecnie zlokalizowane są w przeważającej części na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Ad pkt 15

Po zaktualizowaniu danych dotyczących ochrony przeciwpowodziowej przyjęto, że jednym z podstawowych uwarunkowań zagospodarowania gminy Popielów jest zagrożenie powodziowe.

1. Obowiązujące studium (oraz opracowane zgodnie z nim plany miejscowe) wskazały pod zabudowę część terenów, które są narażone na niebezpieczeństwo powodzi.
2. Ryzyko powodziowe występujące w Gminie Popielów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, obejmuje:
 - obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat o powierzchni ok. 934 ha (5,3% powierzchni gminy);
 - obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (zasięg powodzi z 1997 roku jest większy od w/w obszarów) o powierzchni ok. 2094 ha (11,9% powierzchni gminy);
 - obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym o zasięgu jak obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi,oraz, mimo braku wyszczególnienia w przepisach Prawa wodnego, obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego o powierzchni ok. 5440 ha (31% powierzchni gminy).

W związku z powyższym, w projekcie studium – edycja 2017 zdecydowano pozostawić te tereny z możliwością zabudowy na ryzyko właścicieli (gmina nie dysponuje funduszami na odszkodowania za usunięcie prawa zabudowy), jednocześnie na terenach niezagrażonych zalaniem w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego wyznaczono tereny pod zabudowę. To rozwiązanie, charakteryzujące się ogromnym wzrostem bezpieczeństwa terenów przeznaczonych pod zabudowę, powoduje dodatni bilans terenów pod zabudowę.

WNIOSKI

Ustalenia obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów należy zweryfikować uwzględniając nowe uwarunkowania.

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE:

Ad pkt 1	uwarunkowania – UŻYTKOWANIE GRUNTÓW uwarunkowania – PRZEZNACZENIE TERENÓW W PLANACH MIEJSCOWYCH uwarunkowania – WŁASNOŚĆ GMINA uwarunkowania – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
Ad pkt 4	uwarunkowania – OCHRONA ZABYTKÓW
Ad pkt 9:	uwarunkowania – OCHRONA PRZYRODY uwarunkowania – OCHRONA PRZYRODY – Stobrawski Park Krajobrazowy
Ad pkt 13:	uwarunkowania – SCHEMAT SYSTEMU KOMUNIKACJI
Ad pkt 15:	uwarunkowania – ZAGROŻENIE POWODZIOWE

DZIAŁ II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Rozdział 1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

1.0. Użyte w niniejszym studium określenia oznaczają:

- 1) plan miejscowy – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- 2) zabudowa – budynek lub zespół budynków;
- 3) obszar istniejącej zabudowy – obszar zabudowany, częściowo zabudowany lub sąsiadujący z tymi obszarami;
- 4) powierzchnia całkowita zabudowy – powierzchnię całkowitą wszystkich kondygnacji nadziemnych budynku;
- 5) wskaźnik zabudowy – procentowy udział powierzchni zabudowy budynku lub zespołu budynków do powierzchni działki budowlanej;
- 6) tereny zabudowy celu publicznego – tereny, na których lokalizowane są lub będą obiekty będące wynikiem realizacji celu publicznego określonego w przepisach o gospodarce nieruchomościami;
- 7) zachowanie istniejącej zabudowy – przeznaczenie w planie miejscowym zgodne z faktycznym zagospodarowaniem/użytkowaniem działki;
- 8) usługi nieuciążliwe – zabudowa usługowa lub zabudowa usługowa powiązana z działalnością produkcyjną, która spełnia wymóg dopuszczalnego poziomu hałasu ustalonego dla danego terenu i nie wymaga sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 9) przepisy wykonawcze – przepisy rozporządzeń stanowionych na podstawie delegacji ustawowej.

1.1. Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym określono poprzez wydzielenie stref funkcjonalnych, są to:

STREFA I – obszar wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej obejmujący tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usług nieuciążliwych wraz z terenami i obiektami celu publicznego, w tym parkingów publicznych;

STREFA II – obszar zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, na którym dopuszcza się usługi nieuciążliwe bez możliwości prowadzenia działalności produkcyjnej;

STREFA III – obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na którym dopuszcza się usługi nieuciążliwe bez możliwości prowadzenia działalności produkcyjnej;

STREFA IV – obszar zabudowy rekreacyjnej i sportu, w tym turystyki, na którym dopuszcza się usługi nieuciążliwe bez możliwości prowadzenia działalności produkcyjnej;

STREFA V – obszar rolny dopuszczony do zabudowy pod warunkiem, że nieruchomość, na której ma być zrealizowana inwestycja, ma dostęp do drogi publicznej a istniejące uzbrojenie terenu jest wystarczające dla zamierzenia budowlanego;

STREFA VI – obszar zabudowy zagrodowej i obsługi rolnictwa oraz ogrody działkowe;

STREFA VII – obszar intensywnej produkcji rolniczej; dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW niewymagających ustanowienia stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu z uwzględnieniem poz. 1.8 i 1.9; dopuszcza się obiekty produkcyjne, składy i magazyny pod warunkiem zachowania poziomu dopuszczalnego hałasu jak dla zabudowy zagrodowej;

STREFA VIII – obszar zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, oraz usług; dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW niewymagających ustanowienia stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu z uwzględnieniem poz. 1.8 i 1.9;

STREFA IX – obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW niewymagających ustanowienia stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu z uwzględnieniem poz. 1.8 i 1.9;

STREFA X – obszar eksploatacji kopalni.

Określone wyżej kierunki zagospodarowania w poszczególnych strefach, w tym dopuszczenia, winny uwzględniać ograniczenia wynikające położenia w granicach obszarów prawnie chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

1.2. Ponadto na rysunku studium wyznaczono:

- 1) **obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej**, którymi są:
 - a) obszary rolnicze, w tym trwałe użytki zielone, wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem miejscowości Popielów i Stare Siołkowice gdzie dopuszcza się utworzenie nowego siedliska na nieruchomości o minimalnej, zwartej powierzchni 2 ha,
 - b) lasy,
 - c) granice planu urządzenia lasu Lasów Państwowych;
- 2) **infrastrukturę techniczną**:
 - a) stację energetyczną systemu dystrybucji energii elektrycznej i stacji energetycznej zasilania linii kolejowej,
 - b) oczyszczalnię ścieków,
 - c) obiekty hydrotechniczne rzeki Odry,
 - d) linie elektroenergetyczne krajowego systemu dystrybucji energii elektrycznej;
- 3) **system komunikacji**;
- 4) **obszary złóż** stanowiące lokalizację istniejących lub potencjalnych kopalń.

1.3. Ustalony kierunek zmian w strukturze przestrzennej gminy dotyczy zmian dokonywanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Utrzymanie w planach miejscowych dotychczasowego zagospodarowania i przeznaczenia/użytkowania obiektów/terenów nie stanowi zmiany w strukturze przestrzennej gminy, tym samym jest zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w studium.

- 1.4. W planach miejscowych dopuszcza się korekty przebiegu granic stref funkcjonalnych w pasie o szerokości do 50 m, o ile nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na obszary prawnie chronione i nie naruszy przepisów innych ustaw.
- 1.5. Zaleca się by ustalone przeznaczenia terenów w strefach funkcjonalnych oznaczonych na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” w planach miejscowych następowały sukcesywnie, przede wszystkim w zależności od finansowych możliwości realizacji zadań własnych Gminy związanych z budową podstawowej infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania terenów. Nie dotyczy to terenów, dla których przeznaczenie zostało już ustalone w obowiązującym planie miejscowym oraz tych, które nie wymagają nowych inwestycji infrastrukturalnych.
- 1.6. Na całym obszarze gminy dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej stanowiącej obsługę wyznaczonych obszarów stref funkcjonalnych o ile ograniczenie jej nie wynika z przepisów odrębnych.
- 1.7. Dla sieci przesyłowych należy wyznaczyć ochronny pas terenu, w którym, odpowiednio do przepisów odrębnych, należy ograniczyć sposób zagospodarowania i zabudowy.
- 1.8. W studium nie wyznaczono terenów dla lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW.
- 1.9. Na obszarze studium wyznaczono lokalizację obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, z wyłączeniem urządzeń określonych w pozycji 1.8, są to:
- a) STREFY VII;
 - b) STREFY VIII;
 - c) STREFY IX
- położone poza granicami Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.

2.1. Ustala się następujące kierunki i wskaźniki zagospodarowania terenów:

- 1) przyjmuje się, że wskaźnik zabudowy nie może przekroczyć 50%, przy czym na obszarach istniejącej zabudowy i w strefach **VII** i **VIII** dopuszcza się 80%;
- 2) przyjmuje się, że udział powierzchni biologicznie czynnej nie może być mniejszy niż 30% z wyłączeniem stref **VII** i **VIII**, przy czym na obszarach istniejącej zabudowy, w pasie terenów zabudowy położonych bezpośrednio przy drogach wyznaczonych na rysunku studium dopuszcza się 0%;
- 3) na obszarze stref **VII** i **VIII** dopuszcza się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w wysokości 20%;
- 4) przyjmuje się, że na terenie gminy dominuje zabudowa niska przy czym w obszarach istniejącej zabudowy gdy sąsiadująca zabudowa w odległości do 50 m jest wyższa oraz w strefach **I**, **IV**, **VI**, **VII** i **VIII** dopuszcza się zabudowę średniowysoką dla zabudowy celu publicznego lub wynikającą z technologii produkcji; dopuszcza się zachowanie wysokości istniejących obiektów budowlanych;

- 5) warunki zabudowy na terenach wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków należy ustalić zgodnie z wytycznymi wojewódzkiego konserwatora zabytków zawartymi w rozdziale 4 niniejszego studium;
- 6) przyjmuje się, że budynki o wysokości powyżej 6 m będą kryte dachami stromymi o nachyleniu do 45 stopni, przy czym dopuszcza się inne rozwiązania gdy uzasadnia to architektura istniejącej zabudowy lub gdy realizowana jest zabudowa celu publicznego; na obszarze stref **VII** i **VIII** dopuszcza się dachy płaskie bez względu na wysokość.

2.2. Na obszarze gminy wyznaczono tereny wyłączone z zabudowy, są to:

- 1) obszary rolnicze wyłączone z zabudowy, z zastrzeżeniem poz. 1.2;
- 2) lasy;
przy czym dopuszcza się:
 - zachowanie istniejącej zabudowy,
 - tworzenie stawów rybnych i innych zbiorników wodnych służących dla potrzeb rolnictwa.

Rozdział 3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego

3.1. Na obszarze gminy występują następujące obszary chronione:

- 1) **Stobrawski Park Krajobrazowy:**
 - a) status ochrony: powołany rozporządzeniem Wojewody Opolskiego w dniu 29 września 1999 r., aktualnie obowiązującą podstawą prawną jest Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/P/8/07 z dnia 19 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Stobrawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 23 stycznia 2007 r. Nr 4, poz. 76) – park powołano do istnienia w celu zachowania najcenniejszych fragmentów przyrody naturalnej, walorów krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego części Niziny Śląskiej;
 - b) ustalenia studium przewidują pozostawienie istniejącego zainwestowania na tym obszarze;
- 2) obszar Natura 2000, ptasi – „**Grądy Odrzańskie**” PLB020002:
 - a) status ochrony: przedmiotami ochrony obszaru są, przede wszystkim: muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis* A321, dzięcioł średni *Dendrocopos medius* A238, kania czarna *Milvus migrans* A073 oraz występujące tam gatunki objęte art. 4 DYREKTYWY 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do DYREKTYWY 92/43/EWG – posiada plany zarządzania dla: Nadleśnictwa Oława, Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Opole, Nadleśnictwa Kup i Nadleśnictwa Brzeg ;
 - b) ustalenia studium nie wpłyną na stan zachowania siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru;
- 3) obszar Natura 2000, siedliskowy – „**Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą**” PLH160012:

- a) status ochrony: przedmiotami ochrony obszaru są gatunki motyli: czerwończyk nieparek, modraszek nausitous, modraszek telejus – na terenie gminy Popielów zakłada się ekstensywne użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe trwałych użytków zielonych w granicach stwierdzonych siedlisk gatunku;
 - b) ustalenia studium nie przewidują żadnego zainwestowania na tym obszarze.
- 4) użytki ekologiczne:
- a) „**Gęsi Staw**” na obszarze Natura 2000, ptasi – „Grądy Odrzańskie” PLB020002;
 - b) „**Puchacz**” na obszarze Natura 2000, siedliskowy – „Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą” PLH160012;
 - c) ustalenia studium nie przewidują żadnego zainwestowania na terenach użytków ekologicznych.

3.2. Dla terenów gdzie możliwy jest przepływ wód powodziowych, nie można przeznaczyć terenów pod zalesienie oraz należy zapewnić ochronę przed zmianami ukształtowania powierzchni polegającymi na wykonaniu przegród utrudniających spływ wód.

3.3. Zapewnia się następujące warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska (zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska), w szczególności poprzez:

- 1) ustalenie programu racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi i racjonalnego gospodarowania gruntami, polegające na:
 - a) dopuszczeniu prawa zabudowy (rolniczej i nierolniczej) tylko dla ok. 8% powierzchni gminy,
 - b) obowiązku prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z *planem urządzenia lasu* lub *uproszczonym planem urządzenia lasu* na obszarach leśnych wyznaczonych w studium,
 - c) dopuszczeniu możliwości zalesienia terenów poza obszarami leśnymi wyznaczonymi w studium na warunkach określonych w poz. 10.3;
- 2) uwzględnienie potrzeb eksploatacji istniejących złóż;
- 3) uwzględnienie potrzeb gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni, polegające na:
 - a) ustaleniu zasad rozwoju systemów infrastruktury technicznej, w tym: gospodarki wodnej, systemów odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków, gospodarki odpadami i kierunków rozwoju systemów komunikacji,
 - b) wprowadzenie ustaleń skupiających zabudowę z jednoczesną likwidacją niektórych ustaleń prowadzących do jej rozproszenia;
- 4) uwzględnienie konieczności ochrony powietrza, szczególnie poprzez ograniczenie tzw. „niskiej emisji” – będącej jedną z najtrudniej eliminowalnych, której ograniczenie należy realizować poprzez stosowanie w planach miejscowych nakazu stosowania do ogrzewania budynków, paliw ekologicznie „czystych” lub urządzeń eliminujących te zagrożenia;
- 5) uwzględnienie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem:

- a) w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej, polegającej na oddzieleniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej od cieków wodnych obszarami użytków ekologicznych gdzie prowadzenie gospodarki rolnej jest zakazane,
- b) w związku z udostępnieniem terenów pod zagospodarowanie kubaturowe poprzez realizację systemu kanalizacji odprowadzającej i oczyszczającej ścieki;
- 6) uwzględnienie konieczności ochrony przed hałasem i wibracjami przyjmując dopuszczalne poziomy hałasu dla wyznaczonych w miejscowych planach terenów; postuluje się:
 - a) dla strefy **I, II, V, VI i VII** – dopuszczalny poziom hałasu jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
 - b) dla strefy **III** – dopuszczalny poziom hałasu jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 7) uwzględnienie konieczności ochrony oddziaływaniem polami elektromagnetycznymi poprzez lokalizację zabudowy mieszkaniowej i miejsc dostępnych dla ludności w obszarach o poziomach pól elektromagnetycznych dopuszczalnych dla tych terenów;
- 8) zapewnienie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych, polegające na wyznaczeniu obszarów pozbawionych prawa zabudowy, a są to:
 - a) obszary rolnicze wyłączone z zabudowy,
 - b) lasy;
- 9) zapobieganie skutkom osuwania się mas ziemnych – na obszarze gminy nie stwierdzono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych, nie można ich zatem uwzględnić i, w związku z tym, nie można im zapobiec;
- 10) ochronę przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi, polegającą na ustaleniu odpowiednich pasów technologicznych, wytycznych i wskaźników zabudowy oraz zagospodarowania terenów.

3.4. Przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustalono proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

3.5. Nie określono sposobów zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

Rozdział 4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Na obszarze gminy występują następujące zabytki:

- 1) zabytki archeologiczne, wpisane do rejestru zabytków;
- 2) obiekty i obszary zabytkowe, wpisane do rejestru zabytków,
- 3) obiekty i obszary zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Rejestr powyższych zabytków znajduje się na stronie internetowej Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod adresami:

- http://www.wuozopole.pl/images/rejestr/rejestr_archeologia.xls

- http://www.wuozopole.pl/images/rejestr/rejestr_nieruchome.pdf
oraz na stronie internetowej Gminy Popielów pod adresem:
<http://bip.popielow.pl/download/attachment/17149/program-ochrony-zabytkow-dla-gminy-popielow.pdf>

Podjęcie prac nad planem miejscowym wymaga każdorazowo sprawdzenia obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków i do gminnej ewidencji zabytków.

4.2. Podstawowym narzędziem planistycznym, służącym ochronie dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w gminie jest:

- 1) ustanowienie strefy ochrony konserwatorskiej dla zabytkowych obiektów budowlanych i założeń parkowych oraz najbliższego otoczenia;
- 2) ochrona pojedynczych obiektów zabytkowych bez stanowienia strefy ochrony konserwatorskiej;
- 3) ustanowienie stref ochrony archeologicznych dóbr kultury dla zabytków archeologicznych.

Obszary obejmujące historyczną i charakterystyczną zabudowę wyznaczono w studium jako postulowane strefy ochrony historycznych układów ruralistycznych. Granice proponowanych stref mogą ulec korektom na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.3. Granice stref ochrony konserwatorskiej dla terenu i obiektów budowlanych oraz założeń parkowych winny zostać uszczegółowione na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w taki sposób by przebiegały wzdłuż charakterystycznych elementów zagospodarowania takich jak droga, ciek, ogrodzenie, budynek lub granica nieruchomości.

Zaleca się by w przypadku ochrony obiektów zabytkowych położonych wzdłuż liniowych elementów zagospodarowania takich jak drogi, aleje, strefą ochrony konserwatorskiej objąć tereny położone po obu stronach.

4.3. Granicę ochrony archeologicznych dóbr kultury każdorazowo ustalać w porozumieniu z odpowiednimi służbami ochrony zabytków archeologicznych uwzględniając bieżące informacje wynikające z opracowania AZP dla gminy Popielów.

4.4. Zasady ochrony obiektów i terenów znajdujących się w rejestrze zabytków i w gminnej ewidencji zabytków są następujące:

- 1) wykazy obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków są warstwą informacyjną miejscowych planów – przedmiotowe wykazy mogą ulec zmianie; wymaga się każdorazowo, przy sporządzaniu miejscowych planów, ich aktualizacji;
- 2) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winny ustalać:
 - a) rygory – wymagania w formie nakazów, dopuszczeń działań inwestycyjnych związanych z obiektem zabytkowym i otoczeniem tego obiektu, mogą dotyczyć sąsiadujących obiektów niebędących zabytkiem,
 - b) postulaty – kierunki działań pożądaných z punktu widzenia konserwatorskiego, od których możliwe jest odstępstwo w wypadku istotnej kolizji z innymi ustaleniami planu.

4.5. Zasady ochrony zabytków archeologicznych winny polegać na wyznaczeniu strefy ochronnej, w granicach której ochrona zabytku odbywa się zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

4.6. Z uwagi na możliwość wystąpienia szczególnych uwarunkowań (wpływ klęsk żywiołowych, stan techniczny, brak lub nowe podstawy historyczne) dopuszcza się korektę zasad określonych powyżej.

Rozdział 5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

5.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

1. Wyznacza się podstawowy układ komunikacyjny na obszarze gminy, w skład którego wchodzi:

- 1) drogi wojewódzkie nr 457, 458 i 462;
- 2) drogi powiatowe;
- 3) ważniejsze drogi gminne oznaczone na rysunku studium.

Klasy techniczne dróg publicznych należy ustalić odpowiednio do kategorii funkcjonalnej drogi, zgodnie z przepisami o drogach publicznych.

2. Wyznacza się kierunki rozwoju układu komunikacyjnego na obszarze gminy, a są to:

- planowana zmiana przebiegu drogi wojewódzkiej nr 457 na wysokości wsi Popielów i Stare Siołkowice z podwyższeniem korony drogi i wzmocnieniem korpusu tak aby mogła pełnić rolę drugiej linii wałów przeciwpowodziowych,
- budowa dróg gminnych łączących wsie poza układem komunikacyjnym dróg powiatowych i wojewódzkich, wskazanych na rysunku studium,
- budowa dróg obsługi bezpośredniej w granicach stref funkcjonalnych.

3. Układ dróg bezpośredniej obsługi terenów w granicach wyznaczonych stref funkcjonalnych nie został uwidoczniony na rysunku studium. Drogi obsługi bezpośredniej mogą być realizowane jako:

- publiczne winny być klasy technicznej „dojazdowa” lub „lokalna”,
- drogi wewnętrzne jako ulica lub ciąg pieszo-jezdny o minimalnej szerokości pasa drogowego 5 m.

4. Układ ścieżek rowerowych nie został uwidoczniony na rysunku studium. Ścieżki rowerowe mogą być realizowane jako:

- równoległe do dróg powiatowych i wojewódzkich poza pasem drogowym, chyba, że administrator drogi zgodzi się na przeznaczenie części pasa drogowego na ścieżkę rowerową,
- towarzyszące drogom gminnym (w pasie drogowym lub poza nim),
- biegnące po drogach dojazdu rolnego lub leśnych,
- towarzyszące drogom wewnętrznym lub ciągom pieszo-jezdnym (w pasie drogowym lub poza nim).

5.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

1. Ustala się następujące zasady rozwoju systemów infrastruktury technicznej:
 - 1) zaopatrzenie w wodę z ujęć wody na terenie Gminy Popielów w Starych Siołkowicach i w Kurzniach; dopuszcza się lokalizację nowych ujęć;
 - 2) dopuszcza się indywidualne ujęcia wody dla zabudowy rozproszonej;
 - 3) odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków w Starych Siołkowicach; dopuszcza się rozwiązania indywidualne dla zabudowy rozproszonej oraz w przypadkach gdy nie przewiduje się budowy kolektora ściekowego;
 - 4) gospodarka odpadami winna być prowadzona na podstawie aktualnego „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY POPIELÓW”; składowisko odpadów znajduje się poza granicami Gminy, w Opolu;
 - 5) zakłada się stopniową rozbudowę sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia odpowiednio do pozyskiwanych terenów pod zainwestowanie;
 - 6) zakłada się budowę sieci gazowej – stacje redukcyjno-pomiarowe należy lokalizować w strefach **VII** i **VIII**, wyjątkowo w strefie **I**;
 - 7) lokalizacja budowli infrastruktury telekomunikacyjnej zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym strefy **I**, **II** i **III** należy traktować jak tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
2. Lokalizacja terenów infrastruktury technicznej o powierzchni do 0,5 ha dopuszczona jest na całym obszarze gminy o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony obszarów chronionych na podstawie przepisów prawa.
3. Dopuszcza się nowe obiekty liniowe infrastruktury technicznej na obszarze gminy o ile nie powodują one zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego określonego w niniejszym studium. Przeprowadzenie liniowych obiektów infrastruktury technicznej powinno wykorzystywać w maksymalnym stopniu strefy oddziaływania pochodzące od dróg i istniejącej infrastruktury technicznej.
4. Na rysunku studium oznaczono przebiegi sieci przesyłowych energii elektrycznej, wzdłuż których, w planach miejscowych, należy ograniczyć warunki zabudowy i zagospodarowania terenu odpowiednio do przepisów szczególnych dotyczących sieci elektroenergetycznych. Dopuszcza się korekty przebiegu tych sieci.

Rozdział 6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zostało uwzględnione w strefie **I** oraz dopuszczone w strefie **IV**.

Rozdział 7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Inwestycje celu publicznego zamieszczone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego (uchwała Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XLVII/505/2010 z dnia 28 września 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego – Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 132, poz. 1509):

1) wynikające z programów rządowych:

Modernizacja szluz odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Wrocław – przystosowanie do III kl. drogi wodnej,

2) wynikające z programów samorządu województwa: nie występują.

Na rysunku studium zamieszczono koncepcję poprowadzenia obejścia drogowego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 457 wg załącznika nr 2 do PZPWO, mapa nr 15 pn.: „Polityka przestrzenna” oraz propozycję wariantową postulowaną przez Gminę Popielów.

Zgodnie z zasadą określoną w planie województwa *„Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego na ww. mapach określa przybliżoną lokalizację terenów planowanych zamierzeń – nie stanowi to jednak podstawy do ustalania linii rozgraniczających terenów tych inwestycji”* ww. obejście drogowe jest zamierzeniem nieumieszczonym ani w programach rządowych, ani w programach samorządu województwa jednak bardzo oczekiwanym przez mieszkańców gminy.

Rozdział 8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

8.1. Na terenie gminy nie występuje prawny obowiązek sporządzenia planu miejscowego.

8.2. Na terenie gminy istniejący podział geodezyjny nie powoduje konieczności wyznaczenia obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

8.3. Na terenie gminy nie wyznaczono obszaru lokalizacji obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.4. Obszary przestrzeni publicznej to tereny niewyznaczone na rysunku studium ale spełniające warunki definicji „obszaru przestrzeni publicznej” zawartej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rozdział 9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Gmina Popielów w całości pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Nie zachodzi okoliczność wyznaczenia granic obszaru nowego planu miejscowego w studium.

Rozdział 10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

10.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna podzielona została na 3 grupy:

- 1) grunty rolne przeznaczone pod zabudowę zagrodową oznaczone jako obszar zabudowy zagrodowej i obsługi rolnictwa, zawierający tereny istniejącej i planowanej zabudowy zagrodowej i obsługi rolnictwa – strefa **VI**;
- 2) grunty rolne dopuszczone do zabudowy rolniczej – strefa **V**;
- 3) grunty rolne przeznaczone do intensywnej produkcji rolniczej – strefa **VII**;
- 4) obszary rolnicze wyłączone z zabudowy, z zastrzeżeniem w poz. 1.2.

10.2. Na obszarach leśnych wyznaczonych w studium należy prowadzić gospodarkę leśną zgodnie z *planem urządzenia lasu* lub *uproszczonym planem urządzenia lasu*.

Granice planu urządzenia lasów dla Lasów Państwowych oznaczono na rysunku studium.

10.3. W planach miejscowych dopuszcza się zalesienie gruntu gdy spełnia on poniższe warunki:

- 1) klasa gruntu rolnego jest niższa niż III (tzn. IV, V itd.);
- 2) stanowi powiększenie istniejącego lasu;
- 3) leży w odległości większej niż 40 m od terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę;
- 4) nie leży w obszarach gdzie możliwy jest przepływ wezbranych wód (obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi);
- 5) zalesienie nie będzie sprzeczne z celami ochrony przyrody obszarów chronionych i zasadami ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Rozdział 11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

11.1. Na obszarze Gminy Popielów uwidoczniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary potencjalnego zagrożenia powodzią, jako obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Zgodnie z art. 88f ust. 5 Prawa wodnego sporządzone na podstawie niniejszego studium miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winny uwzględniać poziom zagrożenia powodziowego wynikający z map zagrożenia powodziowego MZP i map ryzyka powodziowego MRP.

11.2. Na obszarze Gminy Popielów nie stwierdzono obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie i narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Rozdział 12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie Gminy Popielów nie występuje konieczność wyznaczenia filara ochronnego w złożu kopaliny.

Na rysunku studium oznaczono złoża kopalin, obszary i tereny górnicze.

Rozdział 13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271)

Na terenie Gminy Popielów nie występują pomniki zagłady w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

Rozdział 14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie Gminy Popielów nie wskazuje się terenów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

Na obszarach pokopalnianych przewiduje się kierunek rekultywacji rolnej lub leśnej, w Nowych Siólkowicach kierunek zagospodarowania pod tereny sportu i rekreacji.

Rozdział 15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie Gminy Popielów występują tereny zamknięte, którymi są obszary kolejowe. Zasady zagospodarowania i zabudowy wzdłuż tych obszarów zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym.

Rozdział 16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Na obszarze studium nie występują obszary problemowe z tytułu kolizji ustalonych kierunków zagospodarowania z ochroną przyrody ponieważ w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko okazało się, że przyjęte kierunki zagospodarowania nie naruszają celów ochronnych obszarów chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody. W projekcie studium wskazuje się nowy przebieg obwodnicy Popielowa i Starych Siólkowic, który koliduje z obszarem NATURA 2000. Realizacja tej inwestycji jest prawdopodobna po przyjęciu proponowanej trasy przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Na etapie niniejszego studium proponowany przebieg stanowi wyłącznie sugestię ponieważ Gmina nie może być inwestorem tej drogi.

DZIAŁ III. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Rozdział 1. Uzasadnienie podjęcia opracowania zmiany studium i przyjętych rozwiązań

1.1. Uzasadnienie podjęcia opracowania.

Przystąpienie do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Popielów poprzedzone było oceną aktualności obowiązującego studium w kontekście ustaleń obowiązujących planów miejscowych, stanowiących wykładnię realizacji ustaleń studium.

Wymagały aktualizacji:

- potrzeby i możliwości rozwoju gminy zgodnie z aktualną treścią ustawy z dnia 27 lipca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- granice występowania udokumentowanych złóż kopalin;
- występowanie złóż surowców naturalnych i terenów górniczych;
- system komunikacji;
- zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Ponadto, w wyniku ogłoszenia o zmianie planów miejscowych Karłowic, Popielowa i Starych Siołkowic wpłynęło wiele wniosków, których nie można było zrealizować zgodnie z obowiązującym dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów – złożone wnioski potwierdziły potrzebę zmiany studium.

1.2. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

Podstawowymi przesłankami konstrukcji studium było:

- zachowanie prawa zabudowy wynikającego z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- koncentracja planowanej zabudowy celem wyeliminowania jej rozproszenia,
- wyznaczenie i ustalenie systemu komunikacyjnego na obszarze gminy z zachowaniem gradacji sieci,
- ochrona głównych szlaków komunikacyjnych przed obustronną zabudową, co w wielu przypadkach stało się niemożliwe z powodu ustalenia w planach miejscowych prawa zabudowy na terenach niezabudowanych,
- ochrona wartości przyrodniczych poprzez ustalenie zakazu zabudowy na terenach rolnych i leśnych nie objętych żadną ochroną prawną oraz poprzez wskazanie terenów prawnie chronionych oraz tych gdzie wszczęto procedurę ochrony prawnej i ustanowienie ochrony obszarów stanowiących powiązania pomiędzy tymi terenami.

Istotnym zadaniem dla nowej edycji studium było również stworzenie takiej generalizacji i rozwarstwienia jego ustaleń aby możliwe było prowadzenie aktywnej polityki przestrzennej z poszanowaniem różnorodności aspektów funkcjonowania gminy bez konieczności dokonywania jednostkowych zmian studium dla każdej zmiany planu miejscowego.

Rozdział 2. Synteza ustaleń projektu studium

Ustalenia projektu studium sformułowano w sposób umożliwiający zaspokojenie potrzeb mieszkańców i ochronę unikalnych wartości kulturowych i przyrodniczych.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy zostały określone przy pomocy następujących narzędzi:

- 1) określono kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym poprzez wyznaczenie obszarów funkcjonalnych, zamiast – jak w obowiązującym studium – terenów o szczegółowym przeznaczeniu;
- 2) wyznaczono podstawowy układ komunikacyjny gminy oraz kierunki jego rozwoju;
- 3) uwidoczniono obszary objęte ochroną prawną.

Obszary funkcjonalne gminy wyznaczono wykorzystując cechy istniejącej zabudowy i zagospodarowania, z zastosowaniem zasady zrównoważonego rozwoju oraz maksymalnym uwzględnieniem ustaleń zawartych w obowiązujących planach miejscowych.

Kierunki rozwoju obszarów funkcjonalnych skorygowano, w stosunku do obowiązujących planów miejscowych, przyjmując znaczącą część wniosków o zmianę planów i studium, uwzględniając możliwości rozwoju infrastruktury technicznej oraz zachowując niezbędne zasady ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustalono, dla większości elementów w sposób umożliwiający realizację zadań bez limitu czasowego i konieczności zmiany studium.

Zaproponowany przebieg obwodnicy miejscowości Popielów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 457 przy podwyższeniu korony i wzmocnionej konstrukcji korpusu może uzyskać dofinansowanie ze środków unijnych również jako druga linia wałów przeciwpowodziowych chroniąca ok. 744 ha, ponad 380 istniejących budynków oraz przebieg linii 110 i 400 kV na długości minimum 6,4 km przed zalaniem w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.